

ጣራ ሥር ባለ ቆጥ ላይ የሠፈሩ የፋብያ አራት አውራ ዶሮዎች ደግመው ደጋግመው “ ኩኩሉ! ኩኩሉ! ” እያሉ የሰሚዎ ቻቸውን ጀሮዎች እስኪያደነቀሩ ድረስ ጮኹ።

“ ዛሬ ወፍጮውም መቅረቱ ነው! ጨዋታችንን ይዘን ስን ደልቅ፣ ሰካስ ሌሊቱ ሲነጋ ተቃርቦ ኖሯል! ” አለች ፋብያ። ባሏም ከመቀመጫው ተነስቶ ከቤታቸው ውስጥ በስተቀኝ በኩል ካለው ሰፊ የመኝታ ደረቅ መደብ ላይ፣ ድርቆሽ ሣር ይጉዘጉዝ ጀመር።

“ እኛ ቤት ይኸውላችሁ፣ የንጨት አልጋ እንኳ የለንም አለ! ” እንግዶቹን ይቅርታ እየጠየቀ።

“ የሁላችንም ያው መደብ ነው ” አለች ሁለተኛዬቱ እን ግዳ። በየቅል የያዙትን ጠላቸውን ሁሉም ጨላለጡና ኬሻ ብቻ በለበሰ የመደብና የድርቆሽ መኝታቸው ላይ ክልተው አሉ።

በማግስቱ ሁለቱ እንግዶቿ ወደ ስብሰባው ሲያመሩ፣ ፋብያ ሌሊት ያለፈበትን ወፍጮዋን ተያያዘችው። በቀበሌያቸውም ስብሰ ባው ባስከተለው ጦስ፣ ብዙ ሰዎች ተጋደሉ፣ ብዙ ሰዎች ተፋቱ፣ ብዙ ሰዎች ታሠሩ። በየት አምልጠው እንደሔዱ አይታወቅም እንጅ፣ እነዚያ የመጀመሪያውን የስብሰባ ዱብ ዕዳ ገፈት የቀመሱ ሁለት የፋብያ እንግዶች፣ ጂቡቲ ገብተው “ ሴተኛ አዳሪ ” ከሆኑ መንፈቅ አልፏቸዋል። ፋብያና ባሏም፣ “ ስብሰባውን ንቆ ባለመ ካፈልና፣ የሴቶችን እኩልነት መብት በማርከስ ” በተሰኘ ሁለት የወ ንጀል ዐይነቶች ተከሠው፣ ጉዳያቸው ፍርድ ቤት ሳይቀርብ፣ ከሚና ፋብት ቀበሌያቸው ወደ አውራጃው ዋና እሥር ቤት ተወሰደው፣ ያለፍርድ ከታሠሩ፣ ይኸው ሁለት መስቀሎችን ተኩሰዋል።

“ ዘሊግኖስ ”

መፈጠሪ ብቻ ፣ አርጎኝ ወንጀለኛ፣
በግጥኝ ኖረአለሁ ፣ ሆኖላት እስረኛ!

መንደርደርያ

በዓለማችን፣ እላይ ያለው ወደ ታች ላለመውረድ፣
እታች ያለው ወደ ላይ ለመውጣት ሲሉ፣ ትግል በየመልኩ ይካ
ሒዳል። አንዱ ክፍል ጎልብቶ ድል ያገኘ እንደሆነ፣ ምርኮ
ኛውን በእግሩ ስር ረግጦ አፈር ሲያስገጠው ይኖራል። ተረጋ
ጩም ክፍል ተራ ደርሶት ድል ሲመታ፣ ሲረግጠው የኖረውን
ድባቅ ይመታል። በነዚህ የትግልና የድል ለውጦች መካከል፣
ምንም ዐይነት ለውጥ ሳይኖረው፣ በነገርነት የሚገኝ፣ በምርኮ
ኛነት የሚማቅቀው ክፍል፣ የሚታሠርበት እሥር ቤት ብቻ
ነው። ሰው ነኝ የሚለው ፍጡር፣ ሰብዓዊነት በተለየው የሚያ
ሠቅቅ ሁኔታ፣ ድል በማግኘቱ ብቻ፣ ጠላቱ ነው ብሎ ያመነ
በትን መሰሉን ፍጡር፣ እንዲያ በሚያሰቅቅ ወህኒ ቤት አሽጎ
ግፍና ደባ ሲፈጽምበት ከማየት የከፋ ሌላ ነገር አይኖርም።
በተለይም የሰው መብትና ክብር እንዲጠበቅ፣ በየትኛውም ክፍለ
ዓለም፣ የእሰጥ አገጣው ክርክር በጠፈበት ዘመን፣ ያገራችን የዓ
ለም በቃኝ እሥር ቤት በዚያ ሁኔታ ዛሬም መገኘቱ ያስደን
ቃል። ምናልባት የዓለም በቃኝን ውስጣዊ ሁኔታና አሠቃቂነት
የማያውቅ ቢኖር፣ ዘሊባኖስን ያዳምጥ!

“ (141) (10) (67) (98) (48) ”

“ ዓለም በቃኝ ” ብለው ይጠሩታል። በመላው አፍሪቃ በጠቅላላ ይዘቱ ተወዳዳሪ ያልተገኘለት፤ የትልቁ ወሀኒ ቤት አንደኛው ክፍል ነው። በመናገሻ ከተማይቱ ምዕራባዊ ዳርቻ ላይ ይገኛል። የሕንፃው መሠረት የተጣለው በአፄ ምኒልክ መቅድማዊ ዘመን ላይ ሲሆን፤ እንዲያ አርገው የነደፉትና ያነፁት ግን የፈረንሣይ መሐንዲሶች ናቸው ይባላል። ከውስጡ ገብቶ ያየው ሰው ቍጥር ይነስ እንጅ፤ “ ዓለም- በቃኝ ” የሚል ስሙን የማያውቅ በመላው ምድረ-ኢትዮጵያ አይገኝም። ከቶውንም፤ ይህ ገናና ስሙ፤ የሃገሪቱን ድንበር ቆርጦ፤ የዓለም ታሪክ ፀሐፊዎችና ጋዜጠኞችን ብዕሮች እንዳሠለቸ ይነገር ለታል። ይህ ሕንፃ በመጀመሪያ ላይ ሲታነፅ፤ ለምን አገልግሎት እንዲውል እስከዛሬ ድረስ ያልተጣራ ቢሆንም፤ ባለፈው ረዥም ዘመኑ፤ “ የነፍሰ ገዳይና የከፍተኛ ወንጀለኞች ” ማኑሪያ ጉረኖ ሆኖ ሲያገለግል ኖሯል።

ከአንድ አግጣጫ ላይ ብቻ ሳይሆን ከተለያዩ አግጣጫዎች አንፃር ሲያዩት ተመሳሳይ ቅርፅ አለው። አውቀው የገለበ

ጡት በርሜል ይመስላል። ካለአንድ በር በስተቀር፣ መስኩት የሚሉት ነገር ለምልክት ያህል እንኳ አይታይበትም። ልሙጥ ምልምሉን የቆመ ነው። “ አያድርግብዎትና ” እውስጡ ቢገቡ፣ ደመና ከኑራው ሰማይ በስተቀር ምንም ነገር ሊያዩ አይችሉም። የሕንፃው ተንቀሳቅሶ በረክሮው መሠራት ለተን ቀሳቃሽ ትኩስ አየር ወደ ሕንፃው የመግባት ዕድል አይሰጥም። ይህም በመሆኑ፣ እውስጡ ያለው መከረኛ ፍጡር፣ ምንጊዜም በተቃጠለ ዐየር እንደታጀለ ነው። ስለዚህም ነው በውስጡ የሚኖሩት እሥረኞች ሁሉ፣ ከመጠን በላይ ገርጥተው ትኩስ ገመምተኛ የሚመስሉት። በተቃጠለ አየር ከመታጀል የተ ነሳ፣ አንዳንዱን እሥረኛ ዘመዶቹ ሳይቀሩ፣ ሊለዩት የማይችሉበት አጋጣሚ አለ። የዐየሩ አፈና እንደ አራቱ የዐመት ወቅቶች የዐየር ጠባይ፣ በሙቀትና በቅዝቃዜ መካከል ቅይር ባሕርይ ስለሚያሳይ፣ አብዛኛውን እሥረኛ ጤና ቢስ ያደርገዋል። ይህ ሕንፃ ባለ አንድ ፎቅ ሆኖ የተሠራ ሲሆን፣ በጣም ጠባብ የሆኑ፣ ከግማሽ መቶ በላይ ክፍሎችን ይዟል። በብረት በሮቻቸው የታሸጉት እነዚህ ክፍሎች፣ ሁለት ሰዎች አጣበው ማስቀመጥ ቢችሉ ነው። ግን ከስድስት በላይ ያገሩባቸዋል። ፎቁ፣ ዳር ዳሩን የብረት አሸንፎ ያጠረው፣ ባለግማሽ ሜትር ስፋት በረንዳ አለው። ከክቡ ሕንፃ መካከል፣ አንዲት ጨምጣ ፊን የምትል ውሃና፣ ክብ የሆነች የሲሚንቶ መስክ አለች። ያ ሁሉ እሥረኛ ተራ ሲደርሰው፣ ከሚቆለፈው የክፍል ጉረኖው ውስጥ ወጥቶ ለተወሰኑ ደቂቃዎች የሚዝናናው በዚችው ደረቅ የሲሚንቶ መስክ ላይ ነው። አበባ ቀርቶ፣ ርጥብ ቅጠልና ለምለም ተክል እሥረኛውን የሚናፍቁት፣ እነሱን ማግኘት ቀርቶ ማየት እንኳ ከማይችልበት ከዚህ ደረቅ አካባቢ በመኖሩ

ነው። ምዕራብም ሆነ ምሥራቅ ወይም ሰሜን ሆነ ደቡብ፣ ተገላምጦም ሆነ ተንጠራርቶ ባለው አቅም ሁሉ ቢሞክር፣ የተስፋና የሕይወት ምልክቶች የሆኑትን ለምለም እፀዋት ማየት አይሆንለትም። ከተራው ፍላጎቶቹ ታግዶ በእሥር ላይ የሚኖር ሁሉ፣ ዐለም በቃኝ ውስጥ እስካለ ድረስ፣ ከፍተኛ ትዝታ ከሚፈጥሩበት ነገሮች አንዱ፣ መታየት እንኳ ያልተቻሉት እፀዋት ናቸው። እነዚያ የፈረንሳይ ቅኝ ገዥዎች “ ምን ይሆነን ” ብለው እንደሠሩት ባይረጋገጥም፣ ግዛታቸውን ለሚቃወም የነ ፃነት ታጋይ ማሠቃያ ምሽጋዊ ዋሻ እንደነበረ፣ ሁኔታውን ያየ ሁሉ ይፈርዳል።

ለዚያ ሁሉ እሥረኛና ለዚያ ሁሉ ክፍል፣ ያለው ሽንት ቤት አንድ ብቻ ነው። ተራ ሲጠብቁ የወጠራቸው የሚያመልጣቸው ታይተዋል። የሽንት ቤት እንደፈለጉት ለማግኘት፣ የጉቦው ሥርዓት የሞቀ ነው። ሌላውንም ጥቁር ገበያ አለማንሳቱ ይሻላል። እጅግ የጠፈ ነው። በዚሁ የደራ ገበያ፣ ነገር እሥረኞችና ፖሊሶች፣ ሁለትና ሦስት የቪላ ሕንፃዎች አሠርተው በሺ ብር ያከራያሉ። ሲጋራ ማጨስ ቀርቶ፣ ይዞ መገኘት እንኳ በሚያስቀጣው በዚያ የዓለም በቃኝ ልዩ አካባቢ ውስጥ፣ የተራው ግሥላ አንዷ ቀጠና ሲጋራ እንኳ የምትሸጠው በአንድ ብር ነው። እንግዲህ አንዷን በ አስራ አምስት ሳንቲም ገዝቶ ያስገባ ፖሊስ፣ ኻያ ብር ነግዶባት ይወጣል ማለት ነው። ከሌሊት ልብሱና ከቀን ልብሱ በስተቀር፣ ምንም ነገር ይዞ መግባት በማይፈቀድበት ዐለም በቃኝ ውስጥ፣ የጥቃቅን ምጢጢ ፊድዮኖች ገበያ ሳይቀር የደራበት በመሆኑ፣ ዐለም በቃኝን የተለየ መልክ ከሚሰጠው ባሕርይ አንዱ ነው። የዚያንው ያህል፣ ብጫቂ ወረቀት የተገኘበት ኩታራ እሥረኛ፣ ወንጀል ሠርተ

ሃል ተብሎ፣ ሲቀጠቀጥ የሚውልበት ቦታ ነው።

ይህ አሠቃይነት የተለየና በመከራ ቦታነት ከፍተኛ ዝናን ያተረፈ ይህ እሥር ቤት ገጠቃላይ ሦስት የተለያዩ ክፍሎች አሉት። እነዚህም ክፍሎች በሦስት የተመደቡት እንደ እሥረ ኛው የወንጀል ይዘትና እንደሚበየንበት የፍርድ አፈጻጸም ዐይነት ነው። እነዚህም ክፍሎች፣ ቀጠሮኛ፣ ፍርደኛና ሞት ወይም ዕድሜ ልክ እሥራት በመባል የተሠየሙ ናቸው። የመ ጀመሪያው፣ (ቀጠሮኛ ክፍል) አንድ ሰው በፍርድ ቤት ተከሶ፣ ፈፅሟል የተባለው ወንጀል በዋስ የማያስለቅቀው ሲሆን፣ የፍ ርድ ውሣኔ እስኪሰጠው ድረስ፣ በቀጠሮ የሚቆይበት የመታ ሠሪያ ክፍል ነው። ዳኞቹም የሚጠሩት “ማረፊያ ቤት” ብለው ነው። በጣም የሚገርመውና የሚያሳዝነው፣ እስከ ሰባትና ስም ንት ዐመታት በቀጠሮ ነገሩ ሲጎተት ኖሮ፣ በመጨረሻ ላይ፣ እነዚያ ምናምንቴ ዳኞች “የተከሰሰክበት ወንጀል በሚገባ ሲጠና ቁይቶ በቀረበው ማስረጃ ረገድ፣ የተባለውን ወንጀል ያልፈ ጸምክ መሆኑ አሁን ስለተረጋገጠ፣ ፍርድ ቤቱ እስከዛሬ ድረስ የታሠርከው ያላግባብ በመሆኑ እያዘነ ይቅርታ በመጠየቅ፣ በነፃ መለቀቅህን ያረጋግጣል ” የሚሉት ቀልድና ፊዝ ነው። ለረዥም ጊዜ ባልፈፀመው ወንጀል ተከሶ፣ በዚያ የሚያሠቃይ እሥር ቤት ውስጥ መከራውን ሲጠብስ ኖሮ፣ በንፁህንት የሚወጣው ወንጀለኛ ቍጥር ብዙ ነው። ገድለሃል ያሉት ሰው፣ መቀበሩ ሳይቀር በሦስት ምስክሮች የተረጋገጠለት ሚች፣ ከሦስት ዐመት በኋላ፣ ከነሙሉ ጤናው በሕይወት እየተገኘለት በነፃ የሚወጣው “ ወንጀለኛ ” ቍጥር ትንሽ አልነበረም።

ይህ “ ቀጠሮኛ ቤት ” የሚጠጡት ውሃ እንኳ እንደ ልብ የማይገኝበት የማሠሪያ ክፍል ነው። ከቤቱ መጥብብና ከእ

ሥረኛው ብዛት የተነሣ፣ እግር ዘርግቶ ለመቀመጥ እንኳ አይቻ ልም። ለመተኛትም የማይሞክር ነው። አንድ እሥረኛ ከተወለ ነለት ሰዓትና ተራ በስተቀር፣ ውጭ ወጥቶ ፀሐይ መሞቅ አይፈ ቀድለትም። አብዛኛውን ጊዜ ግን፣ በዚያ ቅጥ የለሽ ቤት ውስጥ ታፍኖ መቀመጥ ነው። ከሰው ብዛትና ከዓየሩ መቃጠል የተነሣ ትንፋጉ አይጣል ነው። ምሳሌ ራት ብለው በነፍስወከፍ የሚያ ድሏት ድቡልቡል ቁጣ፣ በዓለም ለታወቀ ከፍተኛ ኤግዚብሽን፣ ለላንቲካ የምትቀርብ ትንግርት ነበረች። ከምን ዐይነት እህል እንደምትሠራ አይታወቅም። እንክርዳድና ጓያ ያሉባት መሆኑ ግን፣ የበላት ሰው ሁሉ ወዲያውኑ ራስ ምታት ሲለቅበ ትና ሲያዘረው፣ ለመነሣትና ለመቆም የሚሞክረውንም፣ ሲያጥ ወለውለውና ሲያንገዳግደው ማየቱ ምሥክር ይሆናል። የሚ ገርመው ደግሞ፣ እሁድ በመጣ ቍጥር እንጀራና ሥጋ ብለው የሚያድሉት ትርኪ ምርኪ ነው። የጤፍ ነው የሚሉት እንጀራ ገና ግቢውን ሲገባ፣ አፍንጫ ይሰነፍጣል። ከምላስ ጋርማ ሲገ ናኝ አቤት ያለው ምሬት። ገና መልኩን ሲያዩት፣ የሚታይበት ጥቁረት አስቀድሞ የመብላት ፍላጎትን ይዘጋል። የሸመጠረ ምናምን፣ ግግር እንጀራ ነው ብለው ሲሰጡ፣ ይታዘቡናል ብለው አለማሰባቸው ያሳዝናል። ሥጋማ የፈገፈጉባት ላኢስ ትመስላለች። ምን መምሰል ብቻ፣ ታህላለችም። ከምን ዐይነት ከብት (እንሰሳ) ቆርጠው እንዳመጧት ማን ያውቃል? ከብትኮ ባለቀንዳምም ባለጋማም ነው። የዚያ ቤት አራጅ፣ ሠኩናም አይመለከት ይሆናል። ያ መከረኛ እሥረኛ በዚያ ቀጠሮ ቤት፣ ይህን አይነት ምግብ እየበላ፣ ቀኑን ውሎ በመሸ ቍጥር በነባር እሥረኞች፣ የሻማ ፍራንክ አምጣ እየተባለ በመደብደብ ይኖ ራል። ከዚህም የተነሣ የስኳር አራጣ የሌለበት የለም።

ትንሽ የተሻለ ይዞታ አለው የሚባልለት ሁለተኛው ክፍል ነው። “ ፍርደኛ ቤት ” ይሉታል። ለዐመታት በቀጠሮ ሲግቅቅ ኖሮ፣ እንደወንጀሉ ዐይነት ፍርድ ተሰጥቶት፣ ለተወሰኑ ዐመታት የሚኖርበት ክፍል ነው። ከዕድሜ ልክ እሥራት በታች ለተወሰኑ ዐመታት የተፈረደባቸው ሰዎች የሚኖሩበት ምድብ ቦታ ነው። በሣምንት ሁለት ቀናት ያህል፣ ከቤተ-ሰቡ ምግብ ሊገባለት ስለሚችል፣ ረዳት ያለው፣ ብዙ የምግብ ችግር አይገጥመውም። እስከዚህ ንፁህ ነው ባይባልም፣ መለስተኛ መሻሻል በመኖሪያው ሆነ በቤቱ ይዞታ ላይ ይታያል። እንደ ፈሰሰው ላብ መጠን፣ አይክፈለውም እንጅ፣ እንደሙያው ዐይነት ጊዜ የሚያሳልፍበት የትንሽ ሰዓቶች የሙያ ሥራ ይሰጠዋል። “ ጥቁር ገበያ ” እጅግ የደራበት ክፍል ይኸኛው ነው። በሕልግቸው የሚመጡባቸውን ሴት ወዳጆች ለማግኘት እስከመቻል ድረስ፣ በልዩ ዘዴ ከተማ ደርሰው የሚመጡ፣ የእሥር ቤት መሣፍንት ቀጥሮ ጥቂት አልነበረም። ይህን ለማስፈፀም የሚከፈለው የዲናር መጠን ግን የትየለሌ ነው። በእሥር ቤት እንኳ፣ በመደብ መካከል ያለውን የጎብተረ-ሰብ ልዩነት የሚያንፀግርቅ፣ ይህን መሳዩ ላላቸው እሥረኞች ብቻ የሚከናወን ድርጊት፣ ቀጥሎ ያለ ማሳያ ነው። ሦስት አራተኛው የጠቅላላው የእሥር ቤቱ አስተዳደርና ተግባር የሚመራው ሆነ የሚከናወነው፣ ከብዙ የእሥር ዘመናቸው፣ ታማኝነት ባተረፉ ዛሬም በእሥር ላይ በሚገኙ፣ ጮሌ እሥረኞች ነው። እነዚህ ብልጣ ብልጥ እሥረኞች “ ጥቁር ገበያ ” ባለገናላቸው ከፍተኛ ጥቅም የተነሣ፣ ያን ወህኒ ቤት ለዘለዓለም ሲለቁ አይፈልጉም። ከፍርድ የእሥር ዘመናቸው በኋላም፣ በዚያው በወህኒ ቤት፣ በእሥረኛነት ስም ሙጥኝ ብለው የሚኖሩ አሉ። ሳያስ

ቡት ያገኙትን ጥቅም ሙጥኝ ብለው፣ እሥረኛው ላይ የሆነ ያልሆነ ምክንያትና ወንጀል በመፍጠር፣ ቤሣ ውለድ እያሉ ሲያሰቃዩት አሉ። እንደነገሩ ላሉት የጊቢው፣ ቤተ ክርስቲያን፣ መስጊድ፣ መጻሕፍት ቤት፣ ለመሔድ እነዚህን አልቅቶች ማስፈቀድ ግዴታ ስለሆነ፣ ለጉቦ መብሊያ ሰፊ ዕድል አፍርቶላቸዋል። በፍርደኛ ክፍል ኪራይ መክፈል ያስፈልጋል እንጅ፣ ለወጉ ያህል የሚጎራብጥ የንጩት ድርብርብ አልጋም አለ። በተላላኪነት የሚያገለግሉ በጊቢው ውስጥ ዝናን ያተረፉ “ እስኩፒኖዎች ” ም ስላሉ፣ ሻይ ቡናም ማለት ይቻላል። ወንጀል ይበዛ የነበረው ከተማ ውስጥ ሆኖ ሳለ፣ በዚያ እሥር ቤት ውስጥ ከሚገኘው እሥረኛ አብዛኛው፣ ከገጠር የሚመጣ ነበር። ያን መራራ የእሥር ቤት አሠቃቂ ኑሮ ገጠሬዎች በብዛት የሚሠቃዩበት ምክንያት የሚያጠያይቅ ቢሆንም፣ ባጠቃላይ ወህኒ ቤቱ፣ የሚመጡትን ሰዎች በዚያ የዘቀጠ የኑሮ ደረጃ በማጎላላቱ፣ እሥረኞቹ “ ወንጀለኞች ” ቢሆኑም፣ ሰዎች መሆናቸውን የረሳው ይመስላል። በዚህም ኢሰብአዊ ድርጊቱ፣ በታሪክ ይጠየቅበታል።

እንደ አውሮፓ ባሉ ሀገሮች የሚገኙ እሥር ቤቶች፣ ለመኖሪያነት ሳይቀር የሚያጓጉ ናቸው። የሚቀርብላቸው ምግብ፣ እያንዳንዱ የቅመም ዐይነት ሳይቀር በሚዛን እየተመዘኑ የሚዘጋጅ ነው። የቤቱን፣ የልብሳቸውን፣ የጊቢያቸውን ጊዜ ያዊ ሁኔታ በየጊዜው እየሔደ የሚቆጣጠር፣ ገለልተኛ የተቆጣጠሪ ቡድን አለ። ለላው ቀርቶ በየበዓላቱ እሥረኞችን ለማስደሰት ሲባል፣ የታወቁ አርኬስትራዎች ከእሥር ቤቱ አዳራሽ በመገኘት፣ የዳንስ ምሽት አዘጋጅተው ያዝናኑአቸዋል። በእሥረኞቹም ቀጥሮ ተመጣጣኝ የሆኑ፣ የበጎ ፈቃድና የኪራይ

የዳንስ አጣማጆች በዕለቱ ምሽት ይቀርቡላቸዋል። ለየበዓላቱም ከተለያዩ ድርጅቶች ልዩ ልዩ ስጦታ ይደረግላቸዋል። የእነዚህ መሰሉ ሀገሮች የማሠር ዓላማና ግብ፣ ከኛው ዐይነት የተለየ ነው። የኛው፣ ወንጀለኛውን ለመቅጣት ሲሆን፣ የነሱ ግን ለማረም ነው። የመቅጣቱና የማረመው ግብና ዐላማ፣ በሁለቱ የእሥር ቤቶች ይዞታና ድርጊት ስለሚንፀባረቅ፣ በፍትህ ላይ ያላቸውን አቋም ለማሳየት ትርጉማን አያስፈልገውም።

ሦስተኛው አስፈሪው የወህኒ ቤት ክፍል፣ ዐለም በቃኝ የተሰኘው ነው። ምንነቱን አበጥሮ ለማስረዳት፣ ሲያሜው ብቻ ይበቃል። የመነኩ ባሕታውያን፣ የዚህን እሥርቤት ይዞታ ቀደም ብለው አላወቁም እንጅ፣ በርግጥ “ ዓለም በቃኝ ” ብለው ከእስር ቤቱ ጠቅለው በመግባት፣ እጅግ በጣም ርቀው ከሚገኙ ገዳማት፣ ዱሮች፣ በረሀዎች ዘንድ ለመመን ገልቃ ጣቸው ነበር። ከዛሬ አሥራ አምስት ዐመት በፊት፣ በዚህ የዐለም በቃኝ፣ የማሠሪያ ጉረኖ ውስጥ ተጥራቸው ከአምስት መቶ በላይ የሆኑ ነፍሰ ገዳይ እሥረኞችና ጥቂት ከፍተኛ የፖለቲካ እሥረኞች ታገረው ይኖሩ ነበር። የሲጋራ ሱስ ያለበት እሥረኛ የግስለ ብጣቂ ጥንባሆ፣ ከላይኛው ከንፈሩ ስር እንደ ሠረት ለግጦ ሦስት አራት ቀናት ያለንግግር የሚውል እሥረኛ ማየት፣ ተራው ትርጉት ነበር። እንዲያ መሆኑ፣ የገጠጠ ችግር ወጥሮ ይዞት ነው። በስንት ሥቃይ በኩንትሮገንድ የሚያገኛትን ሲጋራ ለማጨስ ዕድል አልነበረውም። እሳት በጊቢው ድርሽ አይልም። እንዳይተወው የሱሱ ኃይል አቅበጥብጦታል። ታዲያንን ከላኛው ከንፈሩ ስር ጥንባሆውን ለብዶ፣ መናገር እንኳ አይሆንለትም ነበር። “ ነገ ይበቅላል ” ብሎ ከዚያ ደረቅ የሲሚንቶ መናፈሻ ወለል ላይ፣ ብልቱን ቁርጦ የጣለ ወፈፍቱ

እሥረኛ፣ ሌላው አሠቃቂ ትርጉት ነበር። “ ሁለተኛ ሞት አይፈረድብኝም ” ብሎ፣ እዚያው የእሥር ዓደኛውን አንቆ የገደለ እሥረኛም እዚያው ውስጥ ጀግንነቱን እየተረከ፣ ሦስተኛ ለመግደል ይዘጋጅ ነበር። የሥጋ ናፍቆትና አምሮት አስቸግሮት፣ የእሥረኛ ዓደኛውን ፍሬዎች ያከብረው፣ ወፈፍቱ እሥረኛ ታይቷል። “ ወንጀላችሁ ተሻሽሎ፣ ፍርዳችሁ ይቀልላችኋል ” የተባሉ፣ በእሥረኛ ነጭ-ለባሽነት የተመለመሉ ደግሞ፣ ለስለላ ተግባራዊ ውጤት ያሳዩ ለመምሰል፣ ራሳቸው ያዘጃጋጁትን አስወንጃይ ጽሑፍም ሆነ ተንኩል፣ በሌላው የዋህ እሥረኛ ላይ በመለጠፍ፣ ሲያስደበድቡትና፣ እንማሚቶ፣ እንጅቦ በተባሉ ምሕረት የለሽ የእግር ብረቶችና እግረሙቆች ሲያስጠፍሩት ማየት፣ በጠቅላላ መፈጠርን ያስጠላል። ከነገ ዛሬ እገደል ይሆናል እያለ፣ ምግብ መብላት የተሳነው፣ ያሁሉ የሞት ፍርድ እሥረኛ ከክሳቱና ከጥቀራቱ የተነሳ፣ ሌላ ፍጡር መስሏል። በተለይም ተጥር 17 በመባል የታወቀው ያበዱ እሥረኞች መናርያ ክፍል ውስጥ፣ በየዕለቱ የሚፈፀመውን አሳዛኝ ድርጊት መስማትም ሆነ ማየት፣ ሰው መሆን ከማስጠላት አልፎ፣ የዚያን እሥር ቤት “ ዓለም- በቃኝነት ” በርግጥ ያረጋግጣል። በተለይም “ የቀይ ሽብር ጊዜ ” የተፈፀመውን ግፍ ሌላ ታሪክ ፀሐፊ ያወራዋል።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ይቆይና፣ ያሁሉ ሠራዊተ እሥረኛ፣ በሥቃይ እንግር ምን ተስፋ ነበረው? ምኞቱስ ምን ለመሆን ነበር? በየቀኑ በሚፈፀምባቸው ግፍና በደል፣ ሥቃይና መከራ፣ መራራነት የተነሣ፣ እያንዳንዱ እሥረኛ፣ በሃገሪቱ ውስጥ የመንግሥት ለውጥ እንዲመጣ፣ ከፍተኛ ምኞቱ ነበር። ከቆውንም ከእሥር ቤቱ ኑሮ ምሬት የተነሳ፣ ከየትኛውም የኢ

ትዮጵያ ሕዝብ ክፍል በዚያ የነበረ እሥረኛ ሁሉ ስር ነቀል ለውጥ እንዲመጣለት ተስፋ ነበረው። ምኞቱና ተስፋው፣ ለውጡ ሲመጣ፣ ነፃ ለመውጣት አስቦ ሳይሆን፣ ባግባብ ለመታ ሠር ከፍተኛ ፍላጎት ስለነበረው ነው። (ምፀት ባይሆን!)

ይህ ምኞቱ በየሰዓቱ ያጉላላው የነበረ አንድ የ 19 ዓመት ወጣት፣ በዚያን ጊዜ ወንጀለኛ ተብሎ ዐለም በቃኝ ውስጥ በመግቀቅ ላይ እንዳለና፣ የመጣውም ለውጥ፣ በእሥረኛው ላይ የባለ ሥቃይና ግፍ ይበልጥ የጫነበት መሆኑን የሚገልጽ ምሥጢራዊ ደብዳቤ በዚያው ሰዎን በመገኘቱ፣ የዚህን ደብዳቤ ይዘት መነሻ በማድረግ፣ የጊዜውን የእሥር ቤት ሁኔታ ከሞላ ጉደል በጨረፍታ ይታተታል። ከዚያ ሐተታ በፊት ግን፣ ይህ የ 19 ዓመት ጉብል ወጣት፣ በዚያ ዕድሜው፣ እንዴት በዓለም በቃኝ ውስጥ እሥረኛ ሊሆን የቻለ በትን መነሻ ባጭሩ ማስረዳት ይገባል።

ይህ ወጣት፣ ሸንኩራና ምንጃር ተብሎ በሚጠራው ክፍለ ሀገር ተወልዶ ያደገ፣ ያንድ ብርቱ ገበሬ ልጅ ነው። አባቱ እንደጢሶኛ ገበሬ አደርነቱ፣ መሰል የሙያ ባልንጀሮቹን ካንድ ሁለቱ እየሰበሰበ፣ የባለርስቶችን መሬት ለገዛባለቤቱ ለአራሹ ገበሬ ለማድረግ፣ አድማ አስመትቶ፣ ከመንግሥትና ከርስት ባለቤቶች ቅጣትና ዛቻ ደርሶበታል። እንዲያውም ከነቤተሰቡ፣ በሳር ቤቱ ውስጥ እንዳለ በተንኩሶኞች ሌሊት በተለኩሰ እሳት ተቃጥሎ በመንደሩ የሞተው፣ እንደነገ ፍልሚያ ከባላባቶች ጋር ለማድረግ፣ መሰል ገበሬዎችን ባስተባበረበት ዕለት ነው። ይህ ወጣት ልጁ ግን፣ እንዳጋጣሚ ጨውና ላምባ ለመግዛት፣ ናዝሬት ካለው ገበያ ሔዶ አልተመለሰም ነበርና፣ ከቃጠሎው በሕይወቱ አምልጧል። ይሁን እንጅ፣ በተወለደበት አካባቢ

የሚረዳው ሌላ ሰው ባለማግኘቱ፣ ዘመዶቹ እንደማገዱ የነደዱ በትን መንደሩን ትቶ፣ የቀን ሥራ ወደ እሚአገኛበት ወደ ናዝሬት ከተማ ተሰዶ ሲኖር ሁለት ወራት ያህል ሆኖታል። ወንጀል ሠርተላል ተብሎ የተያዘው በዚሁ ከተማ ውስጥ ነው።

ራሱ በገዛ አንደበቱ ያስረዳ እንደነበረው ከሆነ፣ በናዝሬት ከተማ ይኖር የነበረው፣ በኩሊነት ሥራ ነው። እንዳጋጣሚ ሆኖ አንድ ሰዎን ለአራት ቀናት ያህል ሥራ አጥቶ ይቸገራል። ረሀብ ጊዜ አይሰጥምና፣ ምግብ የሚያገኝበት ሌላ ዘዴ ይፈልጋል። አንዱ፣ ከመንገደኛም ላይ ሆነ በየቤቱ ተዟዝሮ መለመን ነበር።

“ ጤነኛ ነህ! ወጣት ነህ! ሠርተህ አታድርም! ” የሚል መልስ ሆነ በልመና ያገኘው ውጤት። ሌላ ነፍሱን ከረሀብ ለማዳን ያለው ምርጫ፣ መሥረቅ ሆኖ ይታየዋል። አልዘገየም፣ አንድ ቀን ማለዳ ላይ፣ በዚሁ ውሳኔው ፀንቶ፣ ግታ ግታ ከሚያድርበት፣ ከማርያም ቤተ ክርስቲያን እድሞ ጥጋት ሥር፣ ለስርቆት ተዘጋጅቶ ይወጣል።

ረፋድ ላይ፣ ከአንድ በሩ ገርብብ ካለ የቤት ደጃፍ ላይ፣ ሁለት አዳዲስ ብርድ ልብሶች በሽቦ ላይ ተሠቅለው ያያል። “ ዛሬ የመጣው ይምጣ ” ይልና፣ ቶሎ ደርሶ እጁ የያዘለትን አንዱን ብርድ ልብስ ይዞ ይሸመጥጣል። ለካስ ሁለት ትንንሽ ሕፃናት ከቤቱ ደጃፍ ላይ ቁጭ ብለው ይጫወቱ ኖሮ፣ ብርድ ልብሱን ይዞ ሲሄድ አይተውት ኖሯል። ሕፃናቱ ተጣድፈው ወደ ቤት በመግባት፣ የመንደሩ ሰው ሁሉ ተሰብስቦ የተፈላውን ቡና በመከስከስ ላይ እንዳለ፣ “ ብርድ ልብሱን ሌባ ወሰደው! ” የሚል ሪፖርት እየጮሁ ያቀርባሉ።

መላው የቡና ተሳታፊ ተጣድፎ ወዲያው በመነሳት

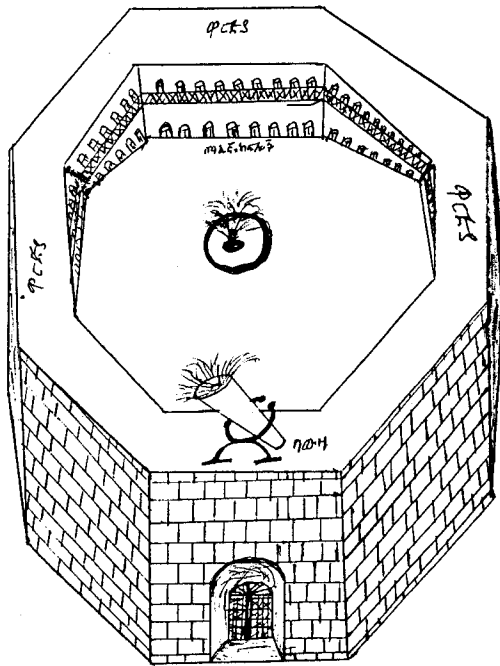
ብርድ ልብሱን የወሰደውን ሰው ይክተላል። ያ መሥረት የመ ጀመሪያ ጊዜው የሆነ ወጣት፣ ብርድ ልብሱን ይዞ ሠክም ሠክም ሲል፣ ከበስተኋላው መጻት ሕዝብ ሲመጣበት ያይና በጣም መሮጥ ይጀምራል። ሊይዘው የሚከተለውን ሰው ብዛት እየተገለመጠ በማየትና በመፍራት፣ “ ብርድ ልብሱን ስተው ላቸው ይተወኛል ” በሚል ግምት፣ የሠረቀውን ብርድ ልብስ ጥሎ በተራብ አንጀቱ ፍጫውን ይቀጥላል።

ትንሽ ሮጦ ዞር ብሎ ቢያይ፣ ብርድ ልብሳቸውን ቢያገኝም፣ እሱን እንዳልተወጣት ይረዳል። የኋላ ኋላም መሮጥ ስለተሳነው ይወድቃል። ያ ሁሉ “ ሌባ! ሌባ! ” እያለ የተከተለው ሕዝብ በሙሉ፣ መንገደኛውም ሳይቀር፣ የተቻለውን ያህል ይቀጠቅጠዋል።

በመጨረሻም፣ ጌትተው ሙት ራሣውን ለፖሊስ በመስጠት፣ ፖሊስ ጣቢያ ተወስዶ፣ በሦስተኛው ቀን ወጣቱ ነፍስ ሲዘራ፣ ለምርመራ ያቀርቡታል። ሌባ መጣሉ ኃፍረት ያሳደረበት በመሆኑ፣ ራሱ በፈጠረው ዘዴ፣ ለምርመራ በቀረበበት ወቅት፣ የዕብደት በሽታ እንዳለበት ሰው ወፈፍቱ ዐይነት ሆኖ ይቀርባል። መርማሪው ፖሊስ ሲጠይቀው ያልሆነ ነገር ይዘላብዳል። አእምሮው የተነካ እውነተኛ ዕብድ መስሎ በመታየቱ፣ በዚያው በታሠረበት ጣቢያ ሁለት ሳምንት ያህል ቆይቶ፣ በመጨረሻ ላይ መርማሪው ፖሊስ ለጣቢያው አዛዥ ያቀርባል። የጣቢያውም አዛዥ የምርመራውን ሪፖርት ከተመለከተ በኋላ፣ “ ይኸማ አደገኛ ወጣት ነው። እብደቱ ሲብስበት ከመስረቅ አልፎ ሰውም ሊገድል ይችላል! ” በሚል ውሳኔ ላይ በመድረስ፣ የእብደቱ መናኸርያ ወደሆነው፣ አማኑኤል ሆስፒታል ተወስዶ እንዲታከም አዲስ አበባ እንዲላክ ትዕዛዝ ይሰጣል።

ውሳኔው አልዘገየም፣ በማግስቱ የፊጥኝ ታስሮ አማኑኤል ይላካል። እዚያም እንደደረሰ፣ በሆስፒታሉ ሁለት የታወቁ ዶክተሮች መቅድማዊ ምርመራ ይደረግለታል። ወጣቱም፣ ዶክተሮቹ ላቀረቡለት ጥያቄዎች ጤነኛ መልስ ከሰጠ በኋላ፣ የገጠመውን ሁኔታ በዝርዝር ምንም ሳይደብቅ ይነግራቸዋል። በረዳትና በሥራ ማጣት፣ የሚቀምሰው ባለማግኘቱ ለመስረቅ እንደተገደደና ሰዎቹም ሌብነቱን እንዳያምኑበት በማሰብ፣ ልክ እንደእብድ ሆኖ በመርማሪ ፖሊሶች ዘንድ አውቆ ማድረጉንና፣ በተረፈ ንፁሕና ጤነኛ መሆኑን ጭምር ያስረዳል። ዶክተሮቹ ግን የወጣቱን ሐቀኛ መግለጫ በመጠራጠር “ ይኸማ አደገኛ እብደት ነው። ሲነሣበት ሕይወት እስከ ማጥፋት አይመለስም፣ ሲበርድለት ደግሞ ሙሉ ጤነኛ ሰው ይመስላል። ከዚህ ቀደምም፣ ይህን መሳይ በሽተኛ ብዙ ጊዜ አጋጥሞናል። ጤነኛ ነው ብለን ብንለቀው፣ በመስረቅ ወንጀሉ መከሰት አይቀርምና፣ ኋላ በሚያመጣው ጠንቅ እኛን ሊያስወቅሰንና ኃላፊነት ውስጥ ሊያስገባን ይችላል። የአእምሮ ሕመም እንዳለበት ብንመሰክር ደግሞ፣ ፍርድ ቤት አይቀርብምና፣ ለጊዜው ሁኔታው በሰፊው እስኪጠና፣ ዓለም በቃኛ ቊጥር 17 ይቋይ ” ብለው ይወስናሉ።

በዚህም ውሳኔ መሠረት፣ ዓለም በቃኛ ተወስዶ፣ በተመሳሳይ ሁኔታ ከሚኖሩ እብዶች ጋር በክፍል ቊጥር 17 ውስጥ ሲኖር፣ በዚያን ጊዜ ብቻ ሦስት ያህል ዓመታት አድርጎ ነበር። ይህ ወጣት፣ አንደኛ የት ደረሰ ብሎ የሚከባከበው አንድም ዘመድና አዝማድ የሌለው በመሆኑ፣ ሁለተኛ በፈፀመው ወንጀል እንኳ ቢከሰት፣ ከዓመት ጊዜ ያልበለጠ የእሥራት ቅጣት እንደሚበቃው ሲታወቅ፣ ወንጀለኛነቱን የትኛውም ፍርድ ቤት

ገጠኛ - በቃኝ

ጸሐፊ (ፆ) እንዳለ፣ ግድት ለግራገገ፣
 ገጠኛ-በቃኝ ቤተክርስቲያን፣ ገጠኛ ቤተክርስቲያን፣
 የሥነ-ምግባር ዐይነት፣ ደረጃ ገጠኛ፣
 ገጠኛ ዘመን ገጠኛ፣ በሌላ ገጠኛ ተን ለገጠኛ።
 ገጠኛ ደረጃ ገጠኛ፣ ግራ ለገጠኛ፣
 ለደወገድ ገጠኛ፣ ገጠኛ-በቃኝ ገጠኛ!!
 ለቃጠሎ የግራገገገ፣ የግራገገገ ገጠኛ፣
 በዚህ ገጠኛ-በቃኝ፣ ግራገገገ ገጠኛ፣
 ጸሐፊው መሆኑን፣ የግራገገገ ገጠኛ፣

ሰላምና የፋይል መዝገብም የሌለው በመሆኑ፤ እነዚያ የአማካኝ ሆስፒታል ይክቶሮችም፤ “ ልዝብተኛ እብድ ” ብለው፤ ያለፋይል ወደ ዓለም በቃኝ ክላኩት በኋላ ስለረሱት፤ አራተኛ ስለግለ-ሰቦች ሕይወት ጥንቃቄ የሚከታተል ድርጅት በሃገራችን ባለመኖሩና በመሰል ምክንያቶች፤ ያን መሳይ ሎጋ ወጣት፤ በዚያ አሠቃቂ እሥር ቤት ውስጥ፤ ከሐቀኛ እብዶች ጋር በአንድ ክፍል ውስጥ ታፍኖ ሲኖር፤ ብዙ ዓመታት አልፏል።

ድሮ የዛሬ እሥራ አምስት ዓመት፤ በዓለም በቃኝ ውስጥ ያውቀው ለነበረ አንድ የእሥር ጓደኛው፤ ሰሞኑን እድል አጋጥሞት፤ በቀይ መስቀል ረዳትነት የሚከተለውን ደብዳቤ ይጽፋል። በተለይም ያ የድሮ እሥር ቤት ሁኔታ፤ ዛሬ ምን መልክ እንዳለው በሰፊውና በዝርዝር የሚገልጽ በመሆኑ፤ “ ለውጥ አመጣሁ እያለ የሚከረውንና የሚደነፋውን የጊዜያዊ አምባ ገነን የፋሽስቶች መንግሥት፤ በሚገባ ሠቅስቆ የሚያጋልጥ በመሆኑ፤ ደብዳቤው እንዳለ ከነሙሱ ይዘቱ እንደሚከተለው ቀርቧል።

ሚያዝያ (ፋሲካ) 1980
 ዓለም በቃኝ
 ክፍል፡ 17
 አዲስ አበባ ኢትዮጵያ

እንደ እንጅራ የምትርበኝ፣
 እንደውሃም የምትጠማኝ፣
 ምንጊዜም የምትታሰበኝ፣

የዓለም በቃኝ የእስር ጓደኛ.....
 ጓደኛ ሆይ፤ ሰላምታየ ይድረስህ ብዬ እንዳልጽፍ፤

ሰላም የለኝም ። ሰላምን የት አውቃትና ። ደገና ነኝ እንዳል
 ልህም፣ ደገና አይደለሁም ። ደገንነትን የት አውቁው?.....
 ትመስገን እንዳልልህ፣ ምን ስላደረገችልኝ ። አሥራስምንት
 ዐመታት ሙሉ፣ ረሃቤ በፈጠረው ወንጀሌ በመማቀቁና፣ በዚያ
 የሳት ቃጠሎ ቤተሰቦቹ ስለነደዱ፣ ሕይወት የሚሉት ነገር ትዝ
 ታው ጭምር ጠፍቶብኛል ። ይህን ደብዳቤ የጻፍኩልህ፣ መድ
 ረቅ ላይ የተቃረበውን እምገዩን፣ ከዚያች ከምታውቃት ድቡል
 ቡል ቂጣ ጋር ተሳስቶ የመጣ ከሰል አግኝቼ፣ ከፈጨሁት በኋላ፣
 ባቀለምኩት የእምባ ቀለም ነው ። ብዕርማ አይፈቀድም ። ጓዴ፣
 ሰው ሆኖ መፈጠር ትልቅ ዕዳ እንደሆነ፣ የኔ ታሪክ ምስክር
 ነው ። እድል ገጥሞህ፣ እንደገና ልታየኝ ብትችል፣ በጭራስ
 አትለዩኝም ። ለትንግርት የምታይ ልዩና ቅደር ፍጡር ወጥቶ
 ኛል ። “ Forgetful of the world by whom they are forgotten ”
 እንዳለው ጂቦን፣ የረሳኝን ዓለም እኔም ረስቼዋለሁ ።

ከሌላው አንጻር ባይገርምህ፣ እሳት የላሰው ተማሪ ወጥ
 ቶኛል ። ከምሁራን ጓድ እሥረኞች እየተጠጋሁ፣ ያጠናሁት
 እውቀት፣ ነፃ ወጥቼ አልሠራሁበትም እንጅ፣ ብለቀቅ ኖሮ፣
 ለሀገሬ፣ ፀሐይ ዘንድ የሚደርስ ሮኬት ሳይሆን ሲፐር ሮኬት
 እፈጥረላት ነበር ። ቋንቋውንም ተወው፣ ሊቅ ሆኜልሃለሁ ።
 ከሀገራችን የብሔረሰብ ቋንቋች አንስቶ በዓለም እስከታወቁት
 እነ እንግሊዝኛን፣ ፈረንሳይኛን፣ ጣልያንኛን በሚገባ በሙሉ አን
 ደበቴ ልናገርባቸው ችያለሁ ። ግን ምን ያደርጋል? ምንስ
 ፋይዳ አለው? ስለ ሕይወትም ሆነ ስለ ሰው ህላጭ ያለኝ አስተ
 ሳሰብ በደረሰብኝ ስቃይ ተሞርዶ ተሞርዶ አልቋል ። እንደገና
 ሰው መሆኔ ያጠራጥራል ።

ጓዴ ሆይ፣ እንዲህ ያለውን ልተውና፣ ባጠገቤ ያለ

ውን “ ገብስ ገብሱን ” ላውራህ ። ያኔ ያ ሁሉ እሥረኛ ሲመ
 ኘውና ሲያልመው የኖረው፣ የመንግሥት “ ለውጥ ” እንደ
 ምኞቱ መጣ ። “ ለውጡ ” መጣ እንጅ ምኞቱና ተስፋው
 አሁንም በአዲስ መልክ እንዳለ ነው ። የመጣው “ ለውጥ ” ሳይ
 ሆን “ ነውጥ ” ነው ። ተሳስተው አሳሳቱ እንጅ፣ ቤሣ ሣን
 ቴም የተሻሻለ ነገር የለም ። ስለውጭው ከተማና ገጠር፣ በወሬ
 ጠግቤዋለሁ ። እልፍ አእላፋት እሥረኞች በእሥር ቤታችን
 ተሞጅረው ታጭቀው፣ ስለሁሉም አስረድተውኛል ። በወሬ የሰ
 ማሁትን አላወራህም ። ላንተ ፍላጎት ያህል፣ የዚሁ የግቢያችን
 መግለጫ ይበቃሃል ።

ያ፣ ድሮ የምታውቀው ዓለም በቃኝ፣ እስካፍ ጢሙ
 በእሥረኞች ጢም ብሎ በመሞላቱ፣ መንቀሳቀሻ እንኳ አጥተ
 ኛል ። አብዛኛውም እሥረኞች ምሁራን ናቸው ። ከሞት ተር
 ፈው የታሠሩትንም፣ ጭቁኖችና የጭቁን መደብ ወገኖች፣ ልቆ
 ጥርልህ አልችልም ። ምን አለፋህ ድሮ፣ ስድስት በዝቶባታል
 ብለን የምናማርርባት ያቺ ያለም በቃኝ ክፍል፣ ዛሬ ከእጥፍ
 በላይ ታምቆባት፣ ከአስራ አምስት እሥረኞች በላይ ያጉሩ
 ባታል ። ሠርዲን አይቶ ማየት ነው ። ሌላው ቀርቶ፣ ላበዱ
 እሥረኞች ብቻ ተመድባ የነበረችው ቀጥር 17 የኛ ክፍል፣
 ዛሬ በጤነኞች እሥረኞች ሣይቀር፣ ጢቅ ብላለች ።

ከእሥረኛው ሠራዊት ብዛት የተነሳ፣ ድሮ የቀጠሮኛ፣
 የፍርደኛ፣ የእድሜ ልክ እሥራት፣ የሞት ፍርደኛ፣ እየተባለ
 እንደ እሥራት ዘመኑና እንደ ወንጀሉ፣ እየከፋፈሉ መድቦ
 ማስቀመጡ ቀርቶ፣ የመጣውን እሥረኛ ሁሉ፣ ካገኙበት ቦታ
 ዝም ብሎ መሞጆር ሆኗል ። ከእሥረኛው ብዛት የተነሣ፣ ያቺ
 ድሮ በቀን ሁለቱ እናገኛት የነበረችዋ አሎሎ መሣይ ቂጣ

እንኳ፣ ዛሬ በሣምንት አራት ጊዜ ብቻ ስትመጣ፣ እንደብርቅ እናያታለን። ያ እሁድ እሁድ ይሰጠን የነበረው የሾመጠጠ እንጀራና፣ ያቺ ላዲስ ስጋቸው፣ መቅረት የጀመሩት፣ ገና አብ ዮት ተጀመረ ተብሎ፣ ወታደሩ ሥልጣን መያዝና ሀብት ማስከ በር በወጠነበት ጊዜ ነው።

“ ቡና ” እየተባለ ጠዋት ጠዋት ይሰጠን የነበረውም ያረረ የገብስ ቅቅል ጭማቂ፣ ከቀረ ብዙ ጊዜ ስለሆነው፣ ጭራስ ከነመኖሩም ረስተነዋል። እሱስ እንኳን የቀረልን። ያኔ አንተ እንኳ በነበርክበት ዘመን፣ ያን ሁሉ እሥረኛ ጥላሽት አስመ ስሎት እንደነበረ አትዘነጋም። ምን አለፋህ፣ በዚያ ግቢዎችን ያልቀሩትና፣ በይበልጥም ተባዝተው ያሉት፣ “ እነማሚቶና እነጅቦ ” (እግረ-ሙቆች) ናቸው። ሁኔታው አለሽቅል ያለውና መታገስ ያቃተው ታጋይ እሥረኛ፣ በረበሸና በተሳደበ ቊጥር፣ እንደአሽን ከቦን ያለ ወታደር፣ ወዲያው እግሮቹንና እጆቹን እየጠፈረ ሲቀጠቅጠው ይውላል። አንተ ያኔ ያለየኸው፣ አራት አምስቱን እሥረኞች አንድ ላይ ጨብጦ የሚያቆራኝ ግንድ ግንድ የሚያህል ሠንሠለትም፣ ዛሬ ዓለም በቃኝ ውስጥ ሥራ ላይ ውሏል። በነዚህ ሠንሠለቶች የታሠሩ ሁሉ ለመን ቀሳቀስ ምንም ዕድል ስለሌላቸው፣ መብላትም ሆነ መሸናት በጭራሽ አይችሉም። ደግነቱ ይህ ዓይነቱ ቅጣት፣ ለተወሰኑ ቀኖች ብቻ መሆኑ በጆ እንጅ፣ ጊዜው ረዥም ቢሆን ኖሮማ፣ ብዙ ራሣዎችን በየቀኑ ማየት ይቻል ነበር። ሌላው፣ እሥረኛ በየጥቃቅኑ ምክንያት አጥፍተዋል እየተባለ በጉማሬ መገረፋ ተራ ነገር ሆኗል። በጊቢያችን ውስጥ፣ ከዚያ ሁሉ እሥረኛ፣ ጠጣሳ የሌለበት ቢገኝ፣ ቊጥሩ እጅግ በጣም ጥቂት ነው።

“ አንዳንድ የኢንተርናሲዮናል ድርጅቶች፣ የኢትዮጵያን

እሥር ቤቶች ጉብኝ ” የሚል ፈጠራ ወሬ ስትሰማ፣ “ እሥር ቤቶች ከድሮ ይዞታቸው ተሻሽለዋል ” ብለህ ታስብ ይሆናል። ደረቅ ፕሮፓጋንዳ ነው። ሀገራችን ከምትሰጠው ጥቅም ለመ ሻማት አሰፍስፈው ከሚገኙት የሩሲያ፣ የኩባና የምሥራቅ አው ሮፓ የስም ሶሻሊስት ሀገሮች፣ የተውጣጡና እንዲሁም አንዳ ንድ በገንዘብ የተገዙ የአውሮፓና ያሜሪካ ኤጀንቶች፣ ሁለት ጊዜ ያህል ጉብኝተውን ነበር። እነሱ በመጡባቸው ሁለት ቀናት፣ አቤት የበላነው ምግብ፣ የጠጣነው መጠጥ፣ ሌላ ነበር! የፍትህ ሽታ ለስምንት ቀን ያህል፣ መላውን የወሀኒ ቤት ክልል ያውድ ነበር።

መጠጡማ ተወኝ ! ካልኮል በስተቀር ያልቀረበልን ለስ ላሳ የመጠጥ ዘር አልነበረም። ጉብኝዎቻችን ከጊቢያችን ሲወጡ፣ ወዲያው እያወሰኑን አስረክብን እንጅ፣ ለወቅቱ ተሰጥቶን ለብሰነው የነበረ ጨርቅ፣ ግቢውን ሳይቀር አድምቆት ነበር። ቀለሙ ቀይ የሆነ እጅጉድ እጀጠባብና፣ ግማሽ ባት ላይ የምትደርስ ሱሪ ተሰጥቶን፣ ለጥቂት ሰዓታትም ቢሆን ሽር ብለን ዋልን። ጉብኝዎቹ ሲመጡ፣ ምንም ዓይነት ጥያቄ እንዳ ናቀርብና በጭራሽም እንዳንነጋገር ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶን ስለነበረ፣ ከጥቂት ቁራጥና ደፋር እሥረኞች በስተቀር፣ በዚያ ቀን የተናገረ እሥረኛ አልነበረም። እነዚያ የተናገሩ ጥቂት እሥረኞችም ቢሆኑ፣ በዚያው እለት ምሽት ለቅጣት ተወስደው እስከ ዛሬ የት እንደደረሱ የሚያውቅ የለም።

በዚያ እለት ብቻ እንዲያ ለብሰን፣ እንዲያ በልተን፣ እንዲያ ጠጥተን ያዩ፣ የኢንተርናሲዮናል ታዛቢዎች፣ ምናል ባት “ አዲስ አበባ ያለው ትልቁ እሥር ቤት መንግሥተ ሰማ ያት ነው ” ባይሉም፣ ከምድራዊ “ ገነት ” ጋር አወዳድረው፣

ለዓለም ህዝብ መግለጫ ሰጥተው ይሆናል። ይህም አባባል፣ የነሱ ብዕርና አንደበት የተፋው ምናምንቲ መግለጫ ይሆናል እንጅ፣ የኛ የእሥረኞቹ ሁኔታና የእሥር ቤቴም ተጨባጭ እውነታ ሌላ ነው።

የሚገርምህ፣ ያን ዕለት እንግዶቹ ገብተዎት ሊያዩን ሲመጡ፣ አዲሱን ለዚያ ዕለት ብቻ የተዘጋጀውን ልብስ ልበሱ ሲባል፣ አሻፈረኝ ያሉ እሥረኞች በሙሉ ቍጥር 17 ክፍል ውስጥ አግረው፣ ያበዱ ወንጀለኞች ናቸው በማለት፣ ለገብተዎት ምቹ ካሳዩ በኋላ፣ እነዚያን እሥረኞች ከዚያ ቀን ጀምሮ በልዩ እግረ-ሙቅ ገብተው እስከ ዛሬ ድረስ ሳይፈቱ በመማቀቅ ላይ ይገኛሉ። አንዳንድ አሳዛኝ ሁኔታ ልጥቀስልህ ብዬ ነው እንጅ፣ የሚፈፀምብን ግፍ ይህ ነው አይባልም።

በጣም የሚገርመው ግን፣ ድሮ ባለፈው መንግሥት ጊዜ ለይስሙላም ቢሆን፣ አብዛኛው እሥረኛ ወደ እሥር ቤት የሚላከው፣ ፍርድ ቤት ቀርቦ፣ ዳኞች አይተውት ነበር። ዛሬ ግን፣ በዚህ ጊዜ ከሚገኘው እሥረኛ 90ው እጅ ፍርድ ቤት ከሚባለው፣ ከደጁም ያልደረሰ ነው። አብዛኛውም እሥረኛ በምን ወንጀል እንደተከሰሰም አያውቅም። ብቻ ሰብስበው አምጥተው ይሞጅሩታል። ፍርድ የለ! ቀጠሮ የለ! በዚህ በኛ ዓለም በቃኝ ጊዜ ውስጥ ያሉትን አብዛኛዎቹን እስረኞች አነጋግ ሬአለሁ። የወጣቱ አጠቃላይ ወንጀል “ ፀረ ሕዝብ ” ና “ አና ርሺነት ” የሚል ሲሆን፣ ጠና ጠና ያሉት እሥረኞች ደግሞ “ አድኃሪነት ” እንደሆነ ነግረውኛል። ባይገርምህ አብዛኛው፣ ወጣትና ገና በአፍላ ዘመኑ የሚገኝ ነው። ጠጋ ብለህ ስታነጋ ግረው፣ መንግሥት ይሠረው እንጅ፣ ስለ ሀገሩ ፍቅርና ስለ ጭቁኑ ሕዝብ አርነት ያለው ስሜት አሁንም እጅግ የጋለፍ

ትኩስ ነው። የታሠረበት ምክንያት በዓይነቱ ይለያይ እንጅ፣ የሁሉም እሥረኛ መነሻ ምክንያት የጊዜያዊውን አምባገነን የፋ ሽስት መንግሥት ጥላቻ፣ የሀገሩ ብሔራዊ ክብር በባዕዳን ሠርገኑ ገብ ወራሪዎች መደፈር፣ ለሕዝቡ የመጣለት ዐብዮት መከላከት..... ያሰላጩው መሆኑን ያለመጠራጠር ትረዳለህ።

ይሁን እንጅ፣ ያን ሁሉ ታጋይ ጓድ ሲያስሩ፣ የተለያዩ ስምና ወንጀል በመስጠት ነው።

“ ፀጉርህን ለምን አጎፈርክ?
የቀበሌ ሹም ለምን ሰደብክ?

ጌቶች ሲቀ መንበር በመኪና ሲያልፉ ለምን ገላመጥክ?
ያልሆነ ቃል ለምን ተናገርህ?
በጥናት ጉባዔ ላይ ለምን አልተገኘህም?

“የኢትዮጵያ ትቅደም” ፍልስፍናን ለምን አንጓጠጥህ?
ራሻኖችን ለምን ሪቪገርኒስት አልህ?

የማእን መጣፍ ለምን ይዘህ ተገኘህ?
የኢንጤዎች አባል ለምን ሆንህ?
የድሮ ነገሥታት ፎቶ ለምን ከቤትህ አስቀመጥህ?
ከድሮ ጢሰኛህ ጋር ለምን ተናገርህ?
ይኃፓን ለምን ደገፍክ?
አምስት ኪሎ ቡና ለምን ደብቀህ ተገኘህ?
ውጭ አገር ለሚኖር ዘመድህ ለምን ደብዳቤ ጻፍህ?
የድል በዓል ላይ ለምን አልተገኘህም?
አለፈቃድ ለምን ከሥራህ ላይ ጠፋህ?
ሰዓት እላሬ ለምን ጠጣህ?.....እነዚህን የመሳሰሉ ልዩ

ልዩ ምክንያቶች ይገኛበታል። በውነቱ እያንዳንዱ ዝርዝር ወን ጀል ቀርቶ፣ ጠቅላላው

ወንጀል ባንደት ተጨምቆ እንኳ የሚገኘው የወንጀል ጠብታ አምስትና ስድስት ዐመታት ማሣሠር ቀርቶ፣ አንድ ነጠላ ዓመት እንኳ ማሣሠር አይችልም ነበር። አንድ ሌላ ትንግርታዊ ዜና ላጫውትህ። በጊቢያችን የመጨረሻው ወጣት እሥረኛ አሥራ አምስት ዓመት የሆነው ተማሪ ነው። ፈፅመሐል የተባለው ወንጀል ያስቅሃል።

ሰምተህ ይሆናል፡ ደርግ የሚሉት ምናምንቴ ገና የተቋቋመ ሰሞን፣ ይሆነኝ ብሎ ያዘጋጀው አንድ የኢትዮጵያ ካርታ አለ። በዚያ ካርታ ላይ እስከ ዛሬ ፍቺው ምን እንደሆነ በግልጽ ያልታወቀ አንድ ዐይን መኻሉ ላይ ተሥሎበታል። ምናልባት፣ አንድ ብር ናት ላይ በሥውር እንደተጻፈው ያለ ዐይነት አንድ ታንኪረኛ ሰው ያዘጋጀው ሥዕል ይሆናል። ይህ ወጣት እሥረኛ፣ ያን ባለ አንድ ዐይን ካርታ ለመጀመርያ ጊዜ ሲያይ፣ በቅንነትም ይሆናል ወይም በብልህነት፤ “ ምነው የናት ኢትዮጵያን አንድ ዐይን ደርግ አጠፋው! ዐይንሁሉ ሁለት አልነበረም እንዴ? ” ብሎ በመገረም ይናገራል። ማታ ብዙ ሰዎች ባሉበት፣ ቴሌቪዥን ሲያይ እንደ ልጅነቱ የመጣለትን የተናገረው ነበር። ግን ከቴሌቪዥን ተመልካቾቹ ውስጥ ሦስቱ ወታደሮች ስለነበሩ፣ ሪፖርት አርገውበት፣ በማግሥቱ፣ ይኸው ንግግሩ ብቻ አስወንጅሎት ዓለም በቃኝ ከገባ ሦስት ዐመቱን ይዟል። የዚህን ወጣት ወንጀለኛነት፣ ፍርድ ቤትም ሆነ ፖሊስ ጣቢያ ስለማያውቀው፣ ፋይልም ሆነ ቀጠር የለውም። አሁን፣ በዚያ አሠቃቂ ቦታ ላይ በለጋነቱ ዘመን በመግባቱ አልፎ አልፎ ወፈፍ ያደርገዋል። ከየት እንደሰማው አላውቅም እንጅ፣ ራሱን ነካ ያደረገው ዕለት፣ እንደሚከተለው እየሮኸ ይዘምራል።

“ ናፖሊ ናፖሊ ያሠለጠናቸው፣ ኩፍያው ገዳዳ ጫማው ምሥማር የለው፣ እነመቶ አለቃ፣ እነሻምበል ናቸው፣ ታምቡር እየመቱ ይሔዳሉ እኛው!”

አጠቃላይ መግለጫ ከየዓይነቱ እየጠቃቀስኩ የምፅፍ ልህ፣ ዝርዝሩን በማተት እንዳለስለችህ ብዬ ነው። ድሮ እያን ዳንዱ ዓለም በቃኝ ክፍል ውስጥ መፀዳጃ እንዲሆን አንዳንድ ገረወይና ይቀመጥ ነበር። ለዚያች ሽንት ቤት ተራ ባልደረሰን ጊዜ፣ ይህን ገረወይና እንጠቀምበት እንደነበር ትዝ ይልሃል። ዛሬ እነዚያ ገረወይናዎች በሙሉ ተወስደዋል። ያለው ምርጫ፣ የክፍሉን አንድ ጥጋት ለገረወይናው አገልግሎት ምትክ አርጎ መጠቀም ስለሆነ፣ ምን አለፋህ እያንዳንዱ እሥረኛ በወር ውስጥ ለተወሰኑ ሣምንታት በጉንፋን መታመም አለበት። ድሮ እንደነገሩም ቢሆን ዶክተርና ሐኪም ቤት ነበር። ሰምተህ ይሆናል የሰባት ዓመት ዕድሜ ያላቸው ወጣት ልዕልታትና ልዑላን ሳይቀሩ፣ ከሰው ያልተፈጠሩ ይመስላል። ከሕዝቡ ጋር እንደ ሕዝቡ እንዳይታሠሩ፣ በተለይ ለይተው በሆስፒታሉ ውስጥ አስረዋቸዋል። ገና ለገና የነገሥታት ዝርያ አላቸው ብሎ፣ ገና ጡት ያልጠገቡ ሕፃናትን ሕዝባዊነት ባሕርይ እንዲሠር ፅባቸው ከሕዝቡ ጋር ደባልቆ በማስተማር ፋንታ፣ በሆስፒታሉ ውስጥ ከርችሞ በማኖሩ፣ መሪዎቻችን ምን ዐይነት የሞራል ዝንባሌ እንዳላቸው የሚያሳይ ያምባኘንነት ፋሽስታዊ ጠባይ ማንፀባረቂያ መስተዋቶች ሆነዋል። ታዲያ ከእንደዚህ ዐይነቱ መንግሥት ምን ዐይነት ተስፋ ትጠብቃለህ? መታከሚያ ሆስፒታልና ሐኪም ባለመኖሩ፣ የሚሞተውም ሆነ የሚታመ መው የእሥረኛ ቀጥር ተመጣጣኝ ነው። ባስፈለጋቸውም ጊዜ

የተወሰኑ እስረኞች እየመረጡ ወስደው በመረሸን በጥይት ያነዷቸዋል። የዚያንው ያህል እስረኛ ከሚመጣበት አይታወቅም። በማግሥስቱ ሞልቶ ጢም ይላል። ከእሥረኛው ብዛት የተነሳ፣ የሚያሰፍሩበት ቤት ቢያጡ፣ ድሮ የሙያ ተግባር መሥሪያ ቤት የነበረውን አዳራሽ ሳይቀር፣ ሞቶሮቹን በሙሉ አውጥተው፣ የእሥረኛ ማጎሪያጉረ አድርገውታል። ምን የሙያ ቤቱን ብቻ፣ ቤተ መስጊዱ፣ ቤተ ክርስቲያኑና መጻሕፍት ቤቱ ሳይቀሩ በሙሉ፣ ለእሥረኞች ማፈረያነት ተለውጠዋል። ጉቦኛው ካቦ፣ ካድሬ በሚል አዲስ ስያሜ፣ ሲያረጠርጥ ብታይ ልዩ ድራማ ነው!

እሁድ በመጣ ቍጥር፣ የዚያ ሁሉ እሥረኛ ቤተሰብ ይመጣ ይመጣና፣ የእሥር ቤቱን ማርገጃ መተናፈሻ ሲያሳጣው፣ መላው የአዲስ አበባ ሕዝብ ተነቅሎ የመጣ ይመስላል። እንደድሮው ገብቶ እሥረኛን መጠየቅ አይፈቀድም። ከሰንቅ አቀጣዩ ብዛት የተነሣ፣ ሰንቁ ሳይቀር እየተሳከረ፣ ያንዱ ሰንቅ ለሌላው ሲደርስ፣ ሰንቅ ያልተሳከለት እሥረኛም በፎርሬ ያንዱ ሰንቅ ያንተ ነው ተብሎ የሚሰጥበት ጊዜ ይበዛል። ያ ሁሉ ጠያቂ ሕዝብ በየእሁዱ እየመጣ በወህኒ ቤቱ ደጃፍ ላይ ሲተምና ሲርመሰመስ፣ እኛ ከውስጥ ሆነን ድምፁንና ሁካታውን ስንሰማ፣ የጥ ም ቀት በዓል፣ ወይም ምፅአት የመጣ ይመስለናል። በጣም የሚገርምህ ደግሞ፣ እሥረኛ ዘመዳቸው በሕይወት አለመኖሩን ሳያውቁ፣ በየሣምንቱ እሁድ እሁድ፣ ለሌላ ገይተዋር ወገናቸው ሰንቅ የሚያቀብሉ መኖራቸው ነው። ይኸ እንኳ አይከፋም!

ድሮ የወህኒ ቤቱ ዙሪያ የታጠረው በተራ ሽቦ እንደ ነበር ታስታውሳለህ። ዛሬ ዙሪያው በስሚንቶ እድሞ ታሸንጋል።

ድሮ አልፎ አልፎ ታያቸው የነበሩ ማማዎች፣ ዛሬ ቍጥራቸው በርክቶ፣ በሮንድነት የሚጠብቁትም ወታደሮች ሦስትና አራት ሆኗል። ስለማይተማሙ ይመስላል። በአንድ ማማ ላይ ሦስት ወታደሮች ካሉ፣ ሦስቱም ከተለላዩ ሥፍራ የሚመጡና በተለይም፣ አንዱ ኢትዮጵያዊ ሌላው ኩባዊ፣ የቀረው ደግሞ ምሥራቅ ጀርመናዊ መሆን አለበት። ድሮ የእሥር ቤት ፖሊሶች በመጠበቂያነት ይጠቀሙባቸው የነበሩ መሣሪያዎች፣ እንደ ናስ ናስርና አልቤን የነበሩ ጠብመንጃዎች በሙሉ፣ በአዳዲስና ኑዙልዩ ልዩ ልዩ መሣሪያዎች ተተክተዋል። በአዲስ አበባ የሚገኝ ታንክና መትረፍ ሳይቀር፣ በወህኒ ቤቱ ዙሪያ ተደግኖ ይውላል። ተደግኖ ያድራል። በዚያንው ልክ፣ እነዚያ የምታውቃቸው ገደብዎች በሙሉ ተለውጠው፣ በላምባ መሥራቱ ቀርቶ፣ በኢሴትሪክ ክፍተኛ ዋት የሚንቀሳቀሱ፣ ከመቶ ያላነሱ ገደብዎች በየአቅጣጫው ተተክለው፣ ምሽት በመጣ ቍጥር ገበጎቸው ጊዜ፣ መላውን የወህኒ ቤት ጊቢ፣ የቀኒን ፀሐይ ያህል ወለል አርድጎ በማሳየት፣ ጤፍ ሳይቀር ያስለቅማል።

የእሥር ቤቱ ጠቅላላ የአስተዳደርም ሆነ የኃላፊነት ሥልጣን የተሰጠው፣ የሀገሪቱን ጠቅላላ የፀጥታ ቍጥጥር የያዘው፣ የምሥራቅ ጀርመን መንግሥት ቢሆንም፣ የሩሲያና የሌላ መንግሥታትም በአማካሪነት አሉበት። የድሮው የወፍጮ ቤት ትልቅ ሕንፃ ታድሶ፣ ተጨማሪ ያስተዳደር መምሪያ ቢሮ ሆኗል። በነጭ ለገሽነት ያሠሩት የወታደር ቍጥር አይነገርም። የሚገርምህ፣ ወንጀል ሠርተዋል ተብለው፣ ለዚሁ ለስለላ ተግባር የተሠማሩ ፣ ገለጻን ጭምር በእሥረኛነት ስም መገኘታቸው ነው።

ድሮ ጅምር የነበረው የጥቁር ገበያ ኮራጥሽን፣ ዛሬ

ከምንጊዜም ይልቅ ጦርዳሃል። ብዙ ብር ጉቦ መስጠት የቻለ። በደርግ አባል አማላጅነት፣ ከታሠረበት በቅፅበት መፈታት ይችላል። እነዚያ የድሮዎቹ ስኩፐራዎች በሙሉ ጠፍተው፣ ዛሬ፣ በእስኩፐሪያነት ለሚገኘው ጥቅም ሲል፣ ወታደሩ ራሱ ስኩፐራ ሆኗል። ገንዘብ እስካለ ድረስ፣ ወታደሮችን በመደለል፣ እሥረኞቹን ሴቶች ለእሥረኞቹ ወንዶች ለተወሰነ ሰዓት ቆይታ ማቃጠር ይቻላል።

በሥልጣን ላይ ያሉ አዲሶቹ የወታደር መሣፍንት፣ በጣም የሚፈሩትና ያሠጋቸው ቦታ ቢኖር፣ የመጀመሪያው ሥፍራ ወህኒ ቤቱ ነው። አብዛኛው ከሞት ያመለጠው ምሁራንና ሊቃውንት፣ ተራማጅ አስተሳሰብ ያለው ወታደሩ ዲሞክራቲ፣ ተማሪው፣ የብሔረ-ሰቡ ታጋይ፣ ታፍኖ የታገረው በዚሁ ታላቅ ወህኒ ቤት ውስጥ ስለሆነ፣ መንግሥት ያለ የሌለ ኃይሉን በጥበቃ ላይ ያዋለው በዚሁ ሥፍራ ላይ ነው።

አንዳች ነገር አጋጥሞ፣ ከተማው ውስጥ አንድ ድምታ የተሰማ እንደሆነ፣ የጊዜው ባለሥልጣኖች በሙሉ፣ ለወህኒ ቤቱ ከያለበት አቅጣጫ ስልካቸውን ያቅጩለጭላሉ። ወደዱም ጠሉግን፣ አንድ ቀን ያ የታፈነ ኃይሉ መፈንዳቱ አይቀርም። እንደውም አሁን የሚገኝበት ደረጃ ቋፍ ላይ ነው። ያኔ ታስታውስ እንደሆነ፣ በ1953 መንግሥት ለመገልበጥ ሞክረው የነበሩት የነገርማሜ ጭፍሮች በሥር ቤቱ ሲማቅቁ ኖረው፣ ይህ ያሁኑ መንግሥት፣ ለፕሮፓጋንዳውና ለሥልጣን ላይ መወጣጫ እንዲሆነው በዘየደው መላ፣ እሥር ቤቱ ውስጥ ባላቸው ኤክስፐርትነት ሤራ መተው እንዳያሳምፁ በማሰብ፣ “የፖለቲካ እሥረኞች ሁሉ በነፃ ተለቀዋል” በሚል አዋጅ በየቦታው በታትኖ ነበር። ዛሬ ከነሱ ውስጥ ለዘር ያህል የተረፈ

ቢገኝ ያ እበላ ባይ ሻለቃ ብቻ ነው። እሱንም ቢሆን እስኪጠቀሙበት ድረስ እንጅ፣ ኋላ የራሺያ ጥይት ራት ማድረጋቸው አይቀርም። በዚያን ጊዜ ታስረው የነበሩትን እነታደሰ ብሩን፣ እነመኩንን ወሰኑን ታስታውስ የለም? ዛሬ የት ናቸው? ነፃ ተለቃችኋል ባላቸው ባመቱ አይደለም ያስረሽኛቸው!! እንግዲህ እኔ፣ በእንደዚህ ዐይነቱ ሕይወት ውስጥ ይህንሁሉ አየሁ። ከኔ በዕድሜና በመራራ ኑሮ ይበልጥ የኖሩት ወገኖቼ ስንቱን ትንግርት አይተው ይሆን?

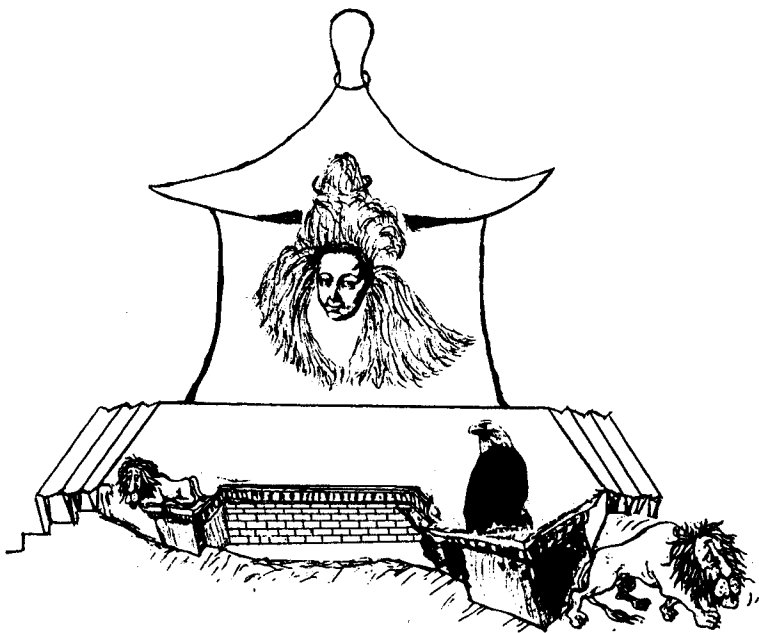
ለዚህ የመጀመሪያም የመጨረሻም ደብዳቤ፣ ማለቢያ የሚሆነኝን አንድ ቁም ነገር ያዘለ አረፍተ ሐሳብ ሳልሰጥህ፣ ልዘጋ አልፈልግም። “ፋሽስቶችም ሆኑ መላው አድኃሪ ኃይሎች፣ የሚፈልጉትን ያህል ለተወሰነ ጊዜ የተራማጆችን አካላዊ ሰውነታቸውን ብቻ ሊያሥሩ ይችሉ ይሆናል። ግን አላማቸውንና ትግላቸውን የሚያቀናጁበት ውስጣዊ ልባቸውን ማሠር አይሆንላቸውምና ትግል ይቀጥላል። አነሳሱ ያላማረኝ የፋሽስት መንግሥት፣ አወዳደቁን ለማየት ጓጉቻለሁና፣ የደብዳቤዬን የብዕር ስም እንደሚከተለው ሠይምልኝ። ባንገናኝም ደገና ሁን።

ያንተው

141 10 67 98 48

(ስ መ - ም ሥ ጢ ር)

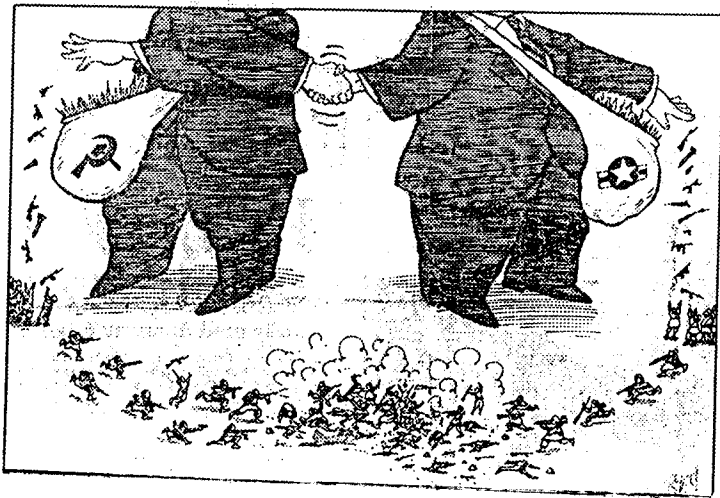
ዋርድያሽ ብዛቲ

“ አይ አንቺ እመቤት ፣ ዋርድያሽ ብዛቲ!
 ሲለው አንበሳ ነው ፣ ወይም ንሥርገዳው!
 ሲወጣ ሲገባ ፣ ሲቀየር ገመቱ።”

እረ መቸ ይሆን? ራስሽን ቸለሽ!
 ያን ዐይነት ዋርድያ ፣ የግያስፈልግሽ።”

በፊት ጥሎሽ ሔዶ ፣ የገባው ጉረቤት ፣
 ጥዋታል መሰለኝ ፣ ያስገል ለመምጣት ፣
 እንደገና ሲያድር ፣ ላንቺ ዋርድያነት!!”

የእብደት አንድምታ

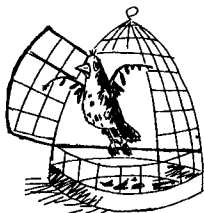
የገድር ነው ይላል፤ ደገጥሶ ምን ይሉታል?
 መላሉን ሰው ፍጡር፤ መሳሳ ሰው ሲያጋድል!
 ጂረ ምን ይሉታል፤ ይህ ዓይነትን ድርጊት?
 ሰው በሰው ጫካና፤ እየለጠ ብረት!
 እንደን ሕዝብ ስያይቶ፤ እርስ በርስ ሲያራኩት፤
 ለሌላ ትርጉም የለው፤ ነው እንጅ ተራ እብደት!!

መላሉ ሰው ፍጡር፤ እውራ እየመላለው፤
 እያቀጣቀጠ፤ ድራሹን ካጠፋው፤
 ጠቢቅ የተለየ፤ እብደት ምን ቦታ ለለው?

ካለበደ በተር፤ ልቡ ካልተነካ፤
 ለይቶልም የሰው ልጅ፤ በገዳይ ሊረካ፤
 ጠላቱ የሆነ፤ ገሊና ያለው ሰው፤

ለተራብ እንጅት፤ ጥይት ሊለገመው?
 ብናግንም ብናግንም፤ እንዲህ ለድርገታ፤
 ባፋድ ነጋደዎች፤ በሰው ነፍስ ጠብረዋል።
 ወደድንም ጠላንም፤ ያለንበት ምድር፤
 መላወጡ ለይተርም፤ "ግሉግሉ ለርድር"፤
 የጊያጋድል ኃይልም፤ ለሰላም ለይኖር =

እስከዚያው ድረስ ገን። በጣም የጊገርመው፤
 ቆራጡን ለጥፍተው፤ ምሁሩን ለገረው፤
 ስንትን ሀገር ወዳድ፤ ባልገታ ከተው፤
 እንደወፍ ለከፍተው፤ ትውልዱን ሰጥብረው፤
 ሌሎች "ሰላም" ለሆነ፤ "ነገት" ጠቅላላው፤
 "እንደረለገህ ብረር!"፤ "የግራት ዕብረት ነው፤

እየመረረ የሚጣፍጥ

አብርሐት

ዛሬም ትጥቋን አልፏችሁ!

የሚያታግለው እስካለ ድረስ ፣ የጠብመንጃዎ

አፈ-መዝ ፣ የጠላትን ፋሽስታዊ ጠረን እያነፈነፈ

በመቅጣት ላይ ነው።

መንደርደርያ

የኒቪርስ ወይም ፅንፈ-ዓለም፣ በመንታ ባሕርያት ይመሠረታል። ውጥኑም ሆነ ጥርሱ ይኸው ነው። “ይን-ያን”። የሥምረትና የፅርረት መሠረተኛ ናቸው። እንግርያንም። ጥምር ሰማይ ስንል መሬት አለ። እሳት ስንልም ውሃ። ከብናኝቱ ዐካለ-አተም፣ የነዚህ መንታ ዐካላት መፈልቀቅ፣ ይህን ያህላል ብለው የማይገምቱትን ኃይል-ጉልበት ያበረቀቅን ያህል፣ በሌላም ገጻቸው ያንኑ ያህል ለተለያዩ ውጤቶችና ምርቶች ምንጮች ናቸው። ዓለማችን ባጠቃላይ፣ ባሕርየ-መልካቸው ይለያይ እንጅ፣ የነዚህ መንታ ግማደ-አካላት (ኤሌመንትስ) ነፀብራቅ ነው። በነሱ መጋባትና በነሱም መፋታት፣ የዓለማችን መንገድቃዊ ኩነት ይካሄዳል።

ከነዚህ ባሕርያት መግለጫ አንዱ ሰው ነው። የሰው አካላዊ ምንታዊነት፣ ከተገኘበት ወቅት ጀምሮ እውቅ ነው። ምንታዊነቱ ላዲስ ምርታዊ ልደት ምክንያት ነው። አንዱ ያለ ሌላው፣ ሌላውም ያለ አጣማጁ መኖር የሚችል ቢሆንም፣ መባዛትም ሆነ መሰሉን ማምረት አይሆንለትም። ስለዚህም ወንዴና ሴቱ በየራሳቸው ቅርፀ-አካላት እንዲኖሩ ሆነ። በመሆኑም በግንኙነት ይራባሉ። ይህ ነባር ሕግ ሆኗል።

ሌላው የምንታዊ ባሕርያት መግለጫ፣ ጠባይ ነው። እንደማናቸውም ሌሎች ጥምር ባሕርያት ሁሉ፣ ጠባይም በመሠረቱ ሁለት ዐይነት ነው። እነዚህ በየበኩላቸው ደግሞ፣ የየራሳቸው ዘርፎች አሏቸው። ዋናዎቹ ግን፣ ክፋትና በጉነት ናቸው። በተለያዩ መልኩቻቸው ይገዝፋሉ። ክፋት በራስ ወዳድነት ቀርቦ እንደሆነ፣ በጎነት ደግሞ በጋርዮሽ አፍቃሪነት ይከሰታል። እነዚህ ጠባዮች በመሠረተ-ባሕርያቸው፣ በባለ ሳሊናው ሰው የሚገለፁ እንጅ፣ የነጠላ ራሳቸው ግለኛ ሕላዌ የላቸውም። ሰውን ተዋሕደው፣ ሰውን ሙጥኝ ብለው፣ በጥገኝነት የሚኖሩ ናቸው። እንዲያም ሲል፣ በሌሎችም ፍጡራን ላይ አልፎ አልፎ መታየታቸው አልቀረም።

ይህች አጭር ልቦለድ ታሪክ በነዚህ መንታ የሰዎች ባሕርይት ላይ የተነደፈች ናት። ጭብጡ፣ በሀገራችን የለውጥ ሣኒታ ላይ የበረቀ ነው። ለማሳበራ-ሰባዊ በጉነት የምታሰባዋን አብርሐኑን፣ ለግሉ ደኅንነት ከሚያስበው ወንድሟ ጋር እየነፃፀረ ማቅረቡ፣ የከፋትንና የበጎነትን እርቃነት-ምንነት ባደባባይ ለማጋለጥ ታስቦ ነው። ይህችን ስንግራ ሐሳብ፣ በትልቁ አገልግሎት ብንመለከተው፣ በጊዜያችን ያለውን የሥልጣን ቡድንና፣ ለነፃነቱና ለመብቱ፣ ለፍትሕና ለማሳበራዊ ብልፅግናው ከሚታገለው ህዝባዊ ኃይል ጋር ያለውን ሁኔታና ትንቅንቅ ቁልጭ አርጎ ያሳያል። እግረ መንገዱንም ነፃነትን ያህል ክቡር ነገር ለማግኘት፣ ምን ያህል የመረረ ትግልና መሥዋዕትነት እንደሚጠይቅ ለማሳየት፣ ከትግሉ ጎራ ይወስድና ያለውን ችግር፣ መከራ፣ ሥቃይ ያሳያል። የትግሉንም ክቡርነትና ቆራጥነት ለማዘከር ካንድ አብራክና ካንድ ማሳፀን የተገኙትን ያንድ አባትና እናት ልጆች፣ በደም ደረጃ ያታግላል። ድርጊቱ ልቦለድ ይባል እንጅ፣ በዚች በኩንትኋ የትግል ዓመታት ውስጥ፣ በተለያዩ ቦታዎችና በተለያዩ ቤተሰቦች ውስጥ በብዛት የተፈፀመ ነው። የአስተሳሰብ ዝምድና ከሌለ፣ የሥጋ ዝምድና ብቻውን ሰዎችን ማወዳጀት እንደማይችል በማዘከር፣ የሰው ልጆችን የርዕዮተ-ዓለም አንድነት የሚጠይቅ የገድላዊ ታሪክ ትይታ ነው። የገድሉን ታሪካዊ ርዕስ፣ “አብርሐኑ” ብሎ መሠየሙ አቋራጭ በሆነ ነበር። ግን በተመሳሳይ የገድል ታሪክ ይዘት ላይ፣ ተቀዳሚነት ሊሰጠው የሚገባው፣ የገድሉ ታሪክ አቀንቃኝ ግለ ሰብ ሳይሆን፣ የገድሉ ታሪክ አቀንቃኝ ሐሳብ መሆን ስላለበት፣ ከ “አብርሐኑ” ርዕስነት ይልቅ የ “እየመረረ የሚጣፍጥ” ርዕስነት ተመረጠ። ትግል በተካሄደባቸው ሀገሮች ውስጥ፣ ይህን መሰል የገድል ታሪክ ሥነ ጽሑፋዊ ኹማ የሳንሠር ግድቦችን ሳይቀር እየደረመሠ ጉርጉል። በዚህ ታሪክ ውስጥ፣ በጅምላ አነጋገር ሳቢያ፣ ለጭቁን ወገን የሚቆጩ የወታደር ወገኖች ቢኖሩ “ከኑግ የተገኘህ ሠሊጥ፣ አብረህ ተወቀጥ!” እንዲሉ፣ በድምር ተኩንነው ይሆናል። ይሁን እንጂ ያ ክቡር ዝንባሌ ያላቸውን ተራማጅ ወታደሮች፣ ታሪኩ አይመለከታቸውም። የፋሽስት አርጋጅ አንጋጅ የሆኑትን ግን አይምርም። አብርሐኑ ወንድሟን እንደ አባት እናት

ልጅነቱ፣ የተፈጥሮ ስሜት ነውና፣ አልጠላቸውም ነበር። ግን የወንድሟ የበስተኋላ ኢኮኖሚያዊ ዝንባሌውና፣ ለገዛ ጥቅሙ ብቻ የመንሰፍሰፍ ስሜቱ፣ ያስከተለበት ባሕርይ ነው፣ ያጣላትና ወንድምነቱንም ያስጠላት። በዓለማችን ላይ፣ ዘርዘረንና መንዘረን ሳናየው እየቀረን ይሆናል እንጅ፣ በየትኛውም ምድርና በማናቸውም ሕዝብ መካከል የሚኖሩ ተቃርኖ ሁሉ አብርሐኑን ከወንድሟ ጋር ሊያቃቅራት የቻለው፣ ለግለ-ሰብ ርካታ የሚደረግ የኢኮኖሚ፣ እንስፍሰፍታ ሆኖ እናገኘዋለን። ይህን ግለ-ሰብአዊ የኢኮኖሚ እንስፍሰፍታ፣ እርቅ አይፈታውም። ምናልባት ለተወሰነ ጊዜ ያህል ፋታ ይሰጥ እንጅ፣ እንስፍሰፍታው ለሚፈጥረው ተቃርኖ፣ እርቅ ብቻውን መሠረታዊ ዋስትናም ሆነ ውጤት ሊወጣው አይችልም። ስለዚህም ነው፣ የኢኮኖሚ እንስፍሰፍታ ያናከሳቸው ሁሉ፣ ወደዱም ጠሉ፣ ለፍልሚያ የሚቀርቡት። የበዝባዥና የተበዝባዥ መደቦች ትንቅንቅና ፍልሚያ፣ ከዚህ ዓይነቱ የነአብራሐኑ ገድል ተለይተ አይታይም።

በጎነት ከነቤተሰቡ፣ የከፋትን ጆሌ ድል ለመምታት፣ የሚጠይቀው መሠዋዕትነትና ቆራጥነት፣ ቀላል እንዳይደለ፣ በጨረፍታም ቢሆን ታሪኩ ያሳያል። ከጠቅላላ ሠንኩፋም ጋር እስከ መጨረሻው በታትና ለመጣል፣ የረዥም ጊዜ ትግል እንደሚጠይቅ ይጠቁማል። በረዥም ዘመናት አታጋይነቱ አንፃር ሲታይ፣ መራራነቱ እራት ነው። ከበጋና ከረምት፣ ከሞያሌና ተባይ፣ ከቆንጥርና ከአሜክላ፣ ከንዳድና ከበረሐ ... ጭምር ስለሆነ፣ ትግሉ መራራ ነው። የኋላ ኋላ ግን ድል የማይቀር ነውና፣ ጣፋጭነቱ የምራቱን ያህል ማርማ ነው።

ይህች ልብ-ወለድ ታሪክ፣ በሌላ ገጸ አንድ እውነታ ፍንትው አርጋለች። “ኢትዮጵያውያት በትግሉ ዓለም የሉበትም” በሚለው ሐሜታ አንፃር፣ ቁጥራቸው አይብዛ እንጅ፣ እነ አብርሐኑም ከነሞግዜራቸው ጋር ዛሬም እንዳሉ ጠቁማለች። በተለይ ደግሞ፣ የጉራው ትግል እየተራዘመ በሐይቅ ቁጥር፣ በሚያከማቸው ተመክር፣ ይበልጥ እየደረጀና እየደመቀ መሆኑ ባይዘነጋም፣ በመጀመርያ ወቅት የነበረውን ችግር አገልጥ መግለጹ፣ የ “እየመረረ የሚጣፍጥ” እድገታዊ ሁኔታውን ለማብሠር ተብሎ ነው። ለማንኛውም፣ የግል ፍላጎቱን ገድሎ፣ ከሕዝብ ጋር የቦደነ ሁሉ፣ መጨረሻ ግቡ ጣፋጭ እንደሆነ ይረዳል።

እየመረረ የሚጣፍጥ

(በጉራው የትግል ትዝታ ላይ የተመሠረተ ገድል)

“...በተጨማሪደደችና በቆረቆረች የስልቻ ኮፋዳ ውስጥ፣ ጭብጦ አዝላለች። የገብስ ወይም የስንዴ ቢሆን በበጀት። የጊያ ጭብጦ ነው። ገንፎ ቢሆንም ኖሮ፣ እግር ያንሻፍፍ ነበር። የአኮፋዳው እንዲያ መቆርፈድ፣ የጭብጦውን ቅባት-አልባነት ያስረዳል። ይህችም ጭብጦ፣ ለወር ዕድሜ የማታወላዳ፣ የወር ስንቅ መሆንም ነው። የጥይት ፋጩትና የባሩድ ጠረን ጥቂት ሰክኖ፣ እጩይታ ስታገኝ ጠዋትና ማታ የምትቀምሳት ቁርስና ራት ናት።

ከጭብጦዋ ድርቀት የተነሳ፣ ያለ ውሃ አትቀመስም። ካነገበቻት ኮዳ ውስጥ ባላት ውሃ፣ መዳፍ የምታህለውን ቁራሽ አርሳ፣ በውሃይቱ ገርጉጭ ታረጋታለች። በየጉራው እሳት አይገኝም እንጅ፣ የነፈረ ውሃ ይበልጥ አርሶ፣ ለጉሮሮዋ እንንዲያመቸ ባደረገች ነበር። በየጉራው ስትወጣና ስትወርድ፣ “በልቶ መጥገብ” የሚባለውን ሐሳብ፣ ከረሳችው ዓመታት አልፏል። አልፎ አልፎ ቢያጋጥማትም ልምዱን ስለረሳችው፣ እምብዛም አትጨነቅለትም። ከተውገም የጉራውን አባል ጓዶች፣ በምግብ እጦት አንገር፣ አልፎ አልፍ የሚያጋጥማቸውን በማስመልከት፣ ቀደም ሲል የነፃ ማውጣት ትግል በተካሄደባቸው ሀገሮች፣ የቤትናም፣ የቻይናና የሌሎችንም ታጋዮች፣ የደረሰባቸውን መሰል ችግሮችና የተቋቋሙባቸውን ዘዴዎች በመጥቀስ፣ እንደ ተመክሮ በማቅረብ ታፅናቸዋለች፣ ታጉለብታቸዋለችም። በተለይም አዘውትራ ከምትነግራቸው “የችግር መቋቋም” ታሪክ ውስጥ፤ ፋሽስቱ መሳሊኒ ሀገራችንን ሊወር መጥቶ በነበረበት ጊዜ፤ ሀገራችንን በባዕዳን ወራሪዎች ላለማስደፈር፣ በዳር በገደሉ ተሠማርተው ግራዚያኒን ከነሠራዊቱ

ያንበረከኩት ታጋይ አባተች፣ የክፈሉት መሥዋዕትነት ይገኝበታል። ከዚህም አንዱ ትንግርት፣ ስንቃቸው ቢያልቅባቸው፣ የዘየዱት መላ ነው።

ሕይወታቸውን አራዝመው፣ የጀመሩትን ትግል ከግብ ለማድረስ ሲሉ “ስንቅ የጫኑበትን ስልቻና መጫኛ፣ በውሃ እያራሱ አንኩ ከመምጣጥ ጀምሮ፣ በመጨረሻም፣ አህያዋን ራሷን ነፍሱ-አድን እስከማድረግ ድረስ”፣ ተጠቅመውባታል። እንዲህ መሰሉን ማበረታቻ ተመክሮ፣ ላብሮ ዘመት ጓዶች በማስረዳት፣ ልባቸው ሆነ ቀራጥነታቸው፣ ከብረት የጠነከረ እንዲሆን በማድረግ፣ ለማንኛውም ዐይነት ችግር የማይበገሩ ታጋዮች ለመሆን አብቅታቸዋለች። በበኩሏም፣ ለኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ ያለበትን አብዮታዊ ግዴታ ለመፈጸም ስትል፣ በፍፁም ቀራጥነት፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ አብዮታዊ ፖርቲ “ኢሕአወ” በመባል ለታወቀው የጦር ክንፋ፣ ከአንደኛው የብርጌድ ሠራዊት ውስጥ፣ በአባልነት ተሠልፋ፣ ከግፈኛው የፋሽስት ጦር ጋር ስትፋለም፣ ዐመታት አልፏታል።

ሰሚ አብርሐት ይባላል። ሽያ ስድስተኛ ዐመቷን ያገባደደች፣ የዩኒቨርሲቲ ምርቅት ናት። ለነገሩም፣ ካንድ ከባንያ ውስጥ ተቀጥራ፣ ብዙ ገንዘብም ትዝቅ ነበር። ረዥም ጊዜ ግን አልሠራችም። አከባቢዋን ለማረጋጋት በማሰብም፣ እንደ ዘመኑ ኩረዳ፣ መኪናም ቤትም ነበራት። ወላጆቿም፣ ደህም ሀብታምም ያልሆኑ የማዕከላዊ ኑሮ ባለቤቶች ነበሩ። ለቤቶቿ ሀላተኛ ልጅ ናት። “ወንድም ጋሼ” የምትለው ታላቅ ወንድሟ፣ ከሐረር የጦር አካዳሚ የተመረቀ፣ የሺ አለቃ ነው። ወታደር ከሆነበት ወቅት ጀምሮ እስኪጨረስ፣ ከወንድሟ ጋር ተጣጥመው አያውቁም። ገና ድሮ፣ ወታደር ለመሆን የቀረጠለት ነው፣ የከረረ ጠብ ያበቀሉት።

ወላጆቻቸው፣ እንዳህያ ጡት ሀላት ብቻ የሆኑ ልጆቻቸውን፣ በወንድምነትና በእህትነት ደረጃ ለማቀራረብ ያልጣሩበት ጊዜ የለም። ከተውገም በማስታረቅ የረዳቸው መሰሏቸው፣ ያልሠገዱለት ጠንቋይ፣ ያልተሣሉለት ታቦት አይገኝም። ሊያስታርቃቸው የሞከረ፣ የወዳጅና የሽማግሌ ጋጋታ፣ ቁጥሩ አይታወቅም። በልጆቻቸው አለመስማማት፣ ቤተ-ሰባቸው ከቀሰለ ዘመናት አልፎታል። ከዚህም የተነሣ፣ ወላጅ አባትና እናት፣ ደስ ብሏቸው የዋሉበትና ያደሩበት ዘመን፣ በቁጥር

ነው። አንዱ አብርሐትን፣ አንዱ ሻለቃ ልጃቸውን ለማስታረቅ ሲያባብሉ፣ አፍላ ዘመናቸውን ገፍተው፣ በማዕከላዊ እድሜ ፍፃሜያቸው ላይ ይገኛሉ። በልጆቻቸው መናቀር የተነሣ፣ “ምን አልንህ” እያሉ የቀልቢውን ሳይቀር ያማርራሉ።

አብርሐት፣ ገና ከሕፃንነቷ ጀምሮ፣ ጠሊቅ አስተሳሰብ ያላት፣ በረዥሙ የምታሰብ፣ የኅብረተ-ሰብ ችግሮች ዘወትር የሚከነክናት፣ ኋላም በትምህርት ከጉለመሰች አንስተ፣ ማንኛውንም ሁኔታ፣ ሣይንሳዊ በሆነ ዐይን የምትመለከት፣ ችግሮችን ሁሉ፣ ከጭብጡ ሁኔታ በመነሣት፣ በሳይንስ ይዘት የምትመረምር፣ የሶሻል ፍልስፍና ጠበብተችን ትምህርት፣ ከአከባቢዋ ሁኔታ ጋር የምታገናዝብ፣ ሀገሯም ሆነ ጠቅላላው ዓለም ቅንና ትሁት በሆነው በሠራተኛው የላብ አደር መደብ የሕዝብን ዲሞክራሲያዊ ትርታ የሚያዳምጥ የበላይነት መተዳደር እንዳለበት የምታምን፣ ኢትዮጵያ ካፈራቻቸው ጥቂት መሰል ሔዋንያት ልጆቿ ውስጥ እንዲቱ ናት። በማታምንበት የኅብረተ-ሰብ አድኃሪ ሥርዓት ውስጥ ያለ ውዲታዋ ስትኖር፣ ዓመታት አልፈዋታል። ግን ያን ሁሉ ዓመታት፣ በዝምታ አላቃጠለቻቸውም። ቀዳዳ ባገኘች ቀጥሮ፣ አድኃሪውን ሥርዓት ስትቦረቡርና ስትገዘግዝ ኖራለች። ይህን ሁሉ ታደርግ የነበር፣ በኅብዕ ነው።

ታላቅ ወንድሟ፣ ወታደር እስከሆነበት ጊዜ ድረስ፣ ነፍሷ እስኪጠፋ ትወደው ነበር። የሁለቱም ዕድሜ እየጨመረ በሔደ ቁጥር፣ ያስተሳሰብ አድማሳቸው እየሰፋና የኑሮ ምርጫቸው እየጠበበ መጥተ፣ ከማይጣጣሙበት ደረጃ ላይ ደረሱ። ቀደም ሲል ግን፣ በዚያ በሞቀ ወላጆቻቸው ቤት ውስጥ፣ በዚያ ተደላ ደስታ በሰፊነት ቤት ውስጥ፣ በዚያ ወላጆችና ልጆች እኩል ይናገሩበት፣ ይዘናኑበት በነበረበት ቤት ውስጥ፣ ለሰዓት ዕድሜ እንኳ ሲለያዩ፣ ናፍቆታቸውን አይቻሉትም ነበር።

በልጅነታቸው ዘመን ወላጆቿ፣ ለሷ አዲስ ልብስ ገዝተው፣ ለወንድሟ ሳይገዙ ሲቀሩ፣ ታቀልጠው የነበረውን የተቃውሞ እሴታ፣ አሁን አንታረቅም ብለው ላለቸገሯቸው ልጆቻቸው፣ የቀድሞ ፍቅር፣ ትዝታ ሆኖ፣ ውስጥ ውስጡን ይበላቸዋል፣ ይቆጠቁጣቸዋል፣ ወላጆቻቸውን። አብሪሐትና ወንድሟ በትምህርት

ዘመናቸው ጊዜ፣ የነበራቸውን ፍቅር የተመለከተ የጉራቤት ሰው-ገንዘብ ይተሳሰቡ ይረዳዱ በነበሩበት የወጣትነት ወቅት፣ ያጤናቸው የትምህርት ቤት ጓደኛ፣ በወላጆቻቸው ጠላላ ስር፣ ባንድነት ይኖሩ በነበሩበት ዘመን፣ ያስተዋላቸው አዛውንት ሁሉ፣ በነበራቸው ፍቅር፣ በሚያሳዩት መተሳሰብና መረዳዳት፣ አበክሮ ያልቀናባቸው ሰው አይገኝም ነበር። እንዲያው በሰፊራቸው ውስጥ ተገካሽና በጥባቢ፣ ዓመለኛና ረባሽ የሆነ ልጅ ያለው ወላጅ ሁሉ፣ “ምነው እንደ ነአብረሒት ብትሆን!” እያለ የጥሩ ምግባርና ፀባይ፣ ምሳሌና አርአያ እስኪሆኑ ድርስ፣ በይፋ መስክሮላቸው ነበር። የሠፈራቸው ፋደት ሁሉ ባስቸገረ ቁጥር፣ “ምንው ከነአብረሒት ብትማር!” ያልተባለ አይገኝም። በርግጥም፣ አብርሒትና ወንድሟ፣ ዕለት በዕለት ያሳዩት በነበረው መልካም ምግባርና ጥሩ ጠባይ አንገር፣ በጎ አርአያነታቸው፣ በተመክሮ ደረጃ መቅረቡ አያስደንቅም ነበር። በመንደራቸው ውስጥ፣ በሕመም ወይም በእርጅና ምክንያት መጓዝ ተስኖት በመንገድ ላይ ያገኙትን ሰው ሁሉ፣ ከሚፈልግበት ስፍራ ሳይደርሱት እንደሌሎች አይተው እንዳላየ አያልፉትም።

ባካቢያቸው የሚገኙ አረጋውያንና ባልቴተቶ ሁሉ፣ በየመልኩ በነአብርሒት የልተረዳ አይገኝም። የዘመመ ጎጆውን ያላቃኑለት፣ የተቀደደ ልብሱን ያልሠፉ ለት፣ የሚያንገበግብ ጥያሄውን ያልፈነቀሉለት፣ እንዲያም ሲል የተጠማ ገሮሮውን፣ የተራብ አንጀቱን ያላረሱለት፣ የመንደሩ ችግርተኛ አይገኝም። በዚያ የትምህርት ዘመናቸው ጊዜ፣ የኢኩኖሚ እጥረት አንበርክኳቸው እንጅ፣ እንደምታቸው ሲሆን ኖሮ፣ ስንቱም ባራመዱ ነበር። ሆኖም በዚያ አቅማቸው እንኳ፣ የማታ ትምህርት ቤት ከፍተው፣ መሠረተ-ትምህርት በነፃ ሰጥተዋል። ለአርአያነት የምታበቃ ትንሽ መጻሕፍት ቤት ከፍተው፣ አንባብያንን ረድተዋል። እግረ መንገዳቸውንም፣ ከኅብረተ-ሰቡ ያስተሳሰብ እድገት ጋር የሚሔድ፣ የጎቃት ቅስቀሳ፣ ዐቅማቸውና አካባቢያቸው እስከመጠነ ድረስ፣ በየጊዜው አካሊደዋል። የነሱ ጊዜያዊ ርዳታ በቂ አለመሆኑን በማስረዳት፣ ቀዋሚና መሠረታዊ ለውጥ

ማስፈለጉን፣ ባደባባይ ተናግረዋል። በዚህና በመሳሰለ ሌላ ድርጊት ተወንጅለውም፣ በዚያ በወጣትነታቸው ዘመን፣ ላጭር ጊዜ ታስረዋል፣ ቸብ ቸብ ተደርገዋልም።

ያ የወጣትነትና አፍላ የትምህርት ዘመናቸው፣ እንዲህ የመሳሰለውን ተግባራት ሲያገፀባርቅ ቆይቶ፣ እንደኛው ጎን በድንገት ሽብረክ አለና፣ ሌላ ያልተጠበቀ መልክና ሁኔታ ማሳየት ጀመረ። ይኸውም፣ ያብርሒት ታላቅ ወንድም፣ የድርው ተማሪ፣ የዛሬው ሻለቃ፣ የጠባይ አዝማሚያ ጉዳይ ነው።

አብርሒት፣ ገና አሥረኛ ክፍል ሳለቸ፣ ወንድሟ አሥራ ሁለተኛ ክፍል ላይ ነበርና፣ የሁለተኛ ደረጃን መልቀቂያ ፈተና መውሰድ ነበረበት። እንዳጋጣሚም፣ ለስድስት ፈተናዎች ተቀምጦ፣ በአራቱ ብቻ ሲያልፍ፣ በቀሩት ወደቀ። በዚህም ውጤቱ ምክንያት፣ ዩኒቨርሲቲ የመማር ምኞቱ፣ ለጊዜው ተቀጨ። ያልጠበቀው አጋጣሚም በመሆኑ፣ እድሜ ልኩን ታይተብት በማይታወቅ ሁኔታ ተበሳጩ። ይህ በሆነ፣ በመንፈቅ እድሜ ውስጥ፣ ያ፣ በጎ ምግባርና ተራማጅ ባሕርዩ ሁሉ ነፍተው እንዳስተነፈሱት የላስቲክ ነፋራት፣ ጨርሶ ሚሽሽ። እንዲያ ይንሠፈሰፍላቸው የነበሩትን ወላጆቹን፣ የመንደሩን ችግርተኞችና የነፍሱን ያህል ይወዳት የነበረውን፣ እህቱን አብርሒትን ሳይቀር፣ ርግፍ አርጎ ተዋቸው። የደረሰበትን የመንፈስ ጭንቀት የተቋቋመ መስሎት፣ አንዳንድ ጓደኞቹ እንዳደረጉት ሁሉ፣ ሐረር የጦር አካዳሚ ለመግባት፣ በግሉ ወሰነ። በዚያም ወቅት ይህ ውሳኔው ሌላ አማራጭ የማይገኝለት መሰለው።

ይህን ውሳኔውን የነገራት ለት ነው፣ ከእህቱ ከአብርሒት ጋር፣ እርቅ የለሽ ለባቸው የተጠነሠሠው። ለወራት ያህል ገሽሽ አርጓት ከቀየ በኋላ አንድ ቀን ማለዳ፣ ቀርሳቸውን በልተው እንደጨረሱ፤

“አብርሒት ፣ አንድ ውሳኔ አድርጌያለሁ ፣” አላት፣ እንደምትቀጣው፣ እንደምታዘን፣ እንደማትቀበለው አውቅ፣ ሲፈራ ሲቸር።

“የምን ውሳኔ?” አለችው እንደመደንገጥም እንደመቀጣትም እየቃጣት፣

“እንደምታውቁው፣” አለ በሰላላ አንደበት እንደመዝናናት ብሎ፣ “ፈተና ከወደቅሁበት ጊዜ ጀምሮ፣ ደስ ብሎኝ እንዳልኖርኩ፣ በቅርብ ሆነው ካዩኝ ሰዎች

ውስጥ፣ እንቺ እንደ ነሽ። ጭንቀቱ ከጊዜ ወደጊዜ እየባሰና እየከፋ ሔደ እንጂ አልቀነሰም። ከአሁኑ የመቆጣጠሪያ ዘዴ ካላገኘሁ፣ ለሌላ ችግር ይጥለኛል ብዬ ስለሠጋሁ ...” ብሎ ሊናገር ሲቀጥል፤

“እኮ ምን ልትሆን አሰብክ” ሐሳቡን ለማወቅ እየትቅበጠበጠች ጠየቀችው።

“እንደምታውቁው በአራት የማትሪክ ፈተናዎች አልፏልሁ። ተመሳሳይ ውጤት አግኝተው እንዳደረጉት ሁሉ፣ ሰሞኑን ሐረር ለመሔድ ወስኛለሁ።” አላት እየተርበተበተ።

“ደኅናም አይደለህ እንዴ፣ በዚህ ዐመቱ ማትሪክ መወደቅህ፣ ምንም እንዳይደለ ብዙ ጊዜ ተነጋግረናል። ያንድ ጊዜ ፈተና መወደቅ፣ ያንተን የመማር ዕድል እስከ መጨረሻው የሚወስን እንዳይደለ፣ ተወያይተን አምነህበት፣ ለመጭው እንድትዘጋጅ አድርገናል። አሁን ደግሞ፣ ምን ዓይነት የሐሳብ ማዕበል ነድሎህ ነው ሐረር ልኪድ የምትለው፣ ይህ ሐሳብህ፣ እማማና አባባ ጆርጋ እንዳይደርስ አስብበት ...” ሐሳቡን ችላ ብላና አዋድቃ፣ ለመሔድ ከመቀመጫዋ ልትነሳ ስትከፈል፣ እጇን ያዘና፣ እንባ እየታነቀው፣ ከልቅሶ ባላነሰ አንደበቱ፤

“አብርሐት፣ ውሃኔ ነው። ወታደር ለመሆን ቆርጫለሁ። የሐረሩ የጦር አካዳሚም ተቀብሎኛል። ይኸውልኸ ደብዳቤያቸው፣” ብሎ ደብዳቤውን ሊያሳያት ወደ ኪሱ ሲገባ፤ አብርሐት፣ የቀትር ብራቅ የመታውን ሰው ይመስል፤

“አልሰማም፣ ጀርዬ አይሰማም፣ ...” እሪ እያለች፣ እናትና አባቷ ወደ ሥራ ለመሔድ ከሚዘጋጁበት ክፍል ሮጣ ገብታ፣ መርዶውን ነገረቻቸው። በዚያንም ወቅት ነው፣ ወንድሚ ለጉዞ ያዘጋጁትን ትንሽ ሻንጣ ይዘ፣ በሚያስደንቅ ፍጥነት ባጠገቡ ባለ መስኮት ዘሎ፣ ወላጆቹም ሆኑ እህቱ ሳይገናኙትና ሳያማክሩት፣ ወደ ሐረር የመረሸው።

አብርሐትና ወላጆቹም፣ እንደ ዝማ የጉረፈውን እንባቸውን ጠርገው፣ እቅታቸውን ውጠው፣ በድንገት የተለያቸውን የቤተሰብ አባላቸውን፣ በእካለ ሥጋ ሳይሆን፣ በልባዊ ተውኔት ተሰነባብተው፣ ከዚያኛም ቀንና ሰዓት ጀምሮ፣ ለሁለት ዐመታት ጊዜ ሳይገናኙት ኖሩ። የሚያገኛቸው ሰው፣ ስለሱ በጠየቃቸው ቁጥር፣

“አጉቱን ሊጠይቅ ባላገር ሔዷል” እያሉ ይዋሹ ነበር። አብርሐትም፣ የወንድሚን፣ የቀድሞ በጉነት፣ ቅንነት፣ ታታሪነት፣ እርቅ አሳቢነት፣ በጠቅላላውም የነበረውን ተራማጅ እስተሳሰቦች እያስታወሰች፣ ስለ ወንድሚ የነበራት የጋለ ትዝታ፤ ጊዜ፣ ቀስ በቀስ እያለ፣ እስካበረደው ድረስ እየተንሠቀሠቀሰች ታዝን ነበር።

እንዴውም የምታለቅስበት ዐይኖቿ ጉድጉደው፣ የባሌ ውሃ ማቆር የሚያስችሉ ይመስላሉ። ወንድሚ ትዝ ባላት ቁጥር “ያን መሳይ ተራማጅ ወንድሜ፣ ወታደር ይሁን ። የገዥ መደብ ዋርድያ፣ ለሚዘርፋትና ከጭቁን ሕዝብ ለሚበዘቡዙት ሀብትና ንብረታቸው፣ ሕጋዊ ዘበኛ፣ የጠሉትን ሁሉ ለመረሸን የሚታዘዝ፣ ሕጋዊ ገዳይ፣ በጠቅላላው፣ የቦጥቧጭ መደብ፣ ሳይሠራና ሳይደክም ለሚዝቀው ጥቅም፣ ከተራው ውሻ ባላነሰ አገልጋይነት፣ ወታደራቸው ሆኖ ‘ለፓራሳይት’ ሕይወታቸው ሕጋዊ ጠባቂና አስከባሪ ይሁን፣ ...” እያለች ሌት ከቀን ታነባዋለች።

አንዳንዴም፣ ቤተሰቡን ጥሎ ከጠፋበት ቀን አንስቶ፣ በዚያ የሐረሩ የጦር አካዳሚ የሚገኝበትን ሁኔታ፣ በዓይኑ ሳሊናዋ ስትመለከተውና በእህትነት ልቦናዋ ስታስበው፣ አንዳንድ ትርጉሞች እየተደቀኑ ይረብጃት ነበር። “ይኸኔ፣ ያን ሳንጃ የተለጉመ ጠበንጃ ተሰሞት፣ ያን ያልታደለ ጭቁን ሕዝብ፣ እንዴት ማረድ እንዳለበት፣ እንዴት ማሰቃየት እንዳለበት፤ በፈንጂ፣ በቦንብ፣ ባዳፍኔ፣ በመትርየስ፣ በታንክ፣ ለነፃነቱ፣ ለዲሞክራሲው፣ ለኢኮኖሚያዊ ፍትሁ፣ ለተስተካከለ ኑሮው፣ አም የሚነሳን ጭቁን ሕዝብ፤ እንዴት አድርጎ ያለርሳራኔ ማጠድና ማጥፋት እንዳለበት፣ ይማራል ። በባዕዳን መንግሥታት ብሔራዊ ክብራችን ተደፈረ፣ ብለው የሚነሱትን ሀገር ወዳዶች፤ አምባገነን መሪ እንፈልግም፣ ብለው የሚነሱትን ዲሞክራቶች፣ በሳይንስ ላይ የተመሠረተ ሳብረተ-ሰብ እንፈልጋለን ብለው፣ የሚታገሉትን ተራማጆችና ሌሎችንም የነፃነት ታጋዮች ሁሉ፤ እንዴት አድርጎ በማዳዳም ሁኔታ፣ ማጥፋት እንዳለበት፤ ይኸኔ በሐረሩ የውትድርና ማሠልጠኛ ትምህርት ቤት፣ ትምህርቱ እየተሰጠው ነው ። ይኸኔ መሠረታውያን የወታደር ዲሲፕሊንና ግዳጆች ተብለው፣ የሚቀርቡትን፤

እንደ "... የበላይ የሚያዝህን፣ አለአንዳች ተቃውሞ ተቀበል፣ ለበላይም ሆነ ለቅርብ አለቃህ፣ ፍፁም ታማኝና ታዛዥ ሁን፤ ለግዳጅ ስትጠራ ለምን ብለህ አትጠይቅ፤ ለግዳይ ግዴታህ ምሕረት አታሳይ፣ ለቆምህለት ዓላማ ለሕይወትህ ሳትሣሣ ተሠዋ ...” ያሉትን፣ የሞራል ምናምንቴዎች በሰላ አንደበታቸው በመሰበክ፣ ያንን ሕዝባዊ የነበረ አእምሮውን፣ ጠዋት ማታ ቱር አርገው ያጥቡታል። ይኸኔ፣ “ለጭቁን ሕዝብ መሞት አለብኝ” ይል የነበረውን ውሣኔውን “ለመሪህ ክብር ስትል፣ ሞትን አትፍራ” በሚለው ትምህርታቸው እየለወጡት ነው። ...” እያለች፣ አብርሐት ብቻዋን፣ በሐሳብና ባላዛኝ የትዝታ ባሕር ውስጥ የምትሰጥምባቸው ጊዜያተች፣ አጭር አልነበሩም። አንዳንድ ቀንማ፣ በብስጭት ተውጣ፣ አንጉሉን ነካ አርጉት እንደወፈፈ ሰው፣ ብቻዋን እየተናገረች በየመንገዱ ትሔድ ነበር። አዘውትራ የምታነበንበው የብቸኛ ንግግር፣ እንዲህ የሚል ይዘት ነበረው፤

“...አውቃለሁ፣ ወንድሜ በፊት ተራማጅ አስተሳሰብ ነበረው። ባንዳንድ ነጥቦች ላይ ብስለት እንዳልነበረውም አምናለሁ። አንዳንድ ጊዜም፣ እስኪወጣለት ድረስ፣ በስሕተተቹ ላይ እንጨቃጨቅ ነበር። ያላሟላቸውን ጥራተች ወደፊት እንዲዘጋጅባቸው እየተሰማማን ያለፍንባቸው፣ የንትርክ ጊዜዎች ጥቂት አልነበሩም። ያስተሳሰብ ብቃት፣ እኔም ቢሆን እንደሌለኝ አምናለሁ። ... ግን ለምንድር ነው ፣ የፈተናውን መውደቅ አጋጣሚ ይዞ በመነሳት፣ ለዚህ አስደንጋጭና አሳዛኝ ውሳኔ የበቃው ? ይህን ጥያቄ፣ መላልሼ መመርመር ይኖርብኛል ። እንደሚታየኝ ከሆነ፣ ለዚህ ርካሽ ውሣኔው፣ የፈተናውን መውደቅ ሰበብ አርጉ ተነሳ እንጅ፣ በመሠረቱ ሁኔታው ሲተነተን፣ የተደበቀ ባሕርይ ክስተት ይመስለኛል። ፈተናው ሰበቡ ይሁንለት እንጅ፣ ማናው መነሻ፣ የራሱ ባሕርይ ለውጥ ይሆናል።

በርግጥኮ፣ ወንድሜ እንዴት ያለ፣ የጭቁን ሕዝብ ተቆርቋሪ ነበር ፣ ምናልባት በቅርብ ጊዜ፣ ከዚያች የቱጃር ልጅ ከሆነችው ሦፊያ ጋር፣ እንዲያ ብን ማለት፣ ያስከተለበት የባሕርይ ለውጥ የሆናል። አዎ በመኪናዎ እያዘለች በየ ሲኒማ ቤቱ፣

ቡና ቤቱ፣ ዳንስ ቤቱ ... ስታዘረው፣ ብዙ ጊዜ ሐሰ አቅርቦለት ነበር። ለዚህ ወታደር የመሆን ውሳኔውና፣ ለባሕርይ መንሸራተት፣ ዋናው ጉዳይና የዚቁ እንብርት፣ ከሦፊያ ጋር መግጠምና፣ በሱዋም በኩል ጭለንጭሉና ብልጭታው ለተያው፣ የካፒታል መሠብሰብና፣ ቱጃር የመሆን ስሜቱና ዝንባሌው ነው። ሌላው ቀርተ፣ እንዲያ በትምህርት ችሎታው ታውቆ “ብልህ” የተባለው ወንድሜ፤ አድርጉትና ደርሶበት የማያውቀው፣ የፈተና መውደቅ ሁኔታ ያጋጠመው፣ ከዚችው ልጅ ጋር ተያይዞ፣ እፍ እፍ በማለቱ አይደል ፤

... እኔን ይበልጥ የሚያሳዝነኝ፣ ስንት ከባድ ምስጢር ስንካፈል ኖርን፣ ስንት የመሠረታዊ ለውጦች እቅድ፣ ስናውጠነጥንና ስናካሐድ ቀይተን፣ አሁን ለጠላት አገልጋይ ለመሆን፣ ወታደርነት መግባቱ ነው። ምስጢራ ምስጢሩ በመሆኑና፣ በአሁኑ ወቅትም፣ የገዢው ክፍል የጥቅም ጠባቂ ወታደር በመሆኑ፣ ባላየው፣ የመደብ ባሕርዩን የመክዳት ድርጊት፣ ከእንግዲህ መጠንቀቅ ይኖርብኛል። ማንነቱን፣ ከማንም ሰው ይልቅ ይበልጥ ስለሚያውቅ፣ አንድ ቁጥር ጠላቱ እንደሆነ ማመን አለብኝ። ወንደምነቱንም በጠላትነት መተካቱን ማመን ግዴታዬ ነው። በጣም የደነቀኝ ግን፣ ለብዙ ጊዜ እንዲያ የነበረ ሰው፣ ባንዳፍታ ቅፅበታዊ ለውጥ ማሳየቱ ነው። ...” እያለች በየመንገዱ ታነበንብ ነበር። ደግነቱ የምትናገረው በለሆሣሥ መሆኑ በጀ እንጅ፣ የሚሰማ ቢሆን ኖር፣ ለራሷም ሕይወት ያሰጋት ነበር።

አያልፍ የለምና፣ ጊዜና ወቅት፣ እንደፈላሽ ዝማ፣ ዘወርዋራ የሕወይት ኪደተችን እያሳየ ያልፋል። በአብርሐት ቤተሰቦች ላይ፣ የወንድሚ ወታደርነት መግባትና፣ የሱም ወላጆቹን ብቅ ብሎ አለመጠየቅ፣ እንዲያ ሞቆ በኖረው ቤተሰባቸው ላይ፣ የሐዘን ድባብ አጥልተበት ቆየ። ይሁን እንጅ፣ በዚያ ረዢም የትካዜ ጊዜ ውስጥ፣ ወንድሚ ቤተሰቦቹን ለመጠየቅ ከቤታቸው ባይመጣም፣ ካለብት ከተማ ብቅ እያለ፣ ከዚያች ቱባ ወዳጁ ከሦፊያ ጋር መታየቱ ታውቋል። በተለይም፣ ባጭር ጊዜ በቀሠመው የሐረሩ ይሞር ትምህርት አማካይነት “በመጀመርያ፣ በደንብ የሚያውቅህንና የቅርብህን ጠላት ባስቸኳይ ማጥፋት

አለብህ ለ' በሚለው መመሪያ ተሎ፣ ሳሊናው ብቻ ሳይሆን፣ ልባናው ጭምር ታጥቦ ኖሮ፣ ያቺን ተራማጅ እህቱን አብርሐኑን፣ በጅ አዙር ለማስገደል፣ ያልሞከረው ዘዴ አልነበረም።

ዓመት ባልሞላ ጊዜው ውስጥ፣ በሦፍያ ረዳትነት፣ ሦስት ጊዜ በመኪና ሊያስገጧት ሞክሮ፣ ለጥቂት አምልጣለች። ከተላኩ ዳርዩዎች፣ የድብደባ መከራ አንስተ፣ ማንነቷን፣ ለፀጥታ ሰላዮች ጅምምንት እስከማጋለጥ ድረስ፣ እህቱን ለማጥፋት፣ ያልሮጠበት መከራ አይገኝም። በዚህም መከራው፣ እህቱን ለማጥፋት ባይሞክሩትም፣ አብርሐኑ የሕይወቷን ያህል የምትከባከባቸውን፣ የጭቁን ሕዝብ መረጃ እንቡጥ ድርጅቶቿን፣ ለማዘጋት በቅቷል። አብረው አቋቋመውት የነበረውን፣ የማታውን ትምህርት ቤት፣ መጻሕፍት ቤትና የጥናት መካኒክ የፖለቲካ መልክ በመስጠት፣ ፖሊስ እንዲዘጉ አድርጓል። ለናትና ላባቷ አልነገረቻቸውም እንጅ፣ ሦስት ጊዜ ያህል፣ ከተማ ውስጥ ከሦፍያ ጋር አግኝታው፣ ልኩን ነግራዋለች። እሱም ዝተባታል።

ከሁለት ዓመታት ቆይታ በኋላ፣ አብርሐኑ፣ ያስራ ሁለተኛን ክፍል ፈተና በሚያስደገቅ ሁኔታ አለፈች። ሌላውን ትግሏን መሎ በመሎ ባታቋርጥም፣ ለሠላዮች ላለመመቸትና ከወንድሟም ወጥመድ ውስጥ ላለመግባት ስትል በተለቅቦ ይዛው ቆይታለች። በወንድሟና በእህቷ መካከል ይካሄድ የነበረውን የቅራኔ መደባዊ ትግል፣ ወላጆቿ በጭራሽ አያውቁም ነበር። የበለጠ ሐዘን ላይ እንዳይወድቅ በማሰብም፣ ይህን ጉዳይ ላባትና ለናቷ ነግራቸው አታውቅም ነበር። ፈተና የማለፍን ዜና፣ ከነአብሐኑ ጉረቤት ከሚኖር፣ አንድ የድር ጓደኛው ሰምተ ኖሮ፣ ይህን አጋጣሚ ምክንያት በማድረግ፣ በክረምቱ የዕረፍት ጊዜው፣ የረሳቸውን ቤተሰቦች ለማየት፣ ድንገት ከድር ቤቱ ከቸች ይላል። የልጅ ነገር የማያስችላቸው እናትና አባት፣ ያለፈውን በደሉን ሁሉ ረስተው፣ በጋለ ደስታ ተቀበሉት። ከዚያ በፊት ከከተማቸው እየመጣ ይምነሽነሽ ያልነበረውን ያህል፣ “ጊዜ ስላልነበረኝ እስከ ዛሬ ሳልጠይቃችሁ ቆየሁ ለ' እያለ ወሻከተላቸው። እንዳጋጣሚ እሱ በመጣበት ሰዓት፣ አብርሐኑ ቤት ስላልነበረችና፤ ከሐደቸባትም ስትመለስ፣

የወንድሟን መምጣት፣ ገና በውጭ ከጉረቤቶች ስለ ሰማች፣ ላለመገናኘት ወሰና ካንድ ጓደኛዋ ቤት ተመልሳ በመሔድ፣ ወንድሟ ተመልሶ እስከሔደበት ቀን ድረስ፣ ተደብቃ ሳትታይ ቆየች። እሊያ ያልታደሉ መከራኛ ወላጆቿ ግን፣ በሱ መገኘት የተደሰቱትን ያህል፣ በሷ መጥፋት ደግሞ፣ ያለመጠን ሲጨነቁ ሰነበቱ። ወንድሟ ለሣምንት ያህል በወላጆቹ ቤት በከረመበት ወቅት፣ ያቺን የዲታ ልጅ ሦፍያን፣ እጭኛው መሆኗን ከማስተዋወቅም በላይ፣ ወሸቱን፣ ከአብርሐኑ ጋር የሰላምታ ደብዳቤዎች እንደ ሚለዋወጥና፣ ባንዳንድ ነገሮችም እንደማይጣጣሙ ገልጾላቸዋል።

ደቂቃው፣ ለሰዓት፣ ሰዓቱ ለቀን፣ ቀኑ ለሣምንት፣ ሣምንቱ ለወር እያቋጠረ የዚያ አሳዝኝ ቤተሰብ ሁኔታ፣ እንዲያ እንዳለ፣ ዐመታት አለፉ። በዚያም የዘመናት ጉዞ ውስጥ፣ አብርሐኑ በፖለቲካ ትምህርት ከዩኒቨርሲቲ ተመርቃ፣ የሚያባብል ወፋራም ደሞዝ ያለው ሥራ ተሰጥቷት፣ ባለ መኪና፣ ባለ ቪላ፣ ለመሆን በቅታለች። ያን ዘመን ሁሉ፣ ታደርገው የነበረው የኑሮ መልክ ሁሉ፣ በመምሰል ላይ የተመሠረተ፣ ፍፁም የማታምንበት ረጋ ሠራሽ ድርጊት ነበር። በልዩ ልዩ ፈተናዎች ታጥራ፣ በምሥጢር ተቆጣጣሪዎች ተወጥራ፣ የተያዘች መሆኑን ስለምታውቅ የልቧን ተምኔት፣ ለማንም አሳይታ አታውቅም ነበር። በዚህም ዝንባሌዋ፣ የረኩ ሰዎች ቢኖሩ፣ ተቆጣጣሪዎቿ የመንግሥት ሠላዮቿና፣ እንዲያ እንድትሆን ይመኝላት የነበረው፣ ወንድሟ ብቻ ናቸው። ማንነቷን፣ ቀደም ሲል ያውቁት የነበረ፣ የጭቁን ሕዝብ ወገኖች ግን፣ “የኛ ተራማጅ” እያሉ ባዩዋት ቁጥር፣ ያሸሚጥጧት ነበር። አብርሐኑ ግን፣ በበኩሏ የምታምንበትን አቋም፣ ባደባባይ የምትገልጽበትን ጊዜና ቦታ ስትፈልግ የነበረች ናት።

ወንድሟም በበኩሉ፣ በዚያ የረኩም ዘመናት ቆይታ ውስጥ፣ ብዙ ለውጦችን አድርገው፣ የለየለት ቱጃር ሆኗል። ያቺን የዲታ ልጅ የነበረች ልጅ፣ ሦፊያን መቆራኘቱም፣ ለዚህ የሀብታምነት ግቡ ረድተታል። ከሐረሩ የጦር አከዳሚ እንደተመረቀ፣ ወዲያው ጋብቻቸው ተፈጽሞ፣ በሦፍያ አባት ረዳትነት፣ የቡና ርሻቸውን ለመቆጣጠር እንዲረዳቸው አስበው፣ ሲዳሞ ጠቅላይ ግዛት ባለ፣ የጦር

ክፍል ተመድቦ፣ የጭቀኑን የኢኮኖሚ ዐካል ሲገጥና ሲባጭቅ፣ ዐመታት አልፈውታል። የወጣለትም ቱጃር ሆኗል። እንዴት ቱጃር አይሆን፣ ገቢው ባራት ማዕዘን ይጉርፋል። የቡናው እርሻ፣ የቢና ቤቱ ገግድ፣ ጎረቤትም በድንገት በመኪና አደጋ ከሞቱት፣ የሦፊያ አባትና እናት የተወረሰ፣ ጠቅላላ ሀብትና ንብረት፤ (ለሀብታቸው ሲባል፣ መኪናቸው ወሰጥ ፈንጅ አስቀምጦ ያስገደላቸውም ራሱ ነው እየተባለ ይጠረጠራል) በሺ አለቃነት ሥልጣኑ፣ ያንድ ክፍለ ጦር አዛዥ በመሆኑ፣ ካካባቢው በየምክንያቱ ከሚያጋፍፈው ሀብት ጋር ተደምር፣ ቢጠሩት የማይሰማ፣ የነጠጠ ሀብታም ለመሆን በቅቷል። እየዘረፈ ባገኘው ሀብቱም፣ ድፍን የሲዳሞ ሕዝብ ያውቀዋል። ያካባቢውንም ጭቁን ሕዝብ፣ በፊፀመበት ግፍ የማያዝንበትና የማያማርረው ሰው የለም።

ሁኔታው ያን፣ በሁለቱም በኩል፣ ይህን መልክ ይዘው እንዳሉ፣ የየካቲቱ አብዮት እንደ ከባድ የክረምት ነጉድጓድ፣ ግምገም ማለት ጀመረ። አብዮቱ የምዝብርቹን በቀል ለመወጣት፣ የበዘበዠኙን በር ማንኳኳት ጀመረች። እንደ መቅድማዊ አመጣጡ ቢሆን፣ ሕዝባዊ መልክ ስለነበረው፣ ለአብርሐት ደስታ፣ ለወንድሚ ግን ሀዘን ፈነጠቀ። የኋላ መፈክሩ ግን፣ በወታደር አርማ ላይ የተቀየሰ በመሆኑ፣ የወንድሚን ዘራፊነትና ሀብታምነት ሸፍኖለት፣ የሐረር ምሩቅ ወታደርነቱን ብቻ አንፀባርቆ፣ የአብዮቱ ቀን እጅ አድርጎ አቀረበው። የአፍላጃው ዐብዮት ሁኔታ ይህን መልክ ከማሳየቱ በፊት ግን፣ ዐብዮቱ የመጣው ለአብርሐት ነው በሚል ፍራቻ፣ የበቀል በትር ታወርድብኝ ይሆናል ብሎ በማሰብ ተምጀርድሮ፣ ላለፈው ይቅርታ ሊጠይቃት፣ በወር ሦስት ጊዜ ያህል ከሲዳሞ፣ አለችበት ከተማ እየሔደ ይፈልጋት ነበር።

በዚህ መከራው፣ ባንደኛው ቀን፣ ድንገት ባገኛት ብሎ ከቤተሰቦቹ ዘንድ ቢሔድ፣ እንዳጋጣሚ አገኛት። አብርሐትም፣ መለስተኛ ጊዜያዊ የነፃነት ትንፋሽ፣ በዐብዮቱ መፈንዳት ተሰምቷት ስለነበር እንደሌላው ጊዜ፣ ወንድሚን ለመዝጋት አላሰበችም። እንዲያውም ልኩን ልትነገረው ፈልጋለች። ጥቂት ያሳዘናት፣ እነዚያ መከረኛ ወላጆቿ በመካከላቸው ሆነው፣ የአለመግባባታቸውን መሠረተ-ምክንያት

ለመጀመርያ ጊዜ በይፋ ለማወቅ መብታቸው ነው። ቢሆንም፣ ጩዋነት ባልተለየው አቀራረብ እንዲህ አለችው፤

“ስማ፣ ያንድ ቤተ-ሰብና ያንድ ወላጆች ልጆች ብንሆንም፣ በመደብ አስተሳሰብ አንገናኝም። ያንድ ሕዝብ ወገን፣ ያንድ ሀገር ዜጋ ብንሆንም፣ ጉራችን ለየቅሉ ነው። ያንድ ወጥ-ባሕል፣ ልምድና አካባቢ ውልዶች ብንሆንም፣ ግባችን የተለያየ ነው። ባንድ መልክ ያደገን ብንሆንም፣ በተኩጉረጉረ ባሕርይ ጉልምሰናል። እነዚህና እነዚህን የመሳሰሉ ልዩነቶቻችን፣ ፍላጎታችንን ሁሉ ሳይቀር ለያይተውታል። ስለዚህም፣ ለኔ የሚጣፍጠኝ እንተን ይመርሃል። ለኔ የሚጥመኝ እንተን ያቅርሃል። እኔ አጋም ላይ ብተኛ አይቀረቀረኝም፣ እንተ ግን እብቅ ላይ ብተተኛ ይጉረብጥሃል። እኔ ተጀምሮ እስኪጨረስ ሕዝባዊ ነኝ፣ እንተ ግን የማን ወገን እንደሆንክ፣ የተሰለፍክበት የሙያ ምርጫህ መስክርብሃል። እኔ ለማምንበትና ለቆየሁበት አቋም ታማኝ ነኝ። እንተ ግን ያደግህበትን ዐላማና ግብ፣ በያጋጣሚው የምትለዋውጥ፣ ወላዎይና ከዳተኛ ነህ።

... ዛሬ የመጨረሻ ዕድል ሰጥቼህ የማነጋግርህ፣ ወላጆቻችን ምንነትህን እንዲያውቁና፣ በተለይም ሁለታችንም፣ ካንድ አብራክና ካንድ ማሳፀን ለመገኘት መቻላችን፣ ብቻውን አንድ ዐይነት ሰዎች ሊያደርገን እንደማይችል እንድታውቀውና፣ ከዛሬም ጀምሮ የናት አባቴ ልጅ የሆነኝ እህት አለኝ ብለህ እንዳታምንና እንዳታወራ ላስጠነቅቅህ ፈልጌ ነው። በኔ ላይ የፈፀምከውን በደሎችና የጅ አዘር አሳዛኝ መከራዎችህን፣ ለወላጆቼ መንገር አልፈልግም። ግን መርሳት የሌለብህ፣ ለነዚህ በደሎችህ፣ ጊዜው ይርዘም እንጅ፣ አንድ ቀን ፍርዳዊ ዋጋህን ታገኛለህ ... ” ብላ ንግግሯን እንደጨረሰች፣ ወጥመድ እንዳደናቀፋት ቆቅ ቱር ብላ ወደ ውጭ በረረች። በርግጥም ጩክና ኖሯል፣ ወላጆቿም ሆኑ ወንድሚ ፈልገው አላገኙትም።

እነዚያ ያልታደሉ እናትና አባት “አይደለቸውን” ይዘው ከቤታቸው ሲቀመጡ፣ ያ የእህቱ ንግግርና ማስጠንቀቂያ ያናወዘው፣ እሷን ካላጠፋ በሰላም እንደማይኖር ተሰምተት፣ አሠሣ ገባ። ባስቸኳይም፣ ያዲሱ መንግሥት ቀንደኛ ጠላት መሆኗን፣

ለሚመለከተው ባለሥልጣን አመልክተ፣ በደንብ እንድትፈለግ አዘዘ። ምድረ ነጭ ለባሽና ሠላይ፣ በዚያን ቀን አብርሒትን ፍለጋ ያልደረሰበት ቦታ አልነበረም። አብርሒት በጠፋች በማግሥቱ፣ ደብረ ብርሃን መዳረሻ ላይ ከምትገኝ፣ ቀላጢ ከምትባል ከተማ አውራ ጉደና ላይ፣ መኪናዋ ተገኘች። እሷ ግን የውኃ ሽታ ሆናባቸው፣ እስከ ዛሬ አላገኘችም። ወንድሟም፣ የገዛ እህቱን የመንግሥት ጠላት መሆኗን በመጠቀሙ፣ ልዩ ሽልማትና ልዩ የደሞዝ አበል በመስጠት፣ ታማኝነቱን አደነቀለት መንግሥት | .

ይህ እንዲህ እንዳለ፣ ዐመታት ተጓዙ። ለካሳ አጅሪት አብርሒት፣ ከፋኖ ገዳሚ ገብታ ኖሯል። የሠፈረቸበት ጉራ፣ የታጋዮች መናኸሪያ የሆነው፤ ለአሻፈረኝ ባይ፣ ባመቸነቱ የታወቀውና የራሱ የሆነ የተፈጥሮ መከላከያ ያለው አርማጮሆ የሚባለው በረሃ ነው። ያኔ በመኪናዋ ሆና የጠፋች ጊዜ፣ ቤንዚኒ በማለቁ ከደረሰቸበት ሥፍራ ተነስታ፣ አርማጮች ድረስ ለመጓዝ ወራት ፈጅተባታል። ያን ጊዜ ከመንገዱ ጣመን የተነሣ፣ ብዙ ሥቃይ ቢደርስባትም፣ ዛሬ በረሃውን ለምዳው ከምንም አትቆጥረውም።

ርግጥ ከበረሃው ገዳድና፣ ከትግሉ ውጣ ውረድ የተነሣ፣ ቀድሞ የነበራት ወብትና ላህይ ተሟሎ ጠፍቷል። ያ ሀር ያስንቅ የነበረ ዘማ ፀጉራ፣ ዛሬ አለመጠን ጉፍር፣ እነር ከነግልገሎቹ መደበኛ የሚችል ዳር መሰሏል። እልያ አለንጋ ይመስሉ የነበሩ ጣቶቹ፣ ቁሩና ዐመዳዩ፣ ሐሩሩና ገዳዱ ተፈራርቆባቸው፣ መጋዣ መግረፍ የሠለቸውን ጉማራ ይመስላሉ። የጣቶቹ ጥፍርች፣ የጠመንጃዋ ቃታ ጥርዲቸው፣ ካረጀ ያንበሳ መዳፍ ጋር ይነፃፀራሉ። ያ፣ መሸት የጀመረ ወይን ይመስል የነበረው የገጂ ላህይ፣ ድራሽ አባቱ ጠፍቶ፣ በምትኩ በፊቷ ላይ አፍጠው የሚታዩትን አጥንተቶ አንድ ሁለት ብሎ መቁጠር የቻላል። ያ ጠንበለል ይመስል የነበረ ግራኪ ቁመናዋ፣ ዛሬ ሽንቅጥ ብሎ፣ ቤቴ ብላ ላለችበት በረሃዋ፣ ነብር አስመስሏታል። አጭር ቁንጣዋን ታጥቃ፣ እጆ ጉርድ ኩቷን አጥልቃ የጠፍሮ ጫማዋን ተጫምታ፣ ካንገቷ ላይ በጠፍሮ ተጠልቀው፣ በደረቷ ላይ የሚጨፍሩ፣ መርፌ ቀልፍ፣ ወረንጦ ኩክ ማውጫና እነስተኛ የነተበች የጨርቅ ከረጢት

አንጠልጥላ፣ ከግራ ትክሻዋ ላይም፣ የሥንቅ ማክቻ እኩፋዳዋንና አንዳዲም በምብ የምትይዝበትን ስልቻ አንግባ፣ በስተቀኝ ትክሻዋ ላይም ሌት ከቀን የማይለያትን “መቅጫ” ብላ የሠየመችውን ጠመንጃ ይዛ ላያት ሰው፣ አብርሒት ጀግና ወንድ እንጅ፣ በጭራሽ ሴት አትመስልም።

ትክሳ፣ ትጥቁር እንጅ፣ ወዘናዋ ጨርሾ አልተሟጠጠም። ስትስቅ፣ የጥርሷ ውጋጋን፣ ጨለማ ይገላምጣል። ኩልል እያለ የሚወጣው ድምጺ፣ የበረደውን ሰው ያጥቃል። ጠቅላላ ሰውነቷ ኩምጭጭ ይበል እንጅ፣ ያላት ዐቅምና ብርታት ከብረት ይጠነክራል። ግርማ ጥገሷም ይገላምጣል | አብርሒት በዚህ ሁኔታ ነው፣ ያርማጮችን አካባቢ፣ ፒያሣዋ፣ ሲነማ ቤቷ፣ ቪላዋ አድርጋ፣ ለአመታት ቅይታ የምትኖርበት። ፀለምት መናኸሪያዋ ሆኗል። ድሮ የለመደችው መጠጠ፣ ፍትፍቱ፣ መኪናው፣ ሦፋው፣ ምናምኑ፣ ዛሬ አርማጮችን ለምዳ፣ ምንም ትዝ አይላት። አንዳንድ አዲስ መጥ ታጋዮች፣ ከቦታው እንደመጡ ሰሞን እንቅፋት እንኳ በመታቸው ቁጥር፣ ሲበሳጩና ለዚያ ዓላማ ወሰነው የመጡበትን ቀን ሲረገገሙ ስትሰማ፣ “ጓዶች አይዟችሁ | እያደር ትለምዱታላችሁ” እያለች ታፅናናቸዋለች። እሷም በበኩሏ፣ የኢትዮጵያን ጭቁን ሕዝብ ብሶት ለመበቀልና አዲስ የኅብረተ-ሰብ ሥርዓት ለመመሥረት፣ አርማጮችን ተለማምዳ ትግል ስታካሄድ ዐመታት አልገታል። ዛሬም ትጥቁም፣ ሥንቁም ስላደገ፣ ታጋዮችን ይጋብዛል ።

አብረሒት፣ በተመደበችበት የኢሕአወ አንዱ ኮማንዶ ውስጥ፣ ብዙ ጀብዳዎችን የፈፀመችና፣ በከፈለችው መሥዋዕትነትና፣ የጭራል አራአያነት በጠቅላላው ሠራዊት ዘንድ ከፍተኛ አድናቆትን ያተረፈች ናት። የታጋይነት ሙያዋ በጦር ሜዳ ብቻ የተወሰነ ሳይሆን፣ ያለችበትን የኩማንዶ አባሎች በማነቃነቅና ከፍተኛ የዐብዮት መንፈሣቸውን እንዲጠብቁ ለማድረግ፣ ልዩ ልዩ ዘዴዎችን በማዘጋጃት፣ ያበረከተችው ድርሻ፣ በቀላሉ የሚገመት አይደለም። ሌላው ሌላውን ተግባርቺን መጥቀስ እንኳ ባይሰፈልግ፣ የሚከተለውን አለማውሳቱ ከበደል ያስቀጥራል።

ከግዳጅ መልስ ማታ ማታ፣ ካርማጮች ዋሻቸው፣ ታጋይ ጓዶች በሙሉ ለእረፍት

ሲገናኙ፣ የዕለቱን ሁኔታ ከተወያዩ በኋላ፣ አብርሒት በየቀኑ ትምህርታዊነት ያለው የመዝናኛ ጨዋታ ታቀርባለች። የሚነድ ዕንጨት ያገኙ ለት፣ እሳት አንደው ዙርያውን ከበው፣ ጨዋታው በሷ መሪነት ይቀጥላል። ካሰቁኝ ጨዋታዎ አንዱ እንካ ተጠየቅ ነው።

“እንኪያ ተጠየቅ” ትጀምራለች አብርሒት፡

“በምን ልጠየቅ” ይላል አንዱ ጓድ ይነሣ፡

“በወጪድ” ትለዋለች አብርሒት ትመልስና።

“ምን አለሽ በወጪድ” ብሎ ይጠይቃታል አንዱ ጓድ፡

“ብሬገጤኔሽ ታየኝ ያ ቆዳው ተገፎ” ብላ ትመልሳለች ።

ሌላው ጓድ ወዲያው ተነስተ፣ እኔ ሌላ መልስ አለኝ ይልና፡

“ያ ወልደ ሒትለር ኖሯል፣ ለካስ ባዶ ቀፎ ፣” የሚል ይሠጣል።

ሌላው ደግሞ ይነሳና፣ እኔ የተለየ መልስ አለኝ ፣

“ያንን ደርግ አየሁት፣ ከንፈሩ ተንሻፎ፣ ፣ ሲል ይመልስና፤

በሙሉ ሣቃቸውን ያስነኩታል።

አንዱ ጓድ ይነሳና፣ አብርሒትን ሌላ ተጠየቅ እንድትሰጥ ይጠይቃታል። እሷም ምንጊዜም ዝግጁ ናትና፤

“እንኪያ ተጠየቅ” ትለዋለች

“በምን ልጠየቅ?” ይላታል፡

“በፋሽስት” ትለዋለች

“ምን አለሽ በፋሽስት?” ይላታል፤

“የድርግን ሒትለር፣ ዛሬ እገራ አየሁት ፣” ብላ ስትመለስ፣ እያንዳንዱ ታጋይ ጓድ፣ አርማውኙ ዋሻ ውሰጥ መሆኑን እስኪረሳ ድረስ፣ የኩረኩሩትን ያህል ይስቃል።

አብርሒት፣ የጓዶቿ ሣቅ ገና ሳያልቅ ሌላ ጨዋታ ወዲያው ትተካለች። ድምፃዊት በመሆኗ፣ ያቅራራች እንደሆነ፣ የማይነሸጠው ጓድ አይገኝም። የምታዘወትረው፣ “የተው ጉራው” ቀረርተ ሲሆን በተለይም፤

“በል ግፋ፣ በል ግፋ፣ በል ግፋ ደግን

ዐብዮት ያመጣል፣ ድልን አንድ ቀን ፣” የሚለው እንገርገርዋ፣ መተካካዎ ብቻ ሳይሆን፣ ማነቃቂያዎም ጭምር ነው። አብርሒት ታጋይ ጓዶቿን ለማዝናናት በዚህ ብቻ አትወሰንም። ሣቅ በሣቅ የሚያደርግ የቀልድ ጨዋታም አላት። ከዚህም ውሰጥ፣ ጓዶች በሙሉ፣ ሰምተው ሰምተው የማይሰለጹት ቀልድ፣ የሚከተለው ነው።

“አያ ብሬገጤኔሽ፣ ለሁለተኛ ጊዜ በቻውሴስኮ ተጋብዞ በ-ዳፔስት ይሄዳል። ጉብኝቱን በጀመረ በሦስተኛው ቀን ካጉት ቻውሴስኮ ጋር እየተዝናኑ የግል ጭውውት ለማድረግ፣ በ-ዳፔስት ከታወቀው አንድ ረዥም ሕንፃ ጫፍ ላይ ከሚገኝ አንድ የመዝናኛ ሳሎን ውሰጥ፣ ከተማውን ቁልቁል ወደ ታች እያዩ ጭውውታቸውን ይቀጥላሉ። አጉት ቻውሴስኮ ድንገት ትዝ ብሎት፤

“ጓድ ብሬገጤኔሽ ፣ ሕዝቡ ዝንባሌው እንዴት ነው ? አሁን በሙሉ ተረጋጋልህን ? ተቃዋሚዎችህስ በሙሉ ጠፋልህ ?” ሲል ይጠይቀዋል።

“እንዴታ ጓድ ፣ ሕዝቤ ከመረጋጋት አልፎ፣ ሕዝባዊ መሪ መሆኔን አምኖ በገዛ ፈቃዱ፣ ያለአንዳች አማራጭ በማቅረብ፣ ለኩመንስት ፓርቲ ፅንሰ ለሆነው ድርጅት፣ ሊቀ ወንበር እንድሆንለት ከመምረጡም በላይ፣ እያንዳንዱ የሀገሪ ዜጋ፣ ከገዛ ነፍሱ አብልጦ ነው የሚወደኝ” ብሎ በኩራት ይመልስለታል።

“አይ፣ ባጭር ጊዜ እንኳ ያን ያህል ላይወድህ ይቻላል ፣ እኔ እንኳ ይህን ያህል ዘመን ገዥኛው፤ ዛሬም ቢሆን ያለኝ የተቃዋሚ ብዛት፣ ከራስ ፀጉራ ቢበዛ እንጅ አያንስም ፣” ይለዋል፣ እውነቱን እንዲነግረው በመጋበዝ።

“ምን ማለትህ ነው አጉት ብሬገጤኔሽ እኔ የምነግርህን አታምንም ማለት ነው እንዴ ፣” ይላል ቻውሴስኮ እንደመሣቅም እንደመቆጣትም ዐይኖቹን እያቀለጠለጠ።

“በጣም በዛ ማለቱ ነው እንጅ፣ ሕዝቡ በጠቅላላው አይውድህም ማለቱ አይደለም ፣ ግን እንዲህ በሙሉ አንደበትህ፣ ሕዝቡ በሙሉ ይወደኛል ስትል፣ ምን ተጠባጭ ማስረጃ ይዘህ ነው ?” በማለት፣ በዚያ የሚጉመዝዝ ፊቱ የፈገገታ ገጽታ ብልጭ አደረገለት።

“ምን ያህል እንደሚወደኝ፣ ሌላ ማስረጃ ከመዘብዘብ፣ ለምን እዚህ በዓይንህ አሳሳይህም ፤ እያንዳንዱ ዜጋ በሕዝባዊነት መሪነት አምኖ፣ ለኔ ትእዛዛዎ ፍቅር ሲል፣ ለሕይወቱ ሳይሳሳ እንደሚሠዋልኝ እዚህ አሳይሃለሁ ።” ብሎ ከፋከራ ባላነሰ መቅበጥጥ ተናግሮ፣ አጠገቡ ከነበሩ ፈጣን ጋሻ ጃግራዎች አንዱን ይጠቅሱና፣ “እገሌ፣ እገሌ፣ ባስቸኳይ እዚህ እንዲመጡ ጥራቸው” ብሎ ትእዛዝ አስተላለፈ። ወዲያው ተኩልኩሎው እንደመጡም፣ ካጠገቡ የሚገኝ አንድ መስኩት ከፍተ በመጠቀም፤

“ቆራጥነታችሁን ለማሳየትና፣ ለኔም ሕዝባዊ መሪነት ፍቅር ስትሉ ለሞት እንኳ ቢሆን ወደኋላ እንደማትሉ፣ ጓድ ብሬገቴኔቭ ዐይተ ለማረጋገጥ ፈልጓልና፤ በል እንግዲህ ጉብዝ ፤ በዚህ መስኩት አንድ በአንድ እመረኝ ።” ብሎ፣ እንደ አራስ ነብር ዐይኖቹን አጉርጦ፣ እንዳያዋርዱት በማስጠንቀቅ፣ ትዕዛዝ ሰጠ። ተወርውራ አልከሠከሰም በማለት ለጊዜው አሻፈረኝ ቢልም፣ ኋላ እንደ ማይቀርለት የሚያውቀው፣ ያ ምሥኪን ጀሌው ሁሉ፤ ብድግ እያለ በመስኩቱ ጤና ይሰጥልኝ! እየዘለለ፣ በዚያ መስኩት ሰተመሪና ፣ ሦስቱ ያህል እየተወዘገዘገው ወርደው ሲከሠከሱ፣ ያይ የነበረው ብሬገቴኔቭ በሁኔታው ደነገጠና ከተቀመጠበት አፈፍ ብሎ ተነስተ፣ አራተኛው ሰው ሊዘል ሲል፣ መላ ዐካሉ ወጥተ የግራ እግሩ እንደቀረ፣ አፈፍ እድርጉ በመያዝ፣ ከመለሰው በኋላ፣ ወደ ቻውሴስኮ ዞር ብሎ “በተናገርከው ሁሉ አምኛለሁ ። የቀረበው ማስረጃ ይበቃኛል። ግን እነዚህን የቀሩትን ለመዝለል የተዘጋጁ ሰዎች አንድ ጥያቄ እንደጠይቃቸው ፍቀድልኝ” ብሎ ባየው ሁኔታ፣ ተደናግጦና ተሸብሮ፣ ጥያቄ ያቀርባል።

“በደስታ!” ሲል ጓድ ቻውሴስኮ የመጠየቅ ፈቃድ ይሰጠዋል።

“ሳትደብቁ ንገሩን ፤ ለመሆኑ በምን ዐላማና ግብ ተነስታችሁ ነው፣ በዚህ ዐይነት ቆራጥነት ተዘጋጅታችሁ፣ የቻውሴስኮን ትዕዛዝ በማክበር ለሞት መሥዋዕትነት የቀረባችሁት?” ሲል አድናቆት በዋጠው፣ ያነጋገር ዘዩ ጠየቃቸው። የቀሩት ሦስት ነበሩና፣ ብዙ ጊዜ ተማክረውብና ተዘጋጅተውብት የመጡበት ይመስል፣ እንደ አንድ ዐካልና እንደ አንድ መንፈስ በመሆን “ከቻውሴስኮ ጋር አብሮ ከመኖር ይልቅ፣ ሞት ሳይሻል አይቀርም በለን ነው ።” ሲሉ መለሱለት።

... አብርሐኑ ይህን መሰሉን ቀልድ ለጓዶቹ ስታጣውታቸው፣ ያ የበረሀ ሌሊታቸው፣ ሳይታወቅ የሚነጋበት ጊዜ ነበር። ቀልድ ብቻውን እንዳያስለቻቸው በማሰብ፣ አልፎ አልፎ በዚያ ማራኪ ድምጺ፤

“ባርማውኾ ዋሻ፣ ቅጣው በጄ እስካለች፤

ማንም አይደፍረኝም ነፃነት ከኔ ነች ።” እያለች ስታንጉራጉር፣ ያካባቢዋ ያርማውኾ ገረገንቡና ገደል ማራታው ሳይቀር፣ በሚያስተጋባው ጃዙ ያጅባታል።

በዚህ ዐይነት ሁኔታ፣ አብርሐኑ ከመሰል የበረሀ ጓዶቹ ጋር፣ ትግል ስታካሐድ ረዥም ጊዜ ሆኗታል። ያብርሐኑ ጣትና፣ የጠመንጃዋ ቃታ፣ በቃል ኪዳን የተጋቡ ይመስል፣ ለደቂቃ ያህል እንኳ ተለያይተው አያውቁም። የጥቂትን ደም ለመበቀል፣ ባካባቢዋ የሚገኘውን ሠራዊት-ፋሽስት በየጉራው ስታራውጥ ላያት፣ ወንድ ነኝ ያለ ጉብዝ እይስተካከላትም። በዚህም ዐብዮታዊ ተግባርዋ በሠራዊቱ ውስጥ፣ ወደር የማይገኝለት ዝናና ትግላዊ ክብር ለመቀዳጀት በቅታለች።

አብርሐኑ፣ ከምድብ የኩማንያ ዩኒቲ አሥር አባሎች ጋር ሆና፣ በወዲያኛው ዐመት አንድ ቀን ለግዳጅ ትሠማራለች። ከተሠማረበትም ጉራ ላይ፣ አንድ የጠላት ባታሊዎን ገጥሟቸው፣ ቁጥራቸው፣ ከጠላት ሠራዊት ያነሰ በመሆኑ በ “አጥቅተህ ተደበቅ” የሽምቅ ውጊያ ዘዴ በመጠቀም፣ ላምስት ተከታታይ ቀናት ሲዋጉ ከቆዩ በኋላ፣ አስፈላጊውን ቅጣት ከሰጡና ከነሱም በኩል መሥዋዕትነት ከፍለው፤ የጠላት ጦር በማየሉ፣ ወደ ሠፈር ለመመለስ፣ መንገዱን ስለዘጋባቸው፣ ወደ ኋላ አፈግፍገው፣ ካንድ በረሀ ውስጥ ለሁለት ወራት ጊዜ ያህል፣ ከዋናው ብርጌዳቸው ተቋርጠው ያለስንቅና ያለትጥቅ፣ ቆይተው ነበር። ያን ጊዜ ነው፣ አብርሐኑ ከስንቅ መያዣ አኩፋዳዋ ጋር፣ ምን ትመስል እንደነበር፣ ቀደም ሲል የተገለፀችው። አለያ ግን፣ የዐብዮቱ ሠራዊት ያን ያህል ችግረኛ አይደለም። እንደውም፣ የኢሕአወ ሠራዊት፣ በዚያ ለጋ ዕድሜው ውስጥ ያን ያህል ድርጅታዊ ትጥቅ አሟልተ በመገኘቱ፣ ያላደነቀት፣ የዓለም ታጋዮችና የተራማጅ ድርጅቶች እይገኙም።

በዚያ የግዳጅ ቀናት፣ የአብርሐኑ ሁለት ጓዶቻቸው በጦርነቱ ላይ ቢወድቁም፣

እስከራናቸውን ሳያስማርኩ፣ ተደብቀው ከክረመብት ያርማውኹ ዋሻ በክብር አሳርፈዋል። ያን ጊዜም ነበር፣ በዚያች አቀፋዳዋ ውስጥ የነበረች፣ የጓዶ ጭብጦ ሥንቁን ስትቀረጥም የሰነበተችው። ከሁለት ወራት በኋላ ግን፣ የብርጌዳቸው የኋላ ደጀን፣ የት እንደጠፋ፣ እነ አብርሐትን ለማግኘት እሰሳ ሲያደርግ፣ ያ መንገድ የዘጋባቸውና ላምስ ቀናትም ያህል የተዋጉትን፣ የፋሽስት ጦር፣ ከሠፈረበት ጉራ ይደርሳል።

ጠላት የሰፈረው ክራባዳ ሥፍራ ስለነበር፣ ለሣምንት ጊዜ ያህል መሬት እንቅብ ሆና፣ እስክትንቀጠቀጥ ድረስ፣ ከባድ ጦርነት ሲያካሄዱ ቆይተው፣ እነአብርሐትም በቃፈርነት ካስቀመጡት፣ ያካባቢው ገበሬዎች አንዱ ካሉበት በረሀ ድረስ ሔደ፣ ስለጦርነቱ ስለነገራቸው፣ ካሉበት ተጉዘው በሁለተኛው ቀን ማታ ምሽቱ ላይ በመድረስ፣ ከጠላት በስተጀርባ የሚገኘውን ኮረብታ ተገንና መከታ አድርገው፣ ሌሊቱን በጠይቅና በቦምብ ሲቆሉት አደረጁ። ንጋት ላይ ከማዶአቸው ሆኖ፣ ጠላትን ሲያንገረግብ የሰነበተው፣ የደጀን ብርጌዳቸው፣ የነሱን ድጋፍ በማግኘቱ፣ ከመጠን በላይ በጉራው ፍልሚያ ላይ አይሉ፣ የጠላት ሠራዊት ሰፍሮ ወደሚታኮሰበት ረባዳ ሥፍራ፣ መገስገስ ጀመረ። ከፋሽስቱም ሠራዊት ወገን፣ ግብግቡን መቋቋም ያቃታቸው፣ አንዳንድ አምልጦ ለመሸሽ ወደ ኋላው ያፈገፍግ የነበረውን ተባራሪ የፋሽስት ወታደር፣ ከበስተጀርባው ሆነው እንደገብ የሚናደፉት፣ አብርሐትና ጓዶቹ፣ የዘላለም ምሱን ያቀምሱት ነበር። በዚያም ረባዳ ጉራ ላይ፣ ቀኑን ሙሉ፣ በዚያ የጠራራ ፀሐይና የበረሀ ንዳድ ውስጥ፣ ከምንጊዜውም የጦፊ ጦርነት ሲካሄድ ውሎ፣ ማታውን የጨበጣ ግብ ግብ ተጀመረ።

ወዲያው የጠላት ጦር ተመታና፣ ማታውን ምድረ-ፋሽስት ትጥቁን እየፈታ መለመላውን፣ ወደኋላው እየመረሸ፣ እግራ አውጭኝ ማለት ጀመረ። ማምለጥ ግን አልሆነለትም። እነአብርሐት፣ ከበስተ ጀርባው መሸገው የሚረዱትን ባንዳ ሁሉ፣ በቀላሉ መሚረክ ጀመሩ። መንፈቀ-ሌሊት ላይ፣ በሩቅ ይሰማ የነበረው የጥይት ጩኸት ሁሉ “ጭጭ በል”፣ ያሉት ይመስል፣ ጉራው ረጭ አለ።

የነአብርሐት ዩኒት፣ እያንዳንዱ ጓዶ፣ ካምስት ያላነሰ የፋሽስት ባንዳ ወታደር ሲማርክ፣ አብርሐት ብቻዋን አሥሩን ትማርካለች። ሌሊቱ በጨረቃ ብርሃን የደመቀ ስለ ነበር፣ ጓዶቹ ከያሉበት ሥምራታቸው ተጠራርተው፣ ከነ ምርኮቻቸው ጋር፣ አንድ ቦታ ላይ ተሰበሰቡ። በዚያም ሌሊት፣ ከስልሳ ያላነሱ የጠላት ወታደሮችን ማርከው፣ እጅ እጃቸውን በልጥ ጠፍረው፣ በስምንት ጠመንጃቸው አግረው፣ እስኪነጋ ካቆዩ በኋላ፣ ጉሕ ቀዶ ማለዳ ላይ ምርኮአቸውን ሲመለከቱ፣ የቆላ መጋዥ ከመሳሰሉት ምርኮኞች ውስጥ፣ ለካስ፣ የአብርሐት ወንድም የነበረው፣ ያ ሻለቃ ከመሐላቸው ኖሯል።

አብርሐት እንደ ወንድ ታጥቃ፣ የድሮ ገጽታዋ ሁሉ፣ በበረሀው ንዳድ ኃይለኛነት ተለውጦ፣ የቀድሞ ማንነቷ ስለማይታወቅ፣ ወንድሟ ምርኮኛው፣ ሊለያት አልቻለም። እሷ ግን ገና ስታየው አውቃለች። እሷንም እንዴት ብሎ ሊለያት ይቻላል? ያ፣ ሰብ ረገብ እያለ፣ ታችና ላይ ይል የነበረ ሸንጧ ሟሙተ አልቋል። ያ ማራኪ ውብ መልካ፣ ጠበንጃዋን አንግባ ቆላ ደጋ ስትራውጥ፣ ከሐረሩና ከውርጩ ጋር ለመላመድ፣ ባደረገችው ስምምነት፣ ውበቷንና ወዘናዋን ገብራለች። ተመልካችን ይገረምም የነበረውን፣ ያን ውበቷን፣ በራሷ ፈቃድ ለኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ አሣልፋ በመስጠት፣ ለቆመችለት አብዮት ለውጣዋለች። ስለዚህም፣ ያ ድንባዥም ሻለቃ ወንድሟ፣ ከማራኪዎቹ ውስጥ፣ አንዷ የገዛ እህቱ የነበረችዋ አብርሐት፣ እንደምትገኝበት፣ ማወቅ ቀርቶ መጠራጠር እንኳ አልቻለም። አብርሐት ግን፣ በጂ እንደወደቀ ካወቀችበት ቅፅበት አንስቶ፤ ይህ ነው በማይባል ፈንጠዝያ፣ ልቧ ተነክቶ፣ ሁኔታውን ለማንም ሳትነግር በምሥጢር ለራሷ ብቻ ጠብቃ፣ ወደ ዋናው ደጀን ጦር ለመቀላቀል ምርኮኞቻቸውን በጠመንጃ እየነዱ፣ ገዛ ጀመሩ። ከአንድ ሰዓት መንገድ በኋላም፤ ደጀኑ ጦር፣ በበኩሉ ያገኘውን የምርኮ ግዳይ ጥሎ፣ ለፍርድ ሲዘጋጅ ከነበረበት ሥፍራ ድንገት ከቸች አሉ። ስልሳውም የፋሽስት ሙርኮኞቻቸው፤ እንደ ብቅል አውራጅ፣ እጆቹን ወደላይ አንከርፎ እየተነዳ ገባ።

ከዚያም ምን ይነገራል ፣ በሕይወት መኖራቸውና መገኘታቸው ብቻ ሳይሆን፣

የዚያ የፋሽስት ሠራዊት ጦር መሪ፣ የነበረውን ሻለቃ ሳይቀር፣ የነበረበትን የሰልጣ ምርኩኞች እጅብ፣ ይዘው በመምጣታቸው፤ በቀጣናው ጦር ሜዳ ከተሠማሩበት ጊዜ አንስተው፣ በብርጌዳቸው ግዳይ ላይ፣ አጋጥሟቸው የማያውቁት ደስታ ተሰማቸው። ከመጠን በላይ ፈነጠዙ። የፊሽታ ጥይት ሩምታ፣ ማንጣጣትና ማንዲዲት ሆነ። በኋላ ስምንተኛን የአብርሒት ጓዶች፣ የፍፁም ጀግናነት መግለጫ የሆነ የበረሃ አበባ ሸለጫቸውና፣ ሰላምታ መለዋወጥ ጀመሩ።

በማግሥቱ ቀትር ላይ፣ የተማረከው ሰው 150፣ የተገደለውም 150 መሆኑም ከራሳቸውም 10 ጓዶች መሠዋታቸው፣ ተነገረና፣ ላገኙት ድል የደስታ መግለጫ ንግግር፣ ለወደቁት ጓዶችም የመታሰቢያ ትውስት ተደረገ። የብርጌዳ መርማሪ ጓዶችም፣ የምርኩኞቹን ምርመራ ጨርሶ ስለ ነበር፣ በምሥጢር የሚጠበቀው ተጠብቆ፣ የቀረው ለሠፊው ሠራዊት ባደባባይ ተነበበ። በሪፓርቱ ውስጥም፣ ያ የማረኩት የፋሽስት ጦር፣ በጨካኝነቱ የታወቀው የነበልባል ብርጌድ ቅርንጫፍ ሠራዊት እንደነበርና፣ ብዙ ግፍና በደል በታጋዮችና በስሜን ጭቁን ሕዝብ ላይ ሕፃናት ልጃገረዶችን ከመድፈር አንስተው፣ ሽማግሌና አሮጊቶችን ቤት እየዘጋ በእሳት እስከማቃጠል ድረስ፣ ወንጀል ይፈጽም እንደነበር፣ ከማስረጃ ጋር ተነገረ። ይህም ግፈኛ የፋሽስት ብርጌድ፣ ከሐረሩ የጦር አካዳሚ ምሩቅ በሆነ፣ አንድ ሻለቃ ይመራ እንደነበረና፣ ያም ሻለቃ ከነሕይወቱ በኋላ አብርሒት አማካይነት እንደተማረከ ሲነገር፤ ጭብጨባው ቀለጠ። ስብሰባው ከመበተኑ በፊትም፣ አብርሒት በስብሰባው ላይ ለመናገር መፈለጉን አስቀድሞ ነግራ ኖር፣ ከተቀመጠችበት ተነስታ፣ የጭብጨባውን ማዕበል አብርዳ፣ መናገር ጀመረች።

“ለኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ እርካት የቆማችሁ ጓዶች! በመራራው ትግላችን ውስጥ፣ ዛሬ ለኔ እዲስ ታሪክ አጋጥሞኛል። ብዙ ሐተታ የሚጠይቀውን ይህን ታሪክ፣ ባጭሩ ለመግለፅ ብጥክር፤ ሊገድለኝ ያሳድድ የነበረው፣ የናቴ የአባቴ ልጅ፣ የጥንቱ አንጀቴ፣ የኋላ ጠላቴ፣ ዛሬ በጄ ወድቋል። እናቴም አባቴም ወንድሜም፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ አብዮት ብቻ እንደሆነ አምኜ፣ ለጋራው ትግል ከተሳማራሁበት ወቅት ጀምሮ፣ ብዙ መራራ ቅፅበቶችን አሳልፌ

አለሁ። ዛሬ ግን፣ የአብዮት መራራዊ ትግል ዋጋ፣ ድል ነውና፣ ይኸው፣ የማረከነው፣ የፋሽስት ጦር አዝማች ሆኖ የተገኘው ሻለቃ፣ የኔው የራሴ ታላቅ ወንድም የነበረ ነው። ለኔ ከዚህ የበለጠ ደስታ አላገኝም። ወደ ትግል ሜዳ ከመሠማራቴ በፊት፣ በየጊዜው ሊያስገድለኝ እስቦ ብዙ መከራዎችን አድርጉ ነበር። ዛሬ ግን ከኔ ቀድሞ ራሱ ወድቋል። ይህ ዓይነቱ ልዩ አጋጣሚ፣ ጠቅላላው የፋሽስት መንግሥትና ሠራዊቱ፣ ከጊዜ በኋላ፣ በተራማጅ ኃይሎች የማያቋርጥ ትግል፣ ተንኩታኩቱ እንደሚወድቅ፣ ይህ ዐይነቱ ድላችን ዐይነተኛ ምስክር እንደሚሆን አምናለሁ። የዛሬው አጋጣሚ፣ ራሱን በራሱ የሚገልጥ ልዩ አብዮታዊ ትግርት በመሆኑ፣ በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ልናገር አልፈልግም። አጭሩን ንግግራን ከመፈፀሜ በፊት ግን፣ ሁለት ነገሮችን እጠይቃለሁ።

የመጀመርያው፣ ዐብዮት “እየመረረ የሚጣፍጥ” አዝጋሚ ኪደት እንደሆነና፣ ታጋይ ጓዶች ሁሉ፣ ምንም ነገር ሳይፈትናቸውና ተስፋ ሳይቆርጡ እስከ መጨረሻዎቹ የድል ዋዜማ ቀን ድረስ፣ ትግላቸውን እንዲቀጥሉና የመራራ ትግላዊ አዝመራቸውን፣ ጣፋጭ ፍራ በመጨረሻ ላይ ሊያገኙ እንደሚችሉ አስታውሳለሁ።

ሁለተኛው ጥያቄዬ ደግሞ፤ ይህ የተማረከ ግፈኛ ወንድሜ፣ ከሠራዊቱ ፊት ቀርቦ፣ እኔ እህቱ አብርሒት መሆኔ ተገልጾለትና ተነግሮት፣ በኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝቦች ላይ ለፈፀመው በደል፣ ራሱ የራሱን ፍርድ በሠራዊቱ ፊት እንዲሠጥ እጠይቃለሁ።” ብላ እንደጨረሰች፣ በጭብጨባና በጥይት እሩምታ፣ ጉራው አስተጋባ። ወዲያውም ሻለቃ ወንድሚ፣ የፊጥኝ ታስር፣ ሠራዊቱ ከተሰበሰበበት ቦታ ላይ ቀረበ። የማረከቸው የገዛ እህቱ አብርሒት መሆኑ ከተነገረው በኋላ፣ ሁኔታውን አይተ እዲያረጋግጥ ተጠየቀ። የተቀለሰ ራሱን አቅንቶ፣ እንባ በሚያዘገቡ ዐይኖቹ ሊመለከት ቢጥክር ማየት አልቻለም። እህቱ መሆን እንዳለባት ግን፣ ለልቅሶ በሚጥክረው ድምፁ “እኔን ያለሷ ማንም ሰው ሊያጠፋኝ እንደማይችል፣ ድርጅቱን አውቃለሁ!” እያለ ተለፋደደ። በመጨረሻም ላይ፣ የፋሽስት ጦር አዝማች ሆኖ፣ በኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ ላይ ለፈፀመው ግፍ፣

ራሱ ለራሱ ፍርድ እንዲሠጥ ተጠየቀ። በሰማው ዜናና ባጋጠመው ልዩ ሁኔታ፣ ሕሊናው ዞርቦት፣ መናገር ስለተሳነው፣ እንዲት ጣቱን ቀስሮ በማሳየት “እንዲት የአብርሐት ጥይት ስለሆነ” ሲል የግዱን እንባ እየተናነቀው ተናገረ። ወዲያውም “የአብርሐት ጥይት የተከበረ ነው። ላንተ ለርካሹ ሰው፣ ለፋሽስቱ ውሻ እይሆንም ለከብር ጥይትን ያረክሰባታል ስለሆነ” ሲል የብርጌዱ፣ የፊልድ ኮማንደር ተናገረና፣ ሻለቃው ያ ሁሉ ሠራዊት ፊት እንደቆመ፣ ሁለት ደግን መትረየስ ይዘው በቀረቡ፣ ሁለት ተዋጊ ጓዶች አማካይነት፣ ራሱ በሰጠው “ያንድ ጥይት ፍርድ” ብቻ ሳይሆን ከመቶ በማያንሱ፣ በሚያንገበግቡና በሚቀጠቁጡ የጥይት ጅራፎች ተገረፈ።

(በምሕርት ታልፎ ቢሆን ኖሮ፣ ራሱን በማረም ይሻሻል ነበርን?)

----- * * * -----

እትብቱ ተቆርጦ ካረረሰት ምድር፣
የው ልጅ ካላፈረ፣ ከራሱ ሕዝብ ጋር፣
ምን መትኖ ያገኛል፣ ያገር ልጅነቱ፣
በተዘገ ሁሉም፣ ከራሱ ክፍት፣
ወገኑና ሕዝቡ፣ እንደሆነው ሆኖ፣
ላብርት ካላደገ፣ ምን ያገኛል መትኖ?
ከወላጆች ገያ፣ ካላፈረ በሥርዓት፣
እንደት ለሌ ይተላል፣ ልጅ ነኝ ለኛት ላሳት?
ምን ትርጉም ላለጠው፣ ባሕሉ ሆነ ሀገር?
ለጋ ልጅ ካደገ፣ በባላዳን ምድር፣
በሐት “ተቆረጠ”፣ የጊጣፍጥ “እትብት”፣
ሕግ ላለት ነው፣ የልደቱን መረት
እንቅስቃሴን፣ ያን ተዘገ ሕግ፣
ባይመርጥና ለይተል፣ ራሱም መወሰን፣
ክር ገያ እውጥተ፣ ለሌላ ባሕሉ መሰጠት፣
ወገኛል ነው ከነኔ፣ ለሰተጭ ለሰጥሕረት።
ካህን-አቶ፣ መገረስ፣ ቢሆን ለግዳብር፣
በጉልግላው እንጅ፣ በወትላው ባልክር፣
እሱም ይቻል ክር፣ ክር ውስጥ ግስተግር
ተዘገ ልጅ ወሰዱ፣ ባርግዶ ከመንከር!!

መንደርደርያ

ሕፃናት በተፈጥሮአቸው ታብላ ራዛዎች ናቸው። በኅሊናቸው እነፃር፣ ምንም ያልተፃፈባቸው ሌጣ ብራናዎች ፣ ማንኛውም ሰው፣ በለጋ ዘመናቸው ወቅት፣ የፈለገውን ቢፅፍባቸው፣ ሌጣ የኅሊና ሠሌዳቸው እንዳለ ይቀበለዋል። ማንም ሰው፣ የፈለገውን ቢኩልባቸው፣ የልቦና መድሐኔታቸው ያንፀባርቀዋል።

የዘመናችን የሀገራችን ኢሕዝባዊ መንግሥት፣ ለኢትዮጵያ ሕፃናት ተቀዳሚነት የሚሰጥበት አንዳንድ አጋጣሚዎች ቢኖር፣ ይህን የተፈጥሮ ልዩ ምሥጢር በመረዳቱ ነው። በየቀበሌው የኪነት ክብብ አማካይነት፣ የሆነ ያልሆነ ምናምንቴውን ሲለቀልቅባቸው ይውላል። የሕፃናት አምባ ብሎ በሠየመው፣ የእምቦቃቅላ-ሕፃናት ማጉራያው፣ ፈልቶ ያልወጣለትን የግል ራሱን ጥንስስ ድፍድፍ ሲገታቸው ይውላል። ከዚህም አልፎ፣ ከጌታቸው ሀገር ሞስኮ ልኮ፣ ከላሳን ይበግታቸዋል። በርሊን ልኮ፣ የሰላይነት ኢስብዓዊ ተግባር ያስተምራቸዋል፣ በነዚህ ልዩ ልዩ የገፁሐን ሕፃናት መቅሠፊያዎች አንፃር፣ ወደ ሌላ ወዳጅ ሀገር በብዛት የተላኩትን ሕፃናት፣ ለምን ዓይነት ግብ ተጠምቀው ሊዘጋጁ ይሆን ?

ዕድሜው እጅግ አጭር እንደሆነ፣ ገና ያልተከሠተለት፣ የኢሕዝባዊ መንግሥት፣ ለረዥም ጊዜ ምኞታዊ እቅዱ፣ የማያዘጋጀው ነገር የለም። ከነዚህ ዝግጅተቹ ውስጥ፣ እንደ ጭቃ እየጠፈጠፈ፣ በአምሣሉ እየቀረፀ ለማውጣት፣ እንዳሻንጉሊት የሚጫወትባቸው ሠራዊት-ሕፃናት ይገኙበታል። ባለፉት ጥቂት ዓመታት ውስጥ፣ ለዚህ ግብ ወደ ውጭ የተላኩት ኢትዮጵያውያን ሕፃናት፣ ወላጃቸውን የኢትዮጵያ ሕዝብ አንጀቱን አቃጥሎበታል። ከሀገሪቱ ውስጥ ያሻቸውን ሁሉ ሀብትና ንብረት እየዛቀ ሲወሰዱ ያልቆጩውን ያህል፣ ከአብራኩ ተከፍለው፣ ከማኅፀኑ የወጡትን ልጆቹን፣ ያለወላጅና ያለተወላጅ ግላዊ ፈቃድ፣ በገድ እያንጠለጠለ ሲወሰድበት፣ ልቡ እስኪደግ አብገኖታል። ሕፃናቱ ራሳቸው ቢሆኑ፣ ለመከላከል ያልባለቁና አቅም የሌላቸው በመሆናቸው፣ ዝም ብሎ ከመሔድ በስተቀር፣ ሌላ አማራጭ አልነበራቸውም። መሔዱንን ይሁሉ፣ የሆነው ሆኖ፣ በማያውቁት ሀገር፣ በዚያ ለጋ የሕፃናት እድሜያቸው ከተላኩ በኋላ፣

ያጋጠማቸው ሁኔታ ምን ነበር ? “ሠመነ” ከሌዲት ሕፃናት እንዲ ናት። ይህች እምብቃቅለ ሕፃን፣ የገጠማት መከራና ፍዳ ሁሉ፣ ሌሎቹንም ሕፃናት የጉሸማቸው ስለሆነ፣ የሠመነ ታሪክ ስለሌሎቹ ኢትዮጵያውያን ከርታታ ሕፃናት ጭምር የሚናገር ወኪልና ቀላጤ ነው። ወደ ተከታዮቹ ገዶች ሲያመሩ፣ የሕፃናቱን አሳዛኝ ሁኔታ ተመዝግቦ ያገኙታል።

እንደሚታወቀው ሁሉ፣ ማንኛውም ልጅ በተወለደበት ማኅበረ-ሰባዊ ባሕልና አካባቢ ውስጥ ሆኖ፣ ከወላጆቹ፣ ቤተ-ዘመዶቹ ባልገጀሮቹና ባጠቃላይም ወገኖቹ ጋር ሆኖ ቢያደግ፣ ሰብዓዊነትና የሰብዓዊነትም መብት ጭምር ነው። ይህ እስካልሆነም ድረስ፣ በአንድ ሀገር የተወለደ ሕፃን፣ በሌላ ሀገር እስካደገ ድረስ፣ የባዕድ ስሜት ተገዥ የማይሆንበት ምክንያት የለም። ለጋ ሳለናው፣ ለባዕዳን አካባቢ በቀላሉ ተገዢ ለመሆን በመቻሉም፣ ጥንተ ባሕሉን፣ ቀስ በቀስ አጥፍተ ልሙጥ ይሆናል።

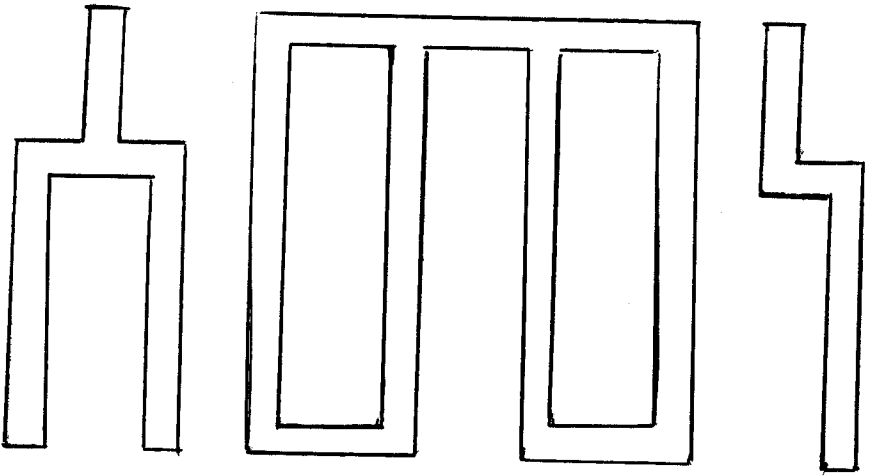
በተለይም እንደ ኢትዮጵያዊ ያለውን ከባድ ባህል፣ እንኳንስ በባዕድ አካባቢ ተቀምጦ፣ ውስጡም እንኳ ሆኖ መንከባከብ ስለሚያስቸግር፤ እነይሉኝታ፣ እነአክብርተ- ሰብ፣ እነ-ባሕርየ-ጨዋነት፣ እነጠባየ-ሸጋነት፣ እነትህትና፣ እነማስተዋል፣ ... ድራሽ አባታቸው ይጠፋል። ሕፃኑም፣ ላልተወለደበትና ዘለዓለም ለማይኖርበት ባዕድ ሀገር ባሕል፣ ባሪያ ሆኖ ይቀራል። የኋላ ኋላም፣ ከትውልድ ሀገሩ ቢመለስ፣ የባሕል ግጭት ተፈጥሮበት፣ መላ ሕይወቱ መቅኖ አጥተ ይኖራል። በሌደበት ቦታ ሁሉም፣ ሁለት ወዥንብር የመታው ባሕል የተጫነ ሠረገላ በመሆኑ፣ መንገዶቹ ቅርቅፍት ይበዘብታል።

የየትኛውም ሕዝብ ቢሆን፣ የማኅበረ-ሰብ አቋም መላላት ካልሆነ በስተቀር፣ ምንም ያህል ችግረኛ ቢሆን፣ የገዛ ራሱን እምብቃቅላ ለጋ ሕፃናት፣ በባዕድ ሀገር ጥግዚትነት እንዲያደጉ አያደርግም። እንደ ኢትዮጵያውያን ያለ ባሕለ-ወዳድ ሕዝብ፣ ጨርሶ ካላበደና፣ ጨርቁን ጥሎ ካልወፈፈ በስተቀር፣ እንዲያ የሚሳሳላቸውን ልጆቹን ከጉያው አውጥተ፣ ለሀገሩ ምድርም ሆነ፣ ለሚንገበገብለት ባሕሉ፣ እጅግ በራቀ ሀገር ውስጥ ልኮ፣ በባዕዳን ጥግዚቶች

እንዲያደጉ አያደርግም። በርግጥ ነካ እርጉት ካልሆነ በስተቀር፣ ተተኪ የሚሆኑትን ያዲስ ትውልድ ወኪሎች፣ ከባሕር ማዶ ልኮ፣ በባዕዳን ባሕል እንዲበከሉ በጭራሽ አያደርግም። የትኛውም ሕዝብ፣ ከገዛ አብራኩ የተከፈሉ፣ የገዛራሱን ልጆቹ፣ ለጋጠ-ወጥ የባዕድን ባሕል መጫወቻ አሻንጉሊት አያደርግም። ይህ አሳዛኝ ሁኔታ ግን፣ ምንም ያህል የተጠላም ቢሆን፣ ባሳዛኞቹ ኢትዮጵያውያን ላይ፣ በዘመናችን ተፈጽሟል። ይቶ አጭር ታሪክ፣ የዚህ አሳዛኝ ሁኔታ ምሥክራዊ ሥንክሳር ናት።

እዚች መጨረሻ ነጥብ ላይ፣ ላስታውሳችሁና ላስገነዝባችሁ የምፈልገው፣ “መጨረሻው-አያምር” እንደሚሉት ሆኖ እንጅ፣ በበኩሌ ታላቅ ታጋይ የዚያ ሀገር መሪ፣ የነብራገፔኔሽን ግዳጃዊ ምክር ተቀብለው እንዲያ ያለውን አስተዛዞሊ ድርጊት ፈጽመው ይሆናል እንጂ፣ በፊተኛው ዘመናቸው፣ ከእንደዚህ ዐይነቱ ድክመታቸው ባሻገር፣ ጉረቤታቸው ላይ የሚንጉማለለውን፣ የዘመናችንን ጭራቅ ኢምፔሪያሊዝም ገድግደው ያቆሙ፣ ታላቅ ጀግና በመሆናቸው፣ አድናቆቴ ፅንፍ የለውም።

“... እንጀራውስ ይቅር፣ ወጡ የታለ ?” አለች ሰመነ በስተጌኒ ግራና ቀኝ ማዕድ ላይ የቀረቡትን ጓደኞቿን እየጉሸመችና በሹክሹክታ እየጠየቀች።

“ዝም ብለሽ ብትበዩ ይሻልሻል ! አለበለዚያ እዚያ ግድግዳ ላይ የተሠቀሉት፣ ጭራቅ ከነነፍሰሽ ይውጡሻል !” አለ በማስፈራራት፣ ከበስተቀኝ የተቀመጠው፣ ካብሮ ዘመት ጓደኞቿ ሁሉ ተንኩላኛውና ቀጠጡ ኪሩቤል።

“ውነቱን ነው-፤ ትላንትና ሞግዚታችን፣ ባለጌ የሆናችሁትን ልጆች ሁሉ እኛ የግድግዳው ላይ እስፈሪ ሰውዬ ይቀጧችኋል ብለን የለ !” አለች ሰስና፣ ጓደኛቸው ኪሩቤል ላቀረበው የማስጠንቀቅያ ምክር ድጋፍ እየሰጠች።

“የቀረበልሽን ዝም ብለሽ ብትጠርጌ ይሻልሻል” አለ ኪሩቤል፣ እያስጠነቀቀ።

“እንዴ ምን ማለታችሁ ነው። እኔኮ ወጥኮ በጣም ነው የሚጣፍጠኝ። በተለይ ያኔ እማማ በእንቅጣጣ ሰለት የምትሠራው ወጥኮ፣ ከኮረሜላም ሆነ ከቸኩላታ ይበልጥ ያጓጓኛል። ሲጣፍጥ ሌላ ነው። እጅ ያስመጥጣል።” አለች ሰመነ፣ የናትዋ ጣፋጭ ወጥ ትዝ ብሏት እንጣም፤ በሁለት ዓይነቷ ዳር ዳር ቅዝቃዛ እያሉ።

“ጠብቂ፣ እናትሽ ወጥ ታመጣልሻለች።” አለ ያ አብረው ከዘመቱት ወጣቶች ውስጥ፣ ሞላጫውና አጃፊው ኪረቤል።

“እዚህ ሀገር እኮ፣ እንኳን ወጥ ሊሠሩ ቀርተ፣ ራሱ ወጥ የሚለውን ቃል አያውቁትም። ሰመነ፣ እባክሽን እኛ ሁላችንም ብንሆን ወጥ ብናንን ጠልተን አይደለም። ግን ባገሩ ውስጥ፣ በጭዳሽ ስለማይገኝ ነው፣ አለፍላጉታችን ይህን ፓስታና ሩዝ ከመኩሮኒ ጋር የምንውጠው።” አለች ሰመነ የሰመነን ፊት በማሐረቧ እያባበሰች።

“ሌላ ቀን እሺ፣ የዘወትር ቀን ስለሆነ፣ ማንኛውንም የሚያቀርቡልንን እንብላ፣ ዛሬኮ የዕንቅጣጣ ስዓል ነው። ሌላው እንኳ ባይገኝ፣ እንዴት ያ የሚጣፍጠኝ ወጥ ይጥፋ። እማማኮ ትዝ እያለች እያለች ... እያያለለችችንን...” ሰመነ፣ የናት ትዝታ፣ በዕንቅጣጣ ስዓል ወጥ ምክንያት ተቀስቅሶበት እየተሠቀሰቀች ልቅሶዋን ታስነካው ጀመር።

“ኮምፓኒር፣ ኮምፓኒር፣ ምን ሆንሽ።” አለ ከበስተፊቷ ከጠረጴዛው ማዶ የተቀመጠው ሌላ ወጣት፣ የቀዘዘው እንጣዋ፣ እየተንሰቀሰቀች ስታለቅስ በፊትዋ ላይ ሽረር እያለ ሲወርድ አይተ።

“እሷ እባክህ፣ ወጥ ከአዲስ አበባ ካልመጣ ነው የምትለው።” አለ ያ ተንኮለኛው ኪረቤል፣ እየሣቀ።

“እዚህም እንዲ የንጀራን ያለህ እያለች ትንሾኳሽ ነበር።” አለ የበስተፊታቸው ልጅ።

“አብሲቱ ተጥሏል፣ ሲደርስ ይመጣልሻል፣ አትላትም” አለ ያ ኪረቤል።

“ቀልዱን ተውና፣ ዛሬ መነጫነጫቸው ይገባቸዋል። እንዴት በዕንቅጣጣ ሰለት፣ በአዲስ ዓመት፣ ዓመት በዓል ምድር፣ ሌላው ቢቀር እንኳ፣ ወጥ አያዘጋጁልንም።”

በዚህስ ጉዳይ እነሱን ብቻ ሳይሆን ሁላችንም ደብሮናል።” አለ ከበስተፊታቸው ተቀምጦ ያለው ጓደኛቸው፣ የኪረቤልን ቀልድ እያክቸለቸለ።

“እንተም ለካ አልጫ መረቅና ደር ወጥ፣ በዓይንህ ላይ ብኸ ብሎብህ ነሯል።” አለ ኪረቤል፣ መልሶ በጓደኛው ላይ እያሾፈ።

“ሁላችሁም ድብርታዎች ናችሁ። መቀለጃ ብታጡ፣ በጓደኞቻችሁ ታላግጣላችሁ። እንድ እንኳ ጤነኛ ልጅ ከማሐላችን ላይገኝ ነው።” አለች ሰመነ እየተቸች።

“እንቺን ደግሞ ምን ትዝ ብሎሽ ይሆን ? ቆሎ ወይስ አሹቅ፣ ቅራሬ ወይስ አራሬ ?” ኪረቤል ሰመነን ማሸጫጠጡ ነው።

“እኔስ።” አለች ሰመነ እንደመቀጣት እየቃጣት፣ “እኔስ የናፈቀኝ፣ የናቲ ወጥና እንጀራ፣ ወይም አንተ እንደምትለው፣ ቆሎና አሹቅ ወይም ቅራሬና አራሬ ሳይሆን፣ ራሰዋ እናቲ ናት።” አለች።

“ጠብቂ፣ ከሰማይ ትወርድልሻለች።” አለ ያ ኪረቤል ይበልጥ እያበሸቃት።

ማዕድ ላይ ተቀምጠው፣ እንዲህ እንዲህ ያለውን ትዝታ እያነሱ ሲበሻሸቁ፣ የሰመነ የነፈረ ናፍቀት ገንፍሎ፣ ልቅሶዋን ቀጥላ ኖሮ፣ ያ ከበስተፊቷ የተቀመጠው ልጅ፣ ሞግዚታቸውን ካለብት ክፍል ጠርተ፣ ስለ ሰመነ ሁኔታ ይነግርና ሞግዚቷ

ይመጣሉ። ማልቀስ የተከለከለ ስለሆነና፣ ከዲስፕሊን ጉድለቶች እንደከፍተኛም

ሰላሚቆጠር፣ ሞግዚቷ ወዲያው አጣድፈው ሰመነን ቢርአቸው ይወስዷታል። ከሩብ ሰዓት ቀይታ በኋላ፣ ይዘዋት ይመለሱና ከነበረችበት የማዕድ ወንበሯ ላይ ካሰቀመጧት በኋላ፣ የቀረበላትን መመገብ ስትጀምር አይተው፣ ተመልሰው ወደ ቢርአቸው ይሔዳሉ። ሰመነም፣ ውስጥ ውስጡን እየተንገሠቀሠቀሰ፣ የቀረበላትን ያለ ምንም ቅሬታ መጥረግ ጀመረች።

“ኻያ ወይስ አሥር ፣” አላት ያ ተንኩለኛው ኪሩቤል፣ ገና ተቀምጧ መብላት እንደ ጀመረች፤ ሞግዚታቸውም ካካቢያቸው እንደ ሔዱ አይተ።

“ኻያ ይሆናል እንጅ ፣ መዳኛን አታየውም ፣ ፍም መስሏል ፣” አለች ሶስና፤ እንደ ማስተዛዘንም፣ ደግሞም ምክሯን ስላልተቀበለችት እንደ ማቋቋትም እየቃጣት።

“ወጡን ወይስ እንጀራውን የሰጧት ፣” አለ ያ ኪሩቤል እየሳቀ።

ሲወረወረውም ሆነ ሲያነሳው አልታየም፤ ያ ከበስተፊታቸውም ያለው ልጅ፣ በኪሩቤል ቀልድ ተናዶ፣ ይበላው የነበረውን ገንፎ መሰል ሾርባ፣ ከነሣህኑ አንስተ ከኪሩቤል ፊት ላይ ሲለድፍበት ብቻ፣ መላው ማዕድ ላይ የነበረ ወጣት በሁኔታው ይረበሻል። ደግነቱ ሣህኑ ከፕላስቲክ የተሠራ መሆኑ በጆ እንጂ፣ ከኒኬል ወይም ከመስተዋት የተሠራ ቢሆን ኖር፣ የኪሩቤልን መላ ገፅታ ወዲያው ባጨራመመው ነበር። በዚያ ግርግር አብዛኛዎቹ ደንግጠው፣ ግማሹ ሹካና ማንካውን ከወለሉ ላይ ሲጥል፣ የቀረው ደግሞ የሚመገቡትን ጠረጴዛ አናግተውት ኖር፣ ላጭርም ጊዜ ቢሆን፣ ቀበር ከመሐላቸው የገባቸዋቸው የበግ መንጋ መስለው ነበር።

“እኔ ሞግዚቷን መጥራቴ፣ ብሶቷን እንዲያበርዳላት፣ የለቅሶዋንም መነሻ ተረድተው፣ መፍትሔ እንዲፈልጉላት ነበር እንጂ፣ አንጠረኛ ያቀረበው የጋለ ብረት ይመስል፣ እኛን ፍም እስኪሆን እንዲቀጠቅጡላት አልነበረም አለ” ያ ከበስተፊታቸው የነበረ ልጅ፣ የለበሰውን ሽሚዝ እጅጌ ወደ ላይ እየጠቀለለ፣ ድብድብ የሚፈልግ ቢኖር እየተዘጋጀ። ምግብ አሳላፊዎቻቸው፣ አለወትርአቸው፣ በወጣቱ እንደዚያ መሆን ተደናግጠው፣ የሚይዙትና የሚጥሉት ጠፋባቸው። የምግቡን አዳራሽ፣ ተማታ ዋጠው። ከጥቂት፣ ዳር ላይ ካሉ ልጆች በስተቀር፣

በመላው ከመቀመጫቸው ተደናግጠው በመነሳት፣ ሁኔታውን ለማየት ይጣደፋሉ። ይህ ሁሉ ሲሆን፣ ሞግዚታቸውም አልመጡም ነበር። ብቻ ያ ኪሩቤል፣ ፊቱ ላይ የተለጠፈበትን ገንፎ መሰል ሾርባ፣ በዐሥር ጣተቹ ይቧጥጣል። ከመቀመጫውም አልተነሣም ነበር። በጣም የሚገርመው ደግሞ፣ እንደዚያም ያለ ሁኔታ ገጥሞት፣ መቀለዱን አላቆመም ነበር። ልጆቹን ሁሉ ያሣቃቸው “... ሀገራችን ብንሆን ኖር፣ በዛሬው ቀን አባባይ ሆይ ወይም ሆያ ሆይ እንጨዋት ነበር ፣ ይኸ አሁን የምታዩት ድርጊትም፣ የእንቁጣጣሽ በዓል መስተናገጃ፣ የዚህ ያለንበት ሀገራችን ያበባይ ሆይ ጨዋታችን መሆኑ ነው ፣” ያለው ፊዝ ነው። መጋቢዎቻቸው፣ ሞግዚታቸውን ሊጠሩ ሔደው ኖር፣ አምስቱም ሞግዚታቸው ከተፍ አሉ። ወዲያው፣ የዕለቱ የምግብ ፕርግራም ሰዓት የተፈፀመ መሆኑን፣ ለሁሉም ልጆች ነግረው፣ ወደ የመኝታ ቤታቸው ሲበትኑ፣ ለዕለቱ ረብሻ ምክንያት የሆኑትን፣ አምስት ልጆች መርጠው የምርመራና የጠባይ ማረሚያ ብለው ወደ ሰየሙት፣ እንዲት ጠባብ ክፍል ወስደው ያሸጓቸዋል። ሰመነ፣ ሶስናና ኪሩቤል፣ ከቀሩት ሁለት ጓደኞቻቸው ጋር፣ በዚያች ክፍል ብቻቸውን በነበሩበት ወቅት፣ እንደ እንድ ልብ መካሪ፣ እንደ እንድ ቃል ተናጋሪ ሆነው፣ ሞግዚታቸውን የሚመክቱበትን መከላከያ ሐሳብ ይመሣጠራሉ። ያዘጋጁትም ዘዴ፣ “እንዳ መጋቢያችን ነው፣ ኪሩቤል ላይ ሾርባውን አውቀ ከነ ሣህኑ የለጠፈውና፣ እዚህ ሀገር መኖር አንፈልግም ፣ ለቅጣትም ሆነ ለሌላ፣ ሀገራችን እንድ ትመልሱን እንጠይቃለን” የሚል ነበር። “... ሀገራችን መልሱን ከሚለው ርእሱ ሐሳብ ላይ ለመነሳት፣ አሳማኝ የሆኑ ምክንያቶችን መደርደር ነበረባቸው። ከመጡበት ጊዜ ጀምሮ፣ ያጋጠማቸውን ልዩ ልዩ ችግሮችና ብሶተች፣ በየመልካቸው መወያየትና መተንተን ነበረባቸው። ለዚህ ዐይነት ዝግጅት፣ ያምስቱ ጓደኛዎች ጥፋተኞች መባልና በተወሰነች ትንሽ ክፍል ውስጥ መገለል፣ ጥሩ አጋጣሚና ምቹ ቦታ ሆኖላቸዋል። ለሁለት ዓመታት ጊዜ፣ በሕፃንነት ላጋ ዕድሜያቸው፣ ያለ ውዳታቸው ሲያመነኾቹ የኖሩትን የስቃይ ማዕድ ሁሉ፣ እንደገና ተንትነው በማየት፣ ማመስኳት የጀመሩት በዚያ ወቅት ነው። ቀደም ሲል

ግን፣ የሚፈፀምባቸውን በደል መተንፈሻ ቀዳዳ ባገኙ ቁጥር፣ በያጋጣሚው ለማጋለጥና፣ በትንሹም አቅማቸው ከማመጽ አልተቆጠቡም። ወላጅ አባቶቻቸው፣ የፋሽስት መንግሥት በፈጠረው ለራሱመዳኛ ተብለው በተፈጠሩ፣ ምክንያት-የለሽ ጦርነቶች፣ በጦርነት ሜዳው በመውደቃቸው፣ የካሣን ይሉ የማባረርያ፣ ተብሎ በተዘየደ ጥበብ፣ ከአንድ የወላጅ ሀገር መናገሻ ከተማ ከሆነው ውስጥ፣ እየተማሩ እንዲያድጉ፣ የተበየነባቸው አሳዛኝ ወጣቶች ናቸው። ገና ዓላማው ተወጥኖ፣ ሐሳቡ ለወላጅ እናቶች፣ አንዳንድ ልጆቻቸውን፣ ለጉዞው እንዲያዘጋጁ ሲነገር፤ ባሎቻቸውን አለእግባብ ላጡት ወላጅ እናቶች፣ በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ ሆኖባቸው፣ ለወር ጊዜ ያህል፣ ለቅሶ በለቅሶ፣ እንባ በእንባ ሆነው፣ የወላጅ አንጀታቸው፣ እርር ትክን ሲል ሰንብተ ነበር። ሕፃናቶቹም ቢሆኑ፣ ባጡአቸው አባቶቻቸው፣ የደረሰባቸው ሐዘን ገና እንፋሎቱ ሳይከሰም፣ ከወላጅ እናቶቻቸው ተለዩና፣ ባዕድ ሀገር ሒዱ፣ የሚል አስደንጋጭ መዓት ሲመጣባቸው፣ ሊደርሰባቸው የሚችሉውን፣ ሠቅቃውና ሆደ ባሻነት፣ ማንም ሰው ሊረዳው ይችላል።

ወደዱም ጠሉም፣ እናቶቻቸውንም ሆነ ሀገራቸውን፣ ከባሕላቸው ጋር ጥለው የመሔዱ ጉዳይ፣ ከላይ በጫና የወረደ፣ ፋሽስታዊ ትእዛዝ በመሆኑ፣ ዝም ብሎ ከመንጉድ በስተቀር፣ ሌላ አማራጭ አልነበራቸውም። የህን ትእዛዝ ለመጣስ የሞከሩ፣ ባለአንድዬ ልጅ የሆኑ እናቶች፣ አንድ ልጃችንን አንሰጥም በማለት፣ በማንገራገራቸው ብቻ፣ እውስጥ ይሆን ስመጥ፣ የት እንደደረሱ አይታወቅም። ከያሉበት ተሰባስበው፣ አዲስ አበባ ካለ አንድ የጉዞአቸው መዘጋጃ ሥፍራ በነበሩበት ወቅት፤ አለመጠን እግተ ከነበረው፣ ከያንዳንዱ ተጓዥ ወጣት፣ በየቀኑ ይታለብ የነበረው የዕንባ ፍሳሽ፣ ከጋሎኖች አልፎ በርሜሎችን ሊያጥለቀልቅ ይችል ነበር። እንግዲህ ከትብቱ በመቀሥ ተጉመዱትን ያህል ነው፣ እናቶችንም ሆነ ተጓዥ ልጆቻቸውን የተሰማቸው። አንዳንዶቹን እናቶችን፣ ልባቸውን እንደመንካት አድርጓቸው፤

“ሞትና መለየት ምን አንድ አደረገው፣

ጥት ይሻል የለም ወይ ቁርጡ የታወቀው ፤” የሚለውን ዘፈን እያዘመ፣ የለቅሶ ያህል ተጠቅመውባቸዋል። “የልጆቻችን ጥግዚቶች እንሁን የሚሉትንም እንደ ሆነ፣ እዚሁ ሃገራችን መጥተው፣ ምን ዓይነት ሰዎች እንደሆኑ እይተናጥባለሁ። እነዚህን እምብቃቅላ፣ ሕፃናት ከነዚያ ሕዝቦች ሀገር ወስዶ ማስተማሩ፣ የወደፊት ጥፋታቸው እንጂ፣ ልማታቸው አይታየንም።” በማለት፣ ቅን ሀሳባቸውን የሠነዘሩ ሰዎች ሁሉ፣ ጥተዋል ወይም እሥር ቤት ናቸው። ሕፃናቱ ሀገራቸውን ለቀው ለመሔድ ከየናተቻቸው እየነጠቁ ሲያመጡ፣ የነበረውን ግዜያዊ ትርጉም ለመግለፅ፣ የየትኛውም ቋንቋ ቃላት ቢሆኑ ዐቅም አይኖራቸውም። በእንደዚያ አሸባሪ ግዴታ ተወስደው፣ ከጥግዚት ሀገር ከተማ ከደረሱ በኋላ፣ የመጀመርያውን ዓመት ጊዜ እንዴት እንዳሳለፉት መግለፅ፣ ቋንቋን አያስጠቅስምና፣ ዝም ማለቱ ይበጃል። የሕፃናቱ የመከራ ስንክሳር ይከፈሉም ከተባለ፣ ራሳቸው በሦስተኛ ዓመቱ፣ የእንቁጣጣሽ በዓል ዕለት፣ የጀመሩትን የዐመፅ ዝግጅት ሲተነትኑ በነበሩበት ወቅት፣ የሆነውን ራሳቸው ይናገሩ።

“ጠባሳዬ ዛሬም እያመረቀዘ ነው ፤ ተመልከቱ ፤” አለች ሰመነ፣ የከንዳን እጅጌ ወደ ላይ እየጠቀለለች፣ የእንቅልፍ መርፌ እያሉ፣ ለዓመት ያህል ሲጠቀጥቱት የነበረውን ከንዳን እያሳየች፤ በዚያች ጠባብ የመቅጫ ክፍል ውስጥ እንዳሉ።

“ማን ያልቀመሰ አለ ብለሽ ነው፣ ለኛ የምታሳዩን ፤ ይልቅንስ እንዴት ባለ አቀራረብ ብንፅፈው ነው፣ ብሶታቸንን በጉልህ ሊያሳይልን የሚችል ?” አለች ሰሰና፣ እቤቱታቸውን ለማቅረብ በሥውር እያዘጋጁ ነው።

“ለመጻፉ ችግር የለም ፤ ግን ቅደም ተከተሉን ማስተካከል ይኖርብናል ፤” አለ ያ ኪሩቤል በጸሐፊነት የተመረጠው እሱ ነበርና።

“ቅደም ተከተል ስትል ምን ለማለት ፈልገህ ነው ?” አለ ያ ፊቱ ላይ፣ ሾርባ የቸለሰበት ጓደኛው።

“ቅደም ተከተል ስል፣ ያኔ ገና ወደ እዚህ አገር ልንመጣ ስንዘጋጅ፣ እናተቻችን የሆኑትን መሆን፣ እኛን ከነሱ ላለመነጠል፣ ያደረጉትን የተቃውሞ ተጋድሎ፣

በዚህም መነሻ የደረሰባቸውን ፍጻኔ ግፍ፣ ጓላም እኛ በዚህ በባዕድ ሀገር፣ እናተቻችንም በሀገራችን ሆነው፣ የሚሰማንና የሚሰማቸውን የናፍቆት ሰቀቀን፣ እንደ ፋብሪካ እቃ የራሳቸው ሥራ አርገው ለማውጣት፣ በየዕለቱም ስለሚጫወቱብን ድርጊት፣ ...” ማለቱ ነዋ ፤

“እሱማ ምን ይቀራል ፤ የእኔ እናት፣ አንድ የነበርኩ ልጁ፣ እኔ ያለፍላጉቷ፣ እዚህ ተገድጄ በመምጣቴ ያለቀሰችበት ሁሉት ዐይኔ ጠፍቶ፣ እውር መሆኔን፣ አንድ ጓደኛዬ በተዘዋዋሪ ፅፎልኝ፣ ደብዳቤዋ ደርሶኛል።” አለ ያኛው።

“እኔ ከተለየኋት ጀምሮ፣ ከአልጋ ላይ ሳትወርድ፣ እንደማቀቀች ያለች መሆኑን፣ በየጊዜው በመስማቴና የናቴም ጤንነት፣ እንደወትሮ ሊሆን የሚችለው፣ እኔን ስታገኝ ብቻ መሆኑን ስለእማውቅ፣ ለዚህ ግብ መታገል እንዳለብኝ የናንተን ምኞትና ሐሳብ አላውቅም እንጅ፣ የኔ የግሌ ምኞቴና እዚህም እስካለሁ ድረስ፣ የማንቀሳቅሰው መፈክራ ነው ፤” አለች ሰመነ፤ ለዚህም አባባሏ፣ ባንድነት “እናቱን የሚጠላ ማን አለ ፤” አሏት።

“እኔ ብዙ ጊዜ እንደማስበው ከሆነ፣ ተቃውሞአችን መልክ እንዲይዝና ከብደትም እንዲኖረው ከፈለግን፣ እንደ ጭራቅ ማሰፈራሪያ የሆነብንን፣ የዚህን የግድግዳ ላይ ሥዕል፣ ከክፍላችን፣ ከምግብ ቤታችን፣ ከመኝታ ቤታችንና እኛ ከምናይበት ቦታዎች ሁሉ እንዲነሳልን እንጠይቅ። አቅማችን የማይፈቅድልንም ቢሆን፣ ቀራጥነታችን በሚያስገኝልን ጉልበት ተደፋፍረን፣ በሕግና በሥርዓት እንዲያነሱልን የጠየቅነውን ባይፈፀሙ፣ በተባበረ ዐመፅ ተነሳስተን ፎተግራፋ፣ ከተሰቀለበት ቦታ ሁሉ እያወረድን፣ እንክትክቱን እናውጣ። ምናልባት ይኸ ተግባራችን ብቻ ወደ ሀገራችን ለመመለስ የሚረዳን፣ ዐይነተኛ ምክንያት ባይሆንም እንኳ፣ ለጀመርነው ተቃውሞ ጥሩ መነሻ ምክንያት ሊሆን ይችላል እላለሁ” አለ፣ በኪሩቤል ላይ ሾርባ ቸላሹ ወጣት፣ በተግባር እንጅ በጽሑፍ አቤቱታ አለማመን እየገለጠ።

“ምንም ሕፃናት ብንሆንም ቅሉ፣ የደረሰብን ችግርና መከራ፣ ያጉላመሰን መሆኑ፣ ሁላችንም የተሰማን ይመስለኛል ፤ አሁን እሱ ያለው ጥሩ ነው። ግን ሰዎቹ

ጥኞች ስላይደሉ፤ ዐመፅን ለማብረድ፤ በጥያቄችን መሠረት፤ የመሪውን ፎት አንስተው የኛን “ሀገር መሪ” ይቱኩ ይሆናል። የኛ ዐመጽ ግብ ግን፤ ሀገራችን መመለስ ነው። ታዲያ በፎቶው መለወጥ ሊሸነግሉን ቢፈልጉስ ?” አለች ሰመነ።

“እዚህ አምጥተ፤ መከራችንን እንድንጠብስ ያደረገው ዋናው እሱ አይደለ እንዴ ? የሱን ፎቶ ቢተኩ፤ ጭራሽ ከተሰቀለበት አለማውረድ ነው። እዚያው እንዳለ መስተዋቱን እያንከታከቱ በፎቶው ላይ ቀለም መቸለስና፤ የሆነ ያልሆነ ነገር እየፃፉ ማብሸት ነው።” አለች ሰመነ።

“የራሱን ልጆች ጥስኮ ኢምባሲ ልኩ ያቀማጥላል። እኛን ግን እዚህ አምጥተ፤ በባይተዋርነት በባቢሎን ከተማ፤ የቸነፈር እሳት ያቃጥላል ---የምትሉት፤ ለመሆኑ እናንተም እንደሱ ልጆች፤ በአምባሳደር የኑሮ ደረጃ፤ ከልዩ ወጭ ጋር ለመንቀባረር ትፈልጋላችሁ እንዴ ?” ያ ነገረኛ ኪሩቤል፤ ከጥቂት ጋብታ በኋላ፤ የተለመደ አሽመሩን ሲጀምር የተናገረው ነው።

“በላ አንተ ደግሞ፤ እንደቀረት ቁርጠኛ ደጋፊዎቹ ተከላከልላታ ፣ እኛ ግን በምንቻለው ሁሉ፤ ተቃውሞ ፈጥረን አገራችን የምንመለስበትን መንገድ፤ ከማዘጋጀት ወደ ኋላ አንልም። ሶስናም ያለችው ወርቅ ነው። የሱን ፎቶ መተካታቸው አይቀርም። እንዳለችው መስተዋቱን እየሰባበርን፤ ፎቶው ላይ፤

“ትልቁ ጽኑር፤ ትላንት ቢጠፋ፤

ትንሹ ጽኑር፤ ዛሬ ተስፋፋ ፣”...እያልን፤ እንለጥፍበታለን” አለ፤ ያ ኪሩቤል ፊት ላይ ሾርባ የቸለሰው ልጅ።

“ይልቁንስ ሌላውን ተውና፤ የተቃውሞ አቤቱታችንን በምን መነሻ ላይ ብናደርገው ይሻላል። እዚህ ላሉትም ጥቂት ደጋፊዎቻቸው አብሮ ዘመተች፤ ቢቻል ልናሳምናቸው እንጥክራለን፤ አለያም ምሳቸውን እንሰጣቸዋለን” አለች ሰመነ።

“እንግዲያውስ፤ መጀመር ያለብን፤ መሠረታውያን በሆኑ ነገሮች ላይ በመነሳት ነው። ይኸውም፤ “ሰው የአካባቢው ውጤት ነው።” የሚለውን ትልቅ ሀሳብ፤ በተለይ እኛን በሕፃናት እድሜያችን፤ ከሀገራችን አስወጥተ፤ በሌላ ሕዝብ አካባቢ ተወሰደን፤ እንድንማር መደረጉ፤ ትክክል አይደለም፤ የሚለውን

መነሻ ይዘን፤ ከዚያ በማከታተል የደረሰብንን፤ መከራና ሥቃይ፤ በደልና ፍዳ፤ ግፍና ጭቆና መዘርዘር ይኖርብናል። ያቤቱታችንንም ትክክል ግልባጭ፤ ለተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ሳይቀር መላክ አለብን ፣” አለች ሰመነ፤ የአቤቱታቸውን ከፍተኛነት እያማረቀች “ኮፒውንስ ለሰው መብት ጠባቂ ለተባሉ ዓለም-አቀፍ ድርጅቶችና ለአፍሪቃ አንድነት ድርጅት፤ ለገለልተኞች ማኅበርና፤ ለቀረትም ሁሉ እናሠራጫለን ፣” አለ አምስተኛው፤ ዝምተኛ መሳይ ልጅ።

“በተለይ፤ እርስ በርስ የሚጋጩ ባሕሎች ካሉበት ሀገር፤ እኛን መሳይ ሎጋ ሕፃናት መላክ፤ ወንጀል መሆኑን ካነጠርን፤ አቤቱታችን የሚያስቀጣ ጭምር እንደሚሆን መጠራጠር የለብንም። ምክንያቱም፤ በዚህ እድሜያችን፤ ስንት ዐይነት ቅጠ-ቢስና ጋጠወጥ ዜጋ ካለበት ሀገር፤ “ተማሩ” ብሎ መላኩ፤ ምን ለመማር እንደሆነ፤ የትምህርቱ ይዘት መጋለጥ አለበት” አለች ሰመነ።

“በዚያ ሰዎች፤ ሞግዚት እናቴ፤ ቤቷ ይዛኝ ስትሔድ፤ ሁለት ጠና ጠና ያሉ ሴቶች፤ መንገድ ላይ አግኝተውን፤ “የየት ሀገር ልጅ ናት ?” ብለው ጠየቁና፤ ዜግነቴን ከተረዱ በኋላ፤ ሁለቱም፤ “ልጆቻችንን ወስዳችሁ፤ በጦርነት ማጥ ውስጥ አስወጣችኋቸው ቀሩ-የትም ወድቀው ፣ ደግሞ ይቺ እዚህ ምን ልታደርግ መጣች ብለው ፣” ተንደርደረው እንዴ በጥፊ ቢወለዱሉኝ፤ ምድር ሰማዩ ዘሮብኝ፤ የተፈጠረኩበትን ቀን ሳይሆን፤ እዚህ ሀገር የመጣሁበትን ቀን ረገምኩ ፣ ይህ፤ ወጣ ባልን ቁጥር የሚያጋጥመን ነው። እንዲህ ያለው ሁሉ፤ አቤቱታችን ውስጥ መጠቀስ አለበት።” አለች ሰመነ በየጊዜው የተፈፀመባትን ትልልቅ በደል እያስታወሳች።

“በዚህ ዐይነት አያያዣችን፤ ምንም መጻፍ እንደማንቻል ተረዱ ፣ ሁላችሁም ብልጭ የሚልባችሁን በደል ብቻ ስትዘበዝቡ፤ በሥርአት አጠናቅረን፤ አቤቱታውን ማቀናጀትና መጻፍ የሚሆንልን አይመስለኝም ፣” አለ ኪሩቤል ከየአቅጣጫው እየተዘረከከከ የሚቀርበውን ብትን ሐሳብ፤ በመልክ በመልኩ አድርገው ማቅረብ እንዳለባቸው ጓደኞቹን እየመከረ። ይህን ምክሩን ተናግሮ ሊጨርስ ሲል፤ ሁሉቱ ሞግዚቶቻቸው፤ አለውትርአቸው በጣም ማልደው፤ ወዳሉበት ክፍል በመምጣት፤ ድንገት በሩን ከፍተው ከቸች አሉ። መጨረሻ ላይ

ይናገር በነበረው ኪሩቤል ላይ፣ እገርጠው አፈጠጡበት። ደግነቱ፣ አቤቱታቸውን ባቀረቡት ወረቀት ላይ አላሠፈሩም እንጂ፣ ጽፈውት እንዳለ ደርሰውበት ቢሆን ኖሮ፣ የሚደርስባቸው ቅጣት ሌላ ይሆን ነበር። አምስቱ ሕፃናት ሌሊቱን ሙሉ፣ ቸግራቸውን ሲያወጡና ሲያወርዱ እንቅልፍ የሚሉ ባይኖሩት አልዘረ ኖሮ፣ የሁሉም ዐይኖች ቀልተዋል። ነገር ሲጉነጉኑ እንዳደረ፣ ሁለቱም ሞግዚቶች ጠርጥረው፣

“ተመልከቼው ያ ተንኩለኛ፣ ዐይኑ የጦጣ ዐይን መስሏል ለ” አለች አንዷ ሞግዚት፣ ለሌላዋ።

“ማ እኔ ለ የኔ ዐይን ነው የጦጣ የመሰለው ?” ኪሩቤል ደጠይቃል፣ ለማረጋገጥና መልስ ለመስጠት እያሰላሰለ።

“አዎ ያንተ ነው ለ” አለች፣ ሞግዚቷ እየተቆጣች።

“በጦጣ ዐይንሽ አይተሽን ይሆናል ለ” አለ፣ኪሩቤል የመጣው ቢመጣ እንደቆረጠ ለማሳየት። ገና እንደገባች የተተናኩለችው ሞግዚት፣ ተንደርድራ ኪሩቤልን አሜላቸው። የመገላገያ ዜዴ ያገኘች መስሏት፣ ድንገት የመጣላትን ሐሳብ ተጣድፋ እያቀረበች፣

“እኔ ሌሊቱን ታምሜ ሳቃስት በማደሬ እንቅልፍ ሊወሰዳቸው ባለመቻሉ ነው፣ ዐይናቸው የቀላው ለ” አለች ሰመነ ዶክተር ለማየት መፈለጋን፣ ለሞግዚቶቹ እየገለፀች። በዚያች የማረሚያ ጣብያ በሆነች ጠባብ ክፍል ውስጥ፣ ጠባያቸውን እንዲያርቁ ተብሎ፣ ያለፍርድ ከተወሰነባቸው አንድ ሳምንት አልፏቸዋል። የሞግዚቶቹና ያምስቱ ሕፃናት የማለዳ ግብግብ፣ ገና በአፈናው ላይ እንዳለ፣ ሁለት የኤምባሲ ባለሥልጣኖች ከውጭ ይገባሉ። ሰላምታ ከሁሉም ጋር ከተለዋወጡ በኋላ፣ ዲፕሎማቶቹ፣ ስለቸግርቻቸው ሕፃናቱን ይጠይቃሉ።

“በርግጥ አእምሮ ያላቸው ወገኖች ብትሆኑ ኖሮ፣ እዚህ እንዲህ ስንሠቃይ እየሰማችሁ ባላስቻላችሁ ነበር ለ” አለች ሰመነ፣ የኤምባሲ ባለሥልጣኖችን እየነካካችና እየወቀሰች።

“አእምሮማ አላቸው። የሚጠቀምቡት ግን፣ ለእንደዚህ ዐይነቱ ድረጊት ማራመጃ

ብቻ ነው ለ” አለ ኪሩቤል፣ የኤምባሲዎቹ ሰዎች፣ በዚያች ጠባብ የጠባይ ማረሚያ ክፍል መገኘታቸው፣ የልብ ልብ ሰጥተት።

“ታዲያ ይህን መሣዦን አእምሮ፣ ምን አእምሮ ትለዋለህ ለ ብሶት የሚያራምድ አእምሮ፣ አእምሮ አይባልም ለ” አለ ያ ኪሩቤልን፣ የሾርባ ዱላ ያቀመሰው ልጅ። ለካሰ አእምሮ፣ አእምሮ፣ እያሉ ደጋግመው ያነሱት አለምክንያት አልነበረም። በዚያ ቀን ማለዳ ከመጡት፣ ሁለት ዲፕሎማቶች ውስጥ አንደኛው፣ አምባሳደሩና የሚጠሩበትም ሰማቸው፣ “ኅሊና” የሚባል ኖሯል። እሳቸውም፣ በልጆቹ ድፍረትና የዕብሪት አነጋገር እንደመብሸቅ በለው፤

“ስንት ጨዋ ልጆች አገር ቤት እያሉ፣ እናንተ እዚህ መምጣታችሁ ነው፣ ትልቁ ጥፋት። የምትሠሩትን ጥፋት ሁሉ፣ በየጊዜው ተከታትለን ደርሰንበታል። ይህን ሁሉ የውርጋጥ ጠባያችሁን፣ ለምን እንደምታስፋፋ፣ ዓላማችሁ ገብተናል። ወልጋዳ ባሕርያችሁ፣ እዚሁ ሀገር ውስጥ እንዲታረቅ ይደረጋል እንጂ፣ ሀገር ቤት እንድትመለሱ አይረዳችሁም። የናንተ የጥቂቶቹ ተንኩልና ሤራ፣ መላውን ሕፃናት፣ ለጊዜው ማሳደም ቢቻልም፣ አድማው ጊዜያዊ ነው። እያደር ይሠክናል። አሁንም ደጋግሜ የምነግራችሁ፣ በእንደዚህ ዐይነቱ የሤራ ሙከራ፣ አገር ቤት የመመለስ እቅዳችሁና ምኞታችሁ፣ በጭራሽ ሊሳካ እንደማይችል ነው...” አሉ አምባሳደር ኅሊና፣ እነኪሩቤልን እያስፈራሩ።

“ማነው ሀገራችን ካልገባን ያላችሁ ለ” አለች ሰመነ፣ ምሥጢራቸው እንዴት እንደወጣ ለማወቅ እየጓጓች።

“ለምን ትዋሺያለሽ ለ ይኸ የማነው ድምፅ ለ” አለ፣ አምባሳደሩን አጅቦ የመጣው፣ ሁለተኛው ዲፕሎማት፣ ከወደ ብብቱ ስር የወሸቃትን፣ ብልቃጥ የምታህል ድምፅ-መቅርፅ እውጥተ፣ “ሀገራችን መመለስ አለብን ለ” የሚለውን የራሷን ድምፅ በጉልህ እያሰማ።

“ለሁሉም” አሉ አምባሳደር ኅሊና “ለሁሉም፣ ሊቀመንበር ስሞኑን ለጉብኝት ስለሚመጡ፣ በዚያን ቀን የወደፊት ሁኔታችሁ ይወሰናል ለ” ብለው፣ ደኅና ሁኔታ ሳይሉ፣ ጭልጥ አሉ። የመጡትም ቢሆን፣ አምስቱን የታሠሩ ሕፃናት ለማየት

ሳይሆን፣ በነሱ ምክንያት፣ ትምህርት እንግርም ብለው፣ ከሁለት ቀናት በፊት አድማ የመታትን፣ ጓደኞቻቸውን ለማነጋገር ነበር።

“አመፅ ብቻውን፣ ሀገራችን ይመልሰናል ፤” ደኅና ይሁኑ እንደማለት፣ አምባሳደሩ ሲመለሱ፣ አምስቱም ሕፃናት ያሰማቸው ድምፅ ነበር። አምባሳደሩም፣ ሌላ መልስ ሳይሰጡ፣ ሸምጥጠው ሲሌዱ፣ ተከትሎአቸው የመጣው ዲፕሎማት፣ እነዚያን ሁለት ሞግዚቶች፣ አምባሳደሩ ሊያነጋግሯቸው እንደሚፈልጉ ገልጾ፣ ይዟቸው ወጣ። ሞግዚቶቻቸው፣ በሩን ክርኛመው ከወጡ በኋላ፣ እስከቀኑ የምሳ ሰዓት ድረስ፣ ወደ ታሠሩት ሕፃናት አልተመለሱም። ምሳ ሰዓት ላይ፣ አምስቱም ሞግዚቶች፣ ከት/ቤቱ አስተዳዳሪ እመቤት ጋር ሆነው፣ እነሱምን ለማነጋገር ሲመለሱ፣ እንደወትርው ለዳላ ሳይሆን፣ አዲስ ዜናና፣ ልዩ ማስጠንቀቂያ ለመገንጠር ነበር። መላው የት/ቤት ሕፃናት፣ እነሱም ከታሠሩበት ነፃ እንዲወጡ፣ ለሁለት ቀናት ያደረጉት የትምህርት ማቆም አድማ፣ ተሰሚነት አግኝተ ኖሮ፣ ይኸንንው ለመገንጠር ነበር። ይሁን እንጅ፣ አምስቱ ልጆች ነፃ የሚወጡት፣ በገደብና በልዩ ማስጠንቀቂያ ነበር።

“ዛሬ በነፃ የተለቀቃችሁት፣ የትምህርት ቤቱን አስተዳደርና፣ የመምህራን ጉባኤ፣ አምባሳደራችሁ ይቅርታ እንዲ ደረግላችሁ በመጠየቃቸው ብቻ ሲሆን፣ ለሚቀጥሉት ስድስት ወራት፣ ጠበቃችሁን ባታሻሽሉና እንዳለፈው ጊዜ ተመሳሳይ ድርጊት በነጠላም ሆነ በቡድን ስትፈጽሙ ብትገኙ፣ ከፍ ያለ ቅጣት እንሰሚጠብቃችሁ ተወስኗል። በተለይም፣ ሰመነና ኪሩቤል፣ ከዚህ በፊት በየጊዜው ለተጫሩ አለመግባባቶች ሁሉ፣ መነሻ ክብሪቶች መሆናችሁ ስለተረጋገጠ፣ ልዩ ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለባችሁ ተወስኗል። ለሚቀጥሉት ሦስት ቀናት እረፍት የተሰጣችሁ በመሆኑ፣ ክፍል ባትገቡም አትገደዱም። መልካም ዕድልና የጠባይ መሻሻል እመኝላችኋለሁ ፤” ይህን ቃል ያሰማቸው፣ በአምስቱ ሞግዚቶቻቸው ምሥክርነት፣ የት/ቤታቸው አስተዳዳሪ እመቤት ናቸው።

ከዚያች ማፈኛ ክፍላቸው እንደወጡም፣ አድማ ለሁለት ቀናት የመታላቸው፣ መላው አብሮ-ዘመት ጓደኞቻቸው፣ በሩቅ እየአቸውና፣ እንደንብ እየሮጡ

ከበቧቸው። ከዚያም፣ ሆ ፤ እያሉ፣ አምስቱንም ተሸክመው ወደ መሰብሰቢያቸው አደራሽ ከወሰዱቸው በኋላ፣ በመላው ተማሪዎቹ ስም፣ አንድ ወጣት “እንኳን ነፃ ወጣችሁ ፤” የሚል አጭር ግንግር በማድረግ፣ የመላው ተማሪ መተባበርና አድማ መምታት፣ ነፃ ሊያስወጣቸው እንደቻለ ገልጾ፤ ከታሠሩ ቀን ጀምሮ፣ መላው አብሮ-ዘመት ጓደኛ፣ በሐሳብ አብሮአቸው እንደከረመ አስረድተ፣ ጭብጨባው ቀለጠ። ለተደረገላቸው ድጋፍና አቀባበል፣ ባምስቱ ወጣቶች ስም፣ ኪሩቤል የሚከተለውን አጭር መልስ ሰጠ።

“ስላደረጋችሁልን ድጋፍና አድማ፣ ባለውለታዎቻችሁ ነን። ነገር ግን፣ ነፃ ወጣችሁ የምትሉንን ጉዳይ ፈፅሞ አንቀበልም። ባሳለፍናት አንድ ሣምንት የመራራ ጊዜያችን ወቅት፣ ለሁላችሁም የሚሰማ ለንድ መፈክር አዘጋጅተናል። ይኸውም “ሀገራችን መመለስ አለብን ፤” የሚለው ነው። ይህ መፈክር ተሟልቶ፣ ሀገራችን እስካልገባን ድረስ፣ እዚህ ሀገር እያለን፣ ነፃ ወጣችሁ ብትሉን፣ አይገባንም ፤” ብሎ ሲጨርስ፣ የቀሩት አራቱ ያፈና ቤት ጓደኞቹ፣ ከተቀመጡበት ተነስተው፣ ጭክ ብለው በመናገር ባንድነት ድምፅ፣

“ቃላችን ነው” አሉ። ከዛ ወቅት ጀምሮ ነበር፣ የደጋፊዎችና የተቃዋሚዎች የድንበር መስመር በጉልህ የለየው።

“ሀገራችን መመለስ አለብን ፤” በሚለው መፈክር ያልተሰማሙቱ ወገኖች፣ አንድ አንድ እያሉ አዳራሹን እየለቀቁ ወጡ። የመፈክሩን ስንኩልነት ለማስረዳትም፣ ጥቂቶች ሽንጣቸውን ገትረው ተሟገቱ።

“ለመሆኑ እዚህ በመምጣታችሁ፣ ምን ተበደልን ነው የምትሉት ?” የክርክሩ እንብርት ይህ ነበር።

“ያለንበት ሀገር፣ ምን ዐይነት ኅብረተ-ሰብአዊ ሥርዓት ያለበት ሀገር ነው ? ይህ ጥያቄ፣ እዚህ በመምጣታችን ምን ተበደልን ነው የምትሉት ? ለሚለው ጥያቄ፣ መስቀልያና አጠቃላይ መልስ ሲሰጥ ይቻላል ።” የሚል መልስ ነበር፣ ከመፈክሩ ደጋፊዎች የቀረበ አስተያየት።

“ይህች ሀገር፣ የኅብረተ-ሰብአዊ ሥርዓት የሠፈነበት ሀገር ከመሆኗም በላይ፤

ብዙ የትግል ልምድ ያፈራችና በተለይም ሀገራቸውን፣ ከኋላ ቀር የአስተዳደር ቁራኛና ከኢምፔሪያሊስት ቀንበር ለማላቀቅ፣ የቅርብ ረዳት የሆኑ ሀገር ናት” የሚል መልስ፣ ከመፈክሩ ተቃራኒዎች ቀረበ።

“አይደለችም ፣” አሉ የመፈክሩ ባለቤቶች።

“ናት ፣” አሉ መፈክሩን የሚግረሩ ወገኖች።

“አለመሆኗን እናስረዳ ፣” አሉ ባለመፈክሮቹ።

“ከሆነላችሁ ለደብዳቤ ለሌላ ለሌላ ተቃዋሚዎች። በዚያ ጊዜያቸው ውስጥ፣ በዚያ ረዥም የሁለት ዓመታት ጊዜያቸው፣ ነፃ ሐሳባቸውን፣ ባደባባይ ሲገልጹ፣ የመጀመሪያ ጊዜያቸው በመሆኑ፣ ባጋጣሚው ያልተደነቀ የለም።

“ከስር እንጀምር ፣” አሉ ባለመፈክሮቹ “አንድ ሀገር፣ ወይም አንድ ሕዝብ፣ የምርት ምንጮችን በቁጥጥሩ ስር ማድረግ ብቻ ሳብረተ-ሰብአዊ ሥርዓትን አስፍኗል ማለት አይቻልም። ዋናው ቁም ነገር ግን፣ የዚያ ሳብረተ-ሰብአዊ ሕዝብ፣ ቁጥጥር ላይ በሞሉት የምርት ምንጮች፣ ምን ያህል ተጠቃሚነትና አዛዥነት አለው? የሚለው ጉዳይ ነው። ሕዝብ በሚለው ምትክ፣ የዚያ ሳብረተ-ሰብ፣ ላባ-አደር የሆነው ሠራተኛው መደብ፣ ብንል ይሰምራልና፣ የሀገሩ ሠራተኛው መደብ፣ በነዛ የምርት ምንጮች ላይ ምን ያህል የወሳኝነት ሥልጣን አለው? ብትባሉና መልስ ብትጠየቁ፣ ማዕከላዊ ኮሚቴ፣ ኮንግረስ፣ የሠራተኛው ፓርቲ... ምንትስ፣ ምንትስ የሚወስነው ስለሆነ፣ የሠራተኛው መደብ ተጠሪዎች ናቸውና፣ ላባ-አደር ቀጥተኛ የሆነ፣ በምርት ምንጮች ላይ የማዘዝና የማስተናበር ሥልጣን አለው፣ ልትሉን ይሆናል። ይህን፣ በጭራሽ እንቀበልም። ሀገራቸው፣ በተወሰኑ የከሊክ ቀንጮዎች የምተመራ፣ እነዚህም እኛን የማይሞሉ ኢዲዎክራታዊ ባለሥልጣኖች፣ ለሀገሪቱ የምርት ምንጮች ፈላጭና ቀራጭ፣ አዛዥና ናዛዥ፣ የአዲሱ ኢምፔሪያሊዝም ገባሮች፣ እጅ ከጓንት ብቻ ሳይሆን፣ ጥርስና ከንፈር ጭምር ሆነው፣ ከሶቭየት ሳብረት ጋር፣ ባንድነት የምትራመድ ሀገር ናት። በዘመናችን፣ በየትኛውም ክፍለ-ዓለም፣ ራሻውያን ከንፈሮች፣ ለብዝሃ መጠጣ

ተሰማርተው በገለፈጡ ቁጥር፣ የዚህ ሀገር ሰዎች ጥርሶች ወለል ብለው ይታያሉ። ይህም የምዝቦራ ዘመቻቸው፣ በዝርዝር ሲተነተን፣ የሚከተለውን ያንጸባርቃሉ።

-- በደካማ ሀገሮች ውስጥ ጣልቃ ባመግባትና፣ የሀገሩን ሥልጣን ከሀገሩ መሪዎች ጋር በሽርክና ተዳብሎ በመያዝ፣ የራሳቸውን ዓላማዎች ለመቀየስና ግቡን ለመተለም፣ ሲያስገድዱ ወይም በራሳቸው የወታደር ኃይል በመጠቀም፣ የቀድሞውን መሪ ከሥልጣን በማውረድ፣ በምትኩ ብጤያቸውን ፑፔት ሲተኩ ታይተዋል። ሶቭየቶች ባፍጋኒስታን፣ ባንጉላና በሀገራችን፣ ይህ ተግባራቸው ተከናውኖ በማየታቸው ተደስተው፣ እስክስታ ሲመቱ፣ የዚህ ሀገር ሰዎች፣ አጩብጫቢዎቻቸው ነበሩ።

-- ከባድ የወታደር ትጥቅና ሠራዊት በማዘጋጀት፣ የቀረውን ዓለም በመርዛማና በአተሚክ የጥፋት መሣሪያዎቻቸው ያሹብራሉ። በሌሎች ደካማ ሀገሮች ወታደራዊ ምሽጎችን ለወረራ ያዘጋጃሉ። የጋራ ወታደራዊ ስምምነቶች በሚል ሽፋን፣ የደካማ መንግሥታትን ወታደራዊ ኃይል፣ በራሳቸው ቁጥጥር ውስጥ እንዲውል አርገዋል።

-- የወታደርና የሲቪል አማካሪ-ሠራዊት በየሀገሩ በማሠራጨት፣ በባሕል፣ በፓለቲካና በትምህርት ተቋሞች ውስጥ ሠርገው በመግባት ሥር ሰደው፣ የራሳቸውን ጥቅም የሚያስጠብቅ መመሪያ በማውጣት፣ ያን ደካማ ሕዝብ ይመርዛሉ።

-- አንድ ወጥ የሆነ፣ የፋብሪካ እድገት ብቻ እንዲስፋፋ በመገፋፋት፣ ለዚያ ፋብሪካ የሚያስፈልጉትን እቃዎች፣ ከራሳቸው መንግሥት ብቻ ሁልጊዜ ተመፅዋቸውና ገበያተኞች እንዲሆኑ ያደርጓቸዋል-ዝርዝር ውስጥ እየገባን፣ የኛን አባቶች የበላ፣ የጦር መሣሪያ፣ በሶማሌያ በኩል ሆነ በሌላው፣ ከየት የተገኘ መሆኑን አለመግለጻችን፣ ታውቀት ይሆናል በሚል ግምት ነው።

-- ያልተመጣጠነ የንግድ እቋም ስምምነት በመዋዋልና በመደራደር፣ የራሳቸውን፣ ከጥቅም ውጭ የዋለ ሽቀጣ ሽቀጣቸውን፣ ደካማዎቹ ሀገሮች፣ በውድ ዋጋ እንዲገዙና፣ በምትኩም፣ የነሱን ጥሬ እቃ እንዲሸጡ በመገፋፋት፣ የራሳቸውን ጥቅም ብቻ ሲያዳብሩ ይታያሉ።

-- ከፍተኛ ወለድ ያለው ብድር በመስጠትና፣ ያንንም ያበደሩትን ገንዘብ፣ ከዚያው ካበዳሪው መንግሥታቸው ብቻ የሚገኘውን ሽቀጥ እንዲገዙበት፣ በተለይ የውል ስምምነቶች በመቸንከርና፣ ብድሩም የሚከፈለው፣ በየጊዜው በሚሰጥ ጥራ እቃ እንዲሆን ያስገድዷቸውና፣ ሲዘርፉ ይኖራሉ፤

-- በተለይም የሦስተኛ ዓለም ሀገሮችን፣ ያረጁባቸውንና ጊዜ የከዳቸውን የጦር መሣሪያዎች እንዲገዙ በመስበክና በማባበል፣ የረከሠ ሽቀጥ መጣያ ያደርጓቸውና፣ ይህም የድራ ገበያቸው እንዳይቋረጥ፣ መለዋወጫ እቃዎቹን ከነሱው ብቻ የሚገኙ በመሆናቸው፣ ከነሱው በስተቀር ወደ ሌላ ገበያ ውልፍት እንዳይሉ በተጠቀሰው የመለዋወጫ እቃዎች እግረ-መቅ ከርቶመዎቸው፣ ከነሱ ዘንድ በስተቀር እንዳይንቀሳቀሱ አስረዋቸዋል።

-- ከራሳቸው ሀገር ይልቅ፣ ገና ድንግል ከሆኑት፣ የሦስተኛው ዓለም ሀገሮች የተፈጥሮ ሀብት ላይ በመጣበቅ፣ እነዚህንም ያልተባጠቡ ሀገሮች፣ ለጥራ እቃዎች ፍላጎታቸው ምንጭ በማድረግና፣ በኃይልም ሆነ በዘዴ፣ ወይም በአጋርነት በመጠጋት፣ ፍፁም ጥገኛቸው ያደርጓቸዋል።

-- በኤኩኖሚ ለበለፀጉ ሀገሮች ጥቅምና፣ ለራሳቸውም የዚህ ጥቅም ስውር ሽርክና ሲሉ፣ የኢምፐሪያሊስት ግብረ-አበርቻቸውን፣ የገንዘብ ዋጋ ከፍ ያደርጉታል።

-- የራሳቸውን ኢምፔሪያሊስታዊ የውጭ ጉዳይ መመሪያዎች፣ ጥገኛ ላደረጓቸው ታናናሽ ሀገሮች ሁሉ፣ በግድም ሆነ በውድ እንዲከተሉ፣ በውል ሳይቀር ያስገድዷቸዋል። ብራጅኔቭ፣ ወይም፣ ሌላ ሶሻሊስት ነኝ ባይ መሪ የተነፈሰውን የፖሊሲ ድምፅ፣ የሀገራችን አምባገነን ወዲያው ተቀብሎ ሲያላዝንበት የሚከርመው፣ ወዶ ሳይሆን፣ የዚህ የገባበት ውል ግዴታ እንደሆነ ማንም የሚያውቀው ነው።

-- ያንድ ሀገር መሪ፣ የሕዝቡ ቅን አገልጋይ መሆን ብቻ ሲገባው፣ እንደ አማልክት መመለኩ፣ ለዝናውና ለስሙ ብቻ መጠበቂያ እየተባለ የሚፈሰው ገንዘብ፣ በሀገሩ ውስጥ ስንቱን የተራባ አንጀት ማራስ ሲቻል፣ ስንቱን ሥራ አጥ

ወገን፣ ሥራ ሊፈጥርለት ሲቻል በከንቱ መባከኑ፣ የነዚህ በስም ሶሻሊስት የሆኑ ሀገሮች፣ መንግሥት እንቅስቃሴ የሆኑ የጥቂት ቡድን (ክሊክ) ቁንጭዎች፣ መመዘኛ የሚሆን ሌላው ጠባያቸው ነው።

“እንግዲህ ከዚህ በላይ የጠቀሰናቸው፣ ጉልህዎቹ የኢምፔሪያሊስትነት መንፀባረቂያ ባሕርያት ናቸው። ይህች ሀገር፣ እናንተ እንደምትሉት፣ ሶሻሊስት ሀገር ሳትሆን፣ የነዚህ ኢምፔሪያሊስታዊ ባሕርያት፣ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየሠረፀባት የመጣች ሀገር ናት። በስሙ-ሶሻሊስትነት ካልሆነ በቀር፣ ዘመኑ በሚጠይቀው የኢምፔሪያሊስት ታክቲክ ከመጠቀሚያ በስተቀር፣ በዓለም ኢምፔሪያሊስትነት ከለየለት፣ ከአሜሪካ መንግሥት፣ በምንም ዓይነት የምትለይ አይደለችም። ስለዚህም፣ በኢምፔሪያሊስት ቁጥጥር ስር በወደቀ ሀገር፣ የሚገኙ የዋሃንና ለጋ ሕፃናት፣ ምንም ዓይነት ችግር የለባቸውም የምትሉን፣ በጭራሽ አይገባንም። ሊገባንም አይችልም...” በማለት ሰፊና አጠቃላይ የሆነ መልስ፣ ለተቃዋሚዎቻቸው አቀረቡ።

“ምን ይቸግረናል ?” የሚል ጥያቄ ያቀረቡላቸው፣ ተቃዋሚዎቻቸውም፣ ወዲያው በማክታተል፤

“ብዙ በማታውቁት፣ የፖለቲካ ማጥ ውስጥ ገብታችሁ ዳክሩልን አላልናችሁም ነበር። በጣም የተጠቃለለ ዲስኩራችሁ ውስጥ ከመግባት ይልቅ፣ እዚህ ሀገር ሳላችሁ፣ ምን የከፋ ችግር አጋጥሟችኋል ? ነበር፣ ጥያቄያችን። ደግሞስ፣ ሀገራችን እንመለስ የሚል ጥያቄ እስከማቅረብ፣ የሚያደርስ ምን በደል ተፈፅሞባችኋል ? ነበር እንድታስረዱን የፈለግነው...” አሉ፣ ተቃዋሚዎች፣ የሰጧቸውን መሠረታዊ መልስ በማቃለል።

“ሌላውን እንተውና፣ ለዚህም ጨቅላ ጥያቄያችሁ፣ መልስ እንስጥ ! መልሳችንም ጥያቄ ይሆናል። ከሀገራችን ወደዚህ ሀገር ስንመጣ፣ ለመምጣት ምክንያት የሆነው መሠረታዊ ዓላማ ምን ነበር ?” አሉ የመፈክሩ ደጋፊዎች።

“ትምህርት !” አሉ፣ ተቃዋሚዎቻቸው በጣም ተጣድፈው።

“ጥሩ ! ትምህርት ነው። ትምህርት በበኩሉ፣ የኅብረተ-ሰቡ ሥርዓታዊ ይዘትና

የኢኮኖሚው ነፀብራቅ ነው። እኛን የማይሞሉ የክሊክ አባሎቻቸውና ቁንጮው፣ በፈለጉት ሚና ለሚረጩት የኢኮኖሚ ሀብት፣ እንደፈለጉ ለሚያዘብት የምርት ምንጭ፣ በፈለጉት አቅጣጫ ለሚነዱት ያስተዳደር ሠረገዳ፣ እንደሞኞታቸው ለሚዳኙበት መቅጫ ሕግ... ዐይነተኛ ዋና መሣሪያቸውና መገልገያቸው፣ ትምህርት ነው። በዚህ ዐይነቱ የትምህርት ፋብሪካዎቻቸው ውስጥ፣ እንደናገሩት ያሉትን ደጋፊ ምቻቸውን፣ በሚፈልጉት የባሕርይ ቅርፅ ዐይነት፣ አቅልጠው፣ ጨፍልቀው፣ አድባልቡለው ወቅረው፣ በመጨረሻም ላይ፣ አጥብቀውና ቀብተው፣ ወልውለው ያወጣሉ። ይህ ዐይነቱም ሰው-ሠራሽ ሰው፣ ሞቱን ሳይቀር የማይፈራ አገልጋይቸው ይሆናል። ይህ ዐይነቱ ትምህርት፣ ከሚሰጥበት የትምህርት ፋብሪካዎቻቸው መገኘታቸውን፣ ራሱ የበደል በደል ነው። እኛ ኢትዮጵያውያን ነን። ባሕላችንም ሆነ ኢትዮጵያዊ ሰብዕናችን፣ በረጋ-ሠራሽ የጭንቅላት አጣቢዎች፣ መታጠብ የለበትም። ሀገራችንም እንመለስ የምንለው፣ ከዚህ ነጥብ ላይ በመነሳት ነው።

...” አሉ።
 “ባሕላችን የምትሉት፣ የቱን ባሕል ነው ? የፊውዳሉን ወይም የግግሽ ከበርቴውን ባህል ነው ።...” አሉ ተቃዋሚዎች፣ መከራከሪያ ነጥብ ያገኙ መስሏቸው።

“ከቤተ-ሰብ ያስተዳደግ ሥርዓት አንስቶ፣ በሕይወት ጉዞአችን ውስጥ የምንጠቀምባቸው፣ ምግባችን፣ የየብሔራ-ሰብ ቋንቋችን፣ ሕዝባዊ በዓላችን ሐቀኞች አንጋፋዎችን ማክበራችን፣ ብሔር ወጥ ልብሳችን ...ሁሉ፣ ከትውልድ የተላለፉልን፣ በሔራዊ ቅርሶቻችን ናቸው። ሰፊ ባለ አመለካከት ብትመረምሯቸው፣ እናገተ ሳትጠመቁ ከምታምኑበት፣ ከዚህ ሀገር ረጋ-ሠራሽ የሶሻሊስት ባሕል መተ በመተ ይበልጣል ፣” አሉ።

“ስንኩል መልሶቻችሁን ማዳመጡ ቢሰለገችንም፣ ድምር ትቻታዊ መልስ መስጠቱ ይሻላልና፣ ዓለም-አቀፍ ይዘት ሰላለው፣ እዚህ ስለምንሚረውስ ትምህርት ምን ትላላችሁ ፣”

“የምናጠናው ጽሑፍ ሳይቀር፣ የኢትዮጵያን ዐባይ፣ ራስ ዳሽን፣ጣና ሳይሆን፣

እትብቱ አሻራ !

ሥጋ ለብዕ ያለ ባለገበት ምድር፣
 ዌራሽ እየሆነ፣ እንብርት የለሽ ፍጡር፣
 እሻራ ግንተም ምንጭ አሚመካር።
 እትብት ነው ለው እናት ልጅ አላሪ፣
 ተፈጥሮ ያተመው፣ ያንድነት አብጣሪ፣
 ገደታ እንኳ ሆኖ፣ ቢቀረጥም ትሉ፣
 አብረው እንዲኖሩ አብረው የበቀሉ፣
 እትብት ግብርጃ ነው፣ ከሌሎች ሁሉ።
 ተወላጅ ከወላጅ ተረርቶ እንዲያኖር
 እትብት ግብርጃ ነው የተፈጥሮ ምሥጢር፣
 አብረው እንዲኖሩ ስሞች የሚመክር።
 ናሽናሊስት ሁሉ፣ ገብቶት ያለም ሥርዓት፣
 ተለውጦ ቢሆን እንተርናሽናሊስት
 የሰው እኩል መሆን ገብቶትና አምናበት፣
 ግንዛዜ ከቶ በምድር ተደብቶ እግይቶት።
 ይህንን ለግድረግ የዘገዱት ሥርዓት፣
 ትክክል አይደለም፣ ያንገዳችሁ መንግሥታት፣
 የተጠቀሙበት የዘገዳቸው ገይነት።
 ሆኖ ሆኖ ባዩን፣ ያልባለቱ ሕፃን፣
 ገና በሊጋነት፣ ሲበርቅ ያለውን፣
 ከወላጅ ከሀገር፣ ነጥፍ ወስዶ በገድ፣
 በባዕዳን ጥግዚት፣ እንዲያድግ ግብገድ፣
 በወላጁም ሆነ ያለራሱም ፈቃድ፣
 ትክክል አይደለም፣ ያድራገቱ ሥራት፣
 ካላሆነ በስተቀር፣ በሕፃን መጫወት፣
 በእር ግደ ወስዶ፣ ግብጫነት ሕፃንት፣
 አላልፎ መስጠት ለባዕድ ጥግዚትነት።
 ጳለም ከውጭ እድገው፣ በሌሎች ባሕል ወስጥ፣
 አጠራጣሪ ነው ጠባቻቸው በርግጥ፣
 ይሆናል ግለቱ፣ መሳል እንዳገር ወጥ።
 በግሉ መወሰን፣ የማይቻልን ሕፃን፣
 ለጥግዚት መስጠቱ፣ ያውም ለባዕዳን፣
 ከወንጀል አያንሰም፣ ቢታይ በፍትህ ሥልጣን።
 ለጋ ሕፃን ሁሉ፣ ቢወድም ባይወድም፣
 ግድግ ይሻለታል፣ እናት ሀገሩ ዓለም፣
 ወገኑ እንደሆነው፣ ሆኖ ለአላግለም፣
 አፈር ትቶም ቢሆን፣ ቢያጋጥሙ ሌላም፣
 ለየትኛውም ልጅ፣ ሀገሩ ናት ጣዕም፣
 ባሕሉን ይዞ እንዲያድግ፣ ሌላ አግራጭ የለም
 ነውና እትብቱ፣ እሻራው ግንተም፣

የዚህን ሀገርና የሩስያን ወንዞች፣ ተራሮች፣ ባሕሮች ነው። የራሳችንን ቋንቋ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየረሳን፣ በነሱው ቋንቋ እየተካን ነው። በለጋ እድሜያችን ላይ፣ ካገር የወጣን በመሆናችን፣ ስናጠነጥን የቀየነው የእእምሮችን ዕውቀታዊ ክር፣ ጠንካራ ባለመሆኑ፣ በቀላሉ ሊተረጎሙ ከመቻሉም በላይ፣ የዚህ ሀገር መሪዎች በትምህርት ስም አስታከው የሚያቀርቡልንን፣ ብሔራዊ ፍላጎትና ምኞት መከላከልም ሆነ መመከት አልቻልንም። ከተወሰነልን ጊዜ በኋላ፣ ሀገራችን የመመለስ ዕድል እንኳ ቢገጥመን፣ እናተቻቻንንም ሆነ፣ ኢትዮጵያውያን ወገኖቻችንን፣ ብምን ቋንቋ ማነጋገር እንደምንችል አናውቅም። በተለይም ደብልጥ እየገፋፋ ለአመፅ የሚያዘጋጀን፣ ትምህርት ተብሎ ከሚቀርብልን፣ ሦስት አራተኛውን እጅ የሚሸፍነው፣ ሙዚቃ፣ ቴአትርና መዝሙር ነው። ጭቁን ሕዝባችንን በሚመለከት ይዘት ላይ ያተኩረ ቢሆን እንኳ፣ ብንግርም ምንም አልነበረም። የሚያሳዝነው ግን፣ ያ ሁሉ የሙዚቃ፣ የቴአትርና የመዝሙር ዝግንትል፣ ውዳሴ የኢት.ና ያለንበት ሀገር መሪዎች ብቻ መሆኑ ነው። ላንቃችን እስኪደርቅ ድረስ መሸተ በነጋ ቁጥር “ውዳሴ-ከንቱ” ሲያስጮሁን ይውላሉ። ይህ ዐይነት ትምህርት፣ ለኢትዮጵያ ዐብዮትም ሆነ፣ ለኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ፣ ምንም ዓይነት አስተዋፅኦ ሊያበረክት እንደማይችል፣ ከገባን ቆይቷል። ይህ ሁሉ ብሶት ተጠራቅሞ ነው። ዛሬ ለመጀመሪያ ጊዜ እዚህ ተሰብስበን ለመወያየት ያበቃን!” አሉ። የመፈክሩ ደጋፊዎች።

“አሁን ፍቻታው የኛ ነው ፣ ለቀጣጠራችሁት ምላሸኛ፣ ላነገባችሁት ሰንካላ መፈክር፣ ትክክለኛውን አስተያየታችንን እንሰጣለን። በተቀዳሚ ልትረዱልን የምንፈልገው፣ የዓለም-አቀፍ ወንድማማቾችነት መንፈስ ተጀምሮ እስኪጨረስ ያልሠረፀባችሁ መሆናችሁን ነው። ይህ መንፈስ ቢኖራችሁ ግን፣ ሀገራችን ኢትዮጵያ፣ ባሕላችን፣ እያላችሁ በውሱን ናሽናሊስትነት ባላናፋችሁም ነበር። ግን ወደዳችሁም ጠላችሁም፣ ያለማችን ባሕልም ሆነ የተራማጆች ኪደት፣ የሚያመራው፣ ወደዚሁ እናንተ ወደ ጠላችሁት ግብ ነው። ዓለም-አቀፍዊነት ዳብር በሚጉሉብትበት ጊዜ፣ ሀገራችን እያላችሁ ያቅነዘነዛችሁ፣ ኢትዮጵያ

የሚለው ሥያሜ ሳይቀር ተውሎ፣ የሚጠፋበት ጊዜ ሩቅ አይደለም። የዚህ ትግል አርበኞችም እነብሬገጤኔቸው፣ የሀገራችሁና የዚህ ሀገር መሪዎች ናቸው። የኛም በዚህ ተራማጅ ሀገር መገኘት፣ የነሱ ትግል ያስገኘው ፍሬ ነው። የወዳሴ መዝሙር እንዳላችሁትም ብንዘምርላቸው፣ ቢያንላቸው እንጅ አይበዛባቸውም። የዚህን ሀገር መሪ እንኳ ትተን፣ የሀገራችሁን መሪ፣ በሀገራችሁ ሥልጣን ከያዘ ጀምሮ ረሀብ፣ ሥራ አጥነት፣ ድንቁርና፣ በሽታ፣ ድራሽ አባታችው ጠፍቶ፣ ለምልክት ያህል እንኳ አይገኙም። ከሀገር ቤት ተርፎ፣ ይኸው እኛንና እናንተን ተቃዋሚዎቹን ጭምር እዚህ ሀገር ድረስ እንድትመጡ አስደርጎ፣ ይኸው ተንቀባራችሁ እስክታስቸግሩ ድረስ አብቅቷችኋል። ደግሞም...” ብሎ የተቃዋሚዎች ተጠሪ ወኪል፣ ንግግሩን ሳይጨርስ፣ ቀደም ብለው አዳራሹን ለቀው በወጡ የተቃዋሚ ወገኖች ጠቋሚነትና መሪነት፣ ተራ ልብስ በለበሱ ፖሊሶች፣ አዳራሹ ተወረረ። ከዚያም የመፈክር ደጋፊዎችና የመፈክር ተቃዋሚዎች፣ ሁለት ሰዓት በፊጆ ጊዜ ውስጥ ተበጥሮ ተለየና፣ የመፈክር ተቃዋሚዎች ከሌሎቹ እንዲገለሉና እንዲዝናኑም ታስቦ፣ ልዩ መኪና ቀርቦላቸው፣ ወደ ኤምባሲ ሲወሰዱ፣ የቀሩት የመፈክር ደጋፊዎች ግን፣ እንደ ወንጀለኞች ተቆጥረው፣ ቅጣትና ምርመራ ለማድረግ፣ ሁለት ሁለት አርገው እያጣመሩ፣ ወደ አልታወቀ ቦታ ተወሰዱ። በአፈላጊው ግርግር ጊዜ፣ ያ የመፈክር ተቃዋሚዎች ተጠሪ ሆኖ፣ ንግግር ያደረገውና አጠገቡ የነበረ ጓደኛው ብቻ፣ የፊት ጥርሶቻቸውን፣ በተሠነዘሩ የተቃዋሚዎቻቸው በጥቢዎች ሲያጡ፣ ሌላ ኮሽ ያለ ነገር አልነበረም። ከዚያ ቀን ጀምሮ፣ ያ በሕፃናት ሁኔታ ሲምጧች የነበረ የት/ቤታቸው ግቢ፣ ለወር ጊዜ ያህል ጭር ብሎ ሰነበተ። የመፈክር ተቃዋሚዎች ሲዝናኑ፣ የመፈክር ደጋፊዎችም ሲሠቃዩ፣ ከከረመብቸው ቦታዎች፣ በአንድ ቀን ውስጥ ወደ ት/ቤታቸው ተመለሱ። ተዝናኚዎቹም ረክተው፣ ተሠቃይዎችም መርአቸው ሳይሆን፣ ወደ ት/ቤት የተመለሱት፣ የሀገራቸው መሪ የመጎብኛ ጊዜ የተቃረበ በመሆኑና፣ ከመጡ ጀምረው ሲያጠኑ የኖሩትን፣ ሙዚቃ፣ ቴአትር፣ መዝሙር፣ እንደገና እየከለሱ እንዲያዘጋጁ ታስቦ ነው።

ሁለቱ የለየላቸው ተቃራኒ ወገኖች፣ በየቀኑ የጉራጥ እየተያዩ፣ ዝግጅቱ ሲደረግ ሰነበተ። ከዚህ በፊት ለአምባሣደሩ ቃል በገቡላቸው መሠረት፣ የመፈክሩ ባለቤቶች፣ በልመና ሳይሆን በእመጭ፣ መፈክራቸው በሀገራቸው መሪ የጉብኝት ጊዜ እንዲጸድቅ ለማስደረግ፣ ልዩ የሆነ የሰውር ዝግጅት ማቀናበር ጀመሩ። በዚህ ዝግጅታቸው ውስጥ፣ የራሳቸውን መፈክር የሚመለከት፣ ልዩ መዝሙር ይገኛል። እንደተባለውም፣ “የሀገራቸው መሪ” ለአሥር ቀናት ኦፊሴሪያል ጉብኝት ለማድረግ ካሉበት ሀገር ገባ። ከነዚህ ቀናት ውስጥ፣ የአንደኛው ዕለት ፕሮግራም “የታዳጊ ተራማጅ ኢተዮጵያውን ተማሪዎች ጉብኝት” የሚል ነበር።

ገና ስምንት ቀን ሲቀረው፣ ያገር ሠራተኛ ተሰብስቦ፣ የት/ቤቱ በርና መስኩት ሣንቃዎች፣ ልዩ ልዩ ቀለሞች ተቀቡ። ወሃ ነክተአቸው የማያውቁ የወለል እንጨቶች በናፍታና በዘይት ተወለወሉ። ሣር እንኳ ተጉዝጉዘባቸው የማያውቁ የሲሚንት ወለሎች፣ ቀይ ግምጃ በመሰለም ንጣፍ ተሸፈኑ። በመኝታ ቤቶችም ውስጥ፣ እየተንጣጣ እንቅልፍ አላስወሰድ ብሎ የከረመ፣ የእንጨት አልጋ ሁሉ፣ በሚያረገርጉ የሽቦ አልጋዎች ተተኩ። ለወራት ሳይቀየርና ውሃ ሳይነካው የነበረ አንሶላና ብርድ ልብስ ዝተት፣ በወርጀናሌ መብረቅና በሱፍ ብርድልብስ ተቀየረ። የሽንት ቤቶች አሽንዳዎች ሳይቀሩ፣ ተረስተውና ዝገው ሲኖሩ፣ ባዳዲስ ተተኩ። ሙጃ ለብሶ፣ የቢንቢና የትንጃ መፈገጫ የነበረው የኳስ መጫወቻው ሜዳ፣ ከስታዲዮሞች አንዱን ይመስል ያህል አማረበት።

ጫማ ተነፍሯቸው የከረሙ፣ የሕፃናት ሻካራ እግሮች ሁሉ፣ በካልሲ ሳይቀር ተዋቡ። በዚያ ከተማ ታይተ የማይታወቅ ዩኒፎርምም ስለተሰጣቸው፣ እላያቸው ላይ አልቆ የነበረው ቡትት ልብሳቸው፣ መጣል ብቻ ሳይሆን ተቃጠለ። ዘይት ያላየው ሾርባቸው፣ በቅቤና በሥጋ ሳይቀር ተዘናና። ውሃ መጠጫቸው ብርጭቆ ሳይቀር ተለወጠ። የፍራ ፍራ ጭማቂ መጠጦች፣ በምግብ ቤት ቧምቧዎቻቸው ሁሉ፣ እንደውሃ ፈሰሱ። እንዲያ እንዲያ ተደረገና፣ የት/ቤታቸው ሁለንተና ሲያሸበርቅ፣ የተባለው የሀገራቸው መሪ፣ ከክብር አጃቢዎቹ ጋር፣ በአንደኛው ሰንበት ከቸች አለ። አበባው ባንገታቸው ሳይቀር ተጠለቀ። ዙሪያውን ጉብኙ፣ ማሸብረቁን

ዐይተው፣ በልጆቹ እድለኛነት ቀኑ። ቅልጥ ያለ የምሣ ድግስ ተበላ። የሀገሩ መሪና የሀገራቸውም ከተማ ገዥ ንግግር አደረጉ። ተጨባጩ። የመጨረሻው ፕሮግራም፣ በተማሪዎቹ የሚቀርበው፣ የሙዚቃ፣ የቲአትርና፣ የመዝሙር ዝግጅት ስለነበር፣ ልዩ ልዩ የውዳሴ ዝግጅት ፈሰሰ። አባባ መሪ፣ እማማ ገዥ ተባሉ። ሊያልቅ አሥር ደቂቃዎች ሲቀር፣ ነገር መጣ። እነዚያ “አገራችን መልሱን” የሚሉት ወገኖች፣ የሚከተለውን ልዩ መዝሙር ይዘው አናወጡት ።

ሰው ባገሩ ፤

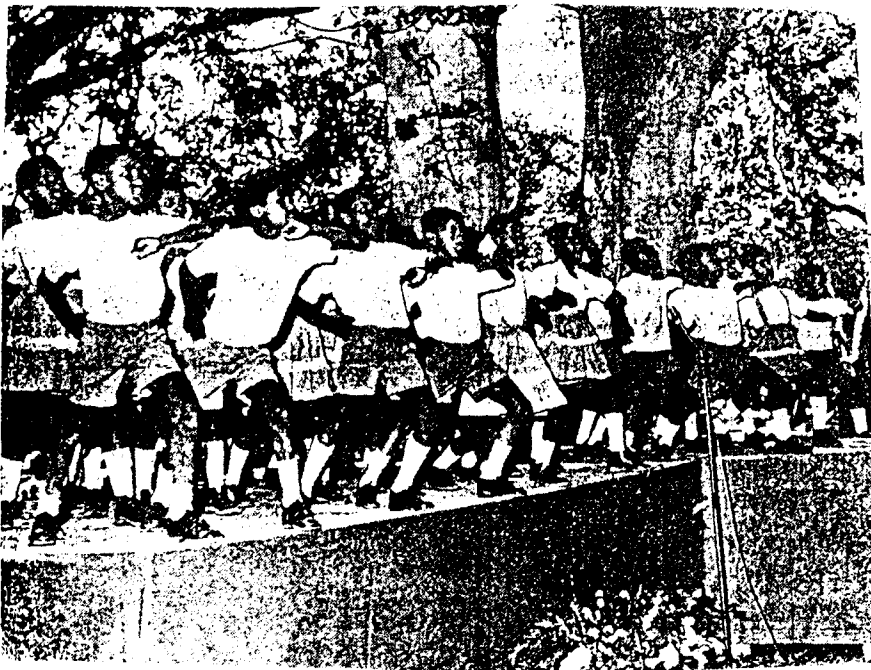
- “አዕላፍ ነው ክብሩ ፤
- ሰው ባገሩ ፤ ሰው ባገሩ፣ ሰው ባገሩ ፤
- አዝማቹ፣- ከውድ ሀገራችን፣
- አትሔዱም ብትለን፣
- ባመፅ እንገባለን ፤
- ቢበላ ሣር፣
- ምናምንቴ ቢማር፣
- ቢበላ መቅመቅ፣
- ቢማር ከጨለንቅ፣
- እየዋጠ ዶኬ፣
- እየላለ ቀኬ፣
- ይክበር የለም ወይ፣ ሰው መሆኑ ታወቀ፣
- በባዕዳን ሀገር፣ ከሚኖር ወላልቀ።
- ለያይተ ከናተች፣
- ለጋ ሕፃናቶች።
- ሆነ ማሠቃየት፣
- ምልክት የፋሽስት ፤

መልሰኝ ብያለሁ ከሀገራ፣

ከዚህ ሀገር ትምህርት፣ ይሻል መደንቅራ።

የቀረጠ እንጆት፣ እንደተክሎቹ ቅጠል፣

አያቆጠቁጥም ምንጊዜም ቢቀጠል ። ...”

በዚህ፣ ዜማው ከይዘቱ በተሞላለት፣ ከተቀመጡበት በሚያስነሳ መዝሙር፣ የነበሩበትን አዳራሽ ብቻ ሳይሆን፣ የት/ቤቱን ጊቢ ሳይቀር እናጉት። አብሮ የነዘረ ልብ ቢኖር፣ የሀገራቸው ገዥ ጭምር ነው። ከተተረጉመ በኋላም ያሉበትንም ሀገር መሪ ቆሽት አደረቀው። ይሉኝታም ይሁን ሀፍረት አይታወቅም፣ ቆራጦቹ ሕፃናት ያን ፀረ-ፋሽስት የሆነ መዝሙራቸውን ይዘው ሲደልቁት አስተናጋጁም የሀገሩ መሪ ሆነ፣ እንግዳው ያገራቸው አምባ-ገነን፣ ትንፋሽም አልወጣቸው። ምድረ-አንጋቻ ሁሉ ሲቅበጠበጥ፣ አጻቢዎቹ ተከታዮቹ በሙሉ

ሽምቅቅ ብለዋል። ያ እንደ ማዕበል ሞገድ፣ አዳራሹንና ጊቢውን ያናወጠው መዝሙር በሚዘመርበት ወቅት፣ በተሰጣት መምሪያ መሠረት፣ ሰመነ ከመሐላቸው ወደ መድረኩ ጫፍ ብቅ እያለች፣

“አመፅ ብቻውን ሀገራችን ይመልሰናል!”

የሚለውን መፈክራቸውን፣ ጣልቃ እያስገባች፣ ጮክ እያለች ታሰማ ነበር። የሀገራቸውም አምባገነን ገዥ፣ ያልጠበቁት አባዜ መጨረሻ ላይ ገጥሟቸው፣ የሚያደርጉት ጠፍቷቸው ዝምታ ወጧቸዋል። አምባሳዳሪ እንኳ፣ መዝሙሩን አቁሙ ለማለት አስቦ፣ ያሉትን የውጭ እንግዶችና ዲፕሎማቶች፣ የበስተኋላ ትችት የፈራ ይመስላል፣ አልደፈረም። ወጣቶቹ ራሳቸው መዝሙሩን አሉት፣ አሉትና ሲባቸው፣ መጨረሻ ላይ “በትዕግሥት ስላዳመጣችሁን እናመሠግናለን!” በሚል የተባበረ አንድነት ድምፅ ተናገሩና እንግዶቹን አሰናበቱ።

“ከመሔዳችን በፊት ስላቀረባችሁት አሳብም ሆነ ሌላ ነገር እናነጋግራችኋለን!”

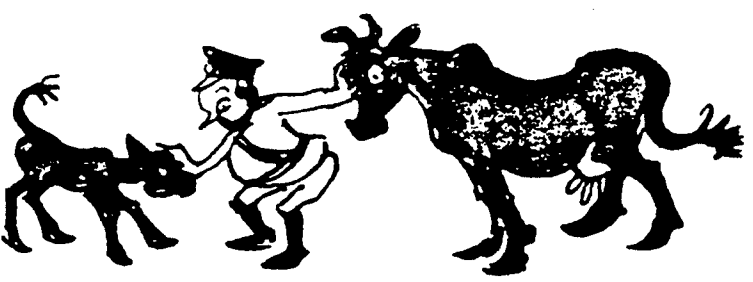
የምትለውን ዐረፍተ-ሐሳብ ብቻ፣ እንደምንም ተንፍሰው ሲመጡ የተደሰቱትን ያህል፣ ሲመለሱ በሸቀው ጭልጥ አሉ። ምድረ-አጻቢ ሁሉ በሆዱ ጉድ እያለ፣ እንግዳውን አምባገነን ተከትሎ ሽመጠጠ። የበዓሉ ዝግጅት በዚህ ሁኔታ ከተፈፀመ በኋላ፣ ለዕለቱ ሁሉም ተማሪዎች፣ የቀሩትን ተጨማሪ ሰዓቶች፣ እንደፍላጎታቸው እንዲዝናኑበት ተፈቀደላቸው።

በዚህ በዓል ላይ፣ ለሕፃናቱ በበጎ ፈቃድ የተመደቡ፣ ያሉበት ሀገር ቤተሰቦች ጥሪ ተደርጉላቸው መጥተው ስለነበር፣ ለሰመነ የተሰጡትም የሀገሩ ቤተሰቦች ተገኝተው ነበር። የፕሮግራሙ ዝግጅት እንዳበቃ፣ ሁሉም ቤተ-ሰቦች ምድብ ልጆቻቸውን እየተሰናበቱ፣ ወደየቤታቸው ሲሔዱ፣ የሰመነ ቤተሰቦች ግን በተለይም የዚያ ሀገር ሞግዚታዊ እናቷ፣ በጣም ስለሚወዷት፣ በዚያንም ወቅት ረዘም ላለ ጊዜ እቤታቸው ያልሔደች መሆኗን፣ ለአንድ ለሚያውቋት ሞግዚቷ ነግረው ወደ ቤታቸው ይዘዋት ይሔዳሉ። የሰመነ ቤተ-ሰብ የሚጨነቁላት፣ በተለይ ስለወላጅ እናቷ የሚሰማትን ጭንቀት ስለሚያውቁ ነው። እነሱም ቢሆኑ ደስ ብሏቸው የሚኖሩ ሰዎች አይደሉም። በተለይ ባልየው በፖለቲካ ግፊት ምክንያት፣

እንደታወረና እንደተፈታ የኖረ ነው። ያ ትልቅ በዓል፣ በነሰመነ ት/ቤት ከተከናወነ በኋላ፣ በማግሥቱ እንድ ትንግርት ተፈጠረ። ሰመነ ለእንድ ቀን ዕረፍት፣ ከሀገሩ ሞግዚታዊ ቤተሰቦቿ ጋር ለመቆየት፣ አብራቸው ከሔደች በኋላ እንደገና አልተመለሰችም። በጣም የሚደንቀው ደግሞ፣ እሷ ብቻ ሳትሆን የጠፋቸው፣ ሁለቱ ቤተሰቦቿ ባልና ሚስት ጭምር ናቸው። የቀሩት የሰመነ ጓደኞች ሁሉ፣ የሷ መጥፋት ከታወቀ በኋላ፣ ብረት በያዙ ወታደሮች መጠበቅ ተጀመረ። ካሉበት ክፍልም፣ ደጋፊዎች ሳይቀሩ፣ ወደ ውጭ መውጣት ተከለከሉ።

በዓሉ በተከናወነ በአራተኛው ቀን፣ የሀገሩ መሪና እንግዳው አምባገነን ወደ ትምህርት ቤቱ ተመልሰው መጡ። አመጣጣቸው ሌላ በዓል ለማክበር አልነበረም። በቀረበላቸው የምርመራ ውጤት መሠረት፣ በት/ቤቱ አስተዳዳሪ ወይዘሮ አማካይነት፣ ሕፃናቱን ለማነጋገርና፣ ፍርድ ለመስጠት ነበር። ግን በተማሪዎቹ አድማ ምክንያት፣ መልስ የሰጣቸው እንደም አልነበረም። የሀገራቸው እንግዳ አምባገነን፣ “ውሰጄ ሀገራ ፍርድ ልስጥ” ሲሉ፣ ያገሩ መሪ ደግሞ “አድሜያቸው አይፈቅድም” ሲሉ፣ አምባገነኑ እንግዳ “ባገራችን፣ ወንጀለኛ ፍርድ አያስፈልገውም!” ሲሉ፣ ክርክር ገጥመው ከቆዩ በኋላ፣ እዚያው ባሉበት ከተማ እንዲቀጡ ተበይኖ፣ ዛሬም ሕፃናቱ ቅጣት ላይ ይገኛሉ። ሰመነ ግን፣ ከሀገሩ ሞግዚቷ የመረራቸው ቤተሰቦቿ ጋር፣ በዚያ ሰሞኑ የጀልባዎች ጉዞ፣ ወደ ጎረቤት ሀገር ከተሰደደች በኋላ፣ አሁን አውሮፓ ትገኛለች። የምትናፍቅ እናቷን ግን ዛሬም አላገኘችም!

እናቱን ለመቅበር

እንድን ሕዝብ ለመገዛት፣ ግደነተኛው ጥበብ፣
“መበተን፣ ግራራት፣ ግንኙትን ግጥበብ!”
ነው ለሱ ሲቃውንት፣ ያጠኑ ሥነ-ሕዝብ።

ከፋፍሎ ለመገዛት፣ ለገዥ እንዲያመች፣
ዕድሞ፣ ወለን፣ ለጥር፣ ያበጃል ሳይሰለች።

እናትን ከልጅዋ፣ ላትወድ ይነጥላል፣
እንድ ላይ ካሉ ግራራቶቿ ይደግል፣

ለለዚህ ነው፣ ይለፍ ረቃቷ ጠፍቶ፣
የግያረናፍን፣ የውስጥ ደንብ ሠርቶ፣
ክርኝጥ ወጥሮ፣ በርቅን ዘጋገቶ፣
ፋሽስት የሚያሰጩንት፣ ሕዝቦችን በላልቶ!

